N
OCT 31 1913
The New York Pub Lib
476 Fifth Ave

"VIENYBE LIETUVNINKU"
IŠEINA KAS SEREDA
Brooklyn New York.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose $2.00
Europoje ir kitur $3.00
Kanadoje $2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite taišku:
J.J. Paukszlis ir Co. (Inc.)
120-124 GRAND St.
BROOKLYN NEW YORK.

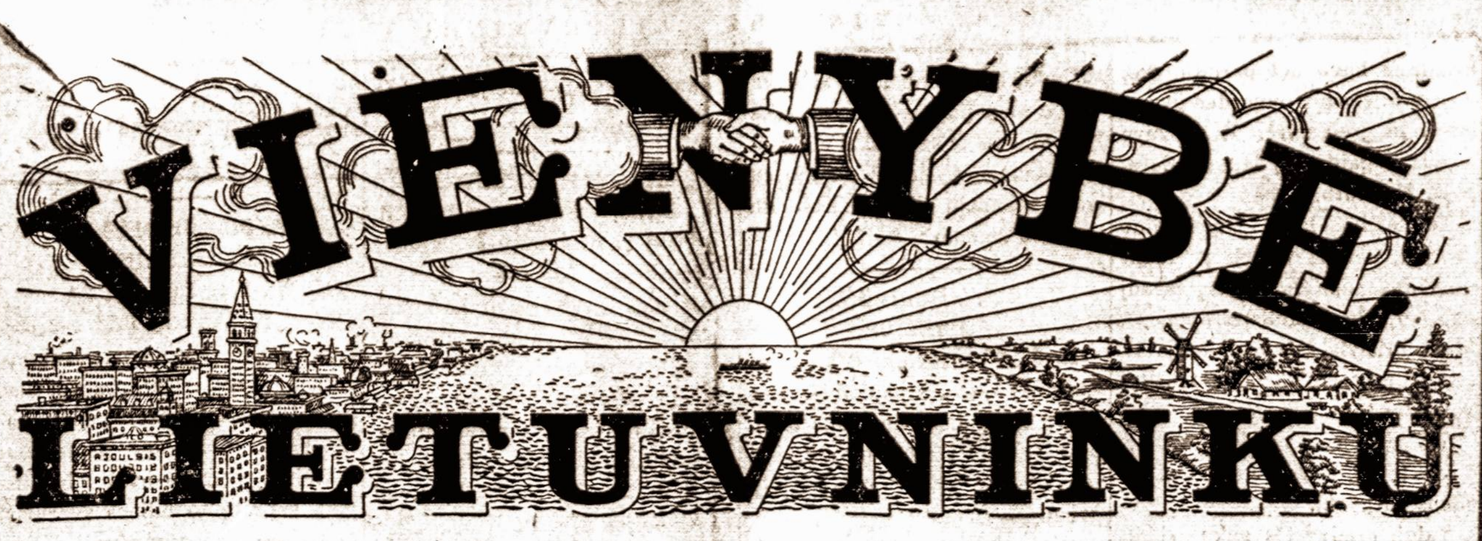

Visuomenės, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

"VIENYBE LIETUVNINKU"
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY.
Brooklyn New York.
Yearly subscribtion rate:
In the United States ... $2.00
To Foreign Countries .. $3.00
To Canada $2.50
Advertising rates on application.
Address all communications to the publishers:
J. J. Paukszlis & Co.(Inc.)
120-124 GRAND St.
BROOKLYN NEW YORK.

Nr. 44. Brooklyn, N. Y. 29 d. Spalio (October) 1913 m. Metai XXVIII

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

BLOGOSIOS IR GEROSIOS PUSĖS.

Pasaulis susideda iš dviejų, viena antrai priešingų, pusių. Tik reikia šiek-tiek įsitėmyti, o atrasime, kad visur ir visad, jei randasi, duokim, vienas koks geras ar prastas daiktas, tai yra ir jam priešingas. Net visuomenės gyvenime, o išdalies ir gamtoje, galima greit užtėmyti dviejų rųšių apsireiškimus. Jeigu gi, pavyzdin, norėtume išklasifikuoti visus pasaulyje esančius daiktus, tai pasirodytų, kad vieni iš jų yra labai geri, o antri — prasti, nenaudingi. Delei to mes ant daiktų žiurėsime sulig jų vertumo, sulig jų naudos ar blėdies, sulig jų gražumo ar šlykštumo.

Pasėja ukininkas javus ir tikisi iš jų sulaukti gerų vaisių, bet štai išdygsta nėkieno nesėta, neprašyta dirsė. Ką gi ukininkas privalo daryti? Jis turi skubiai valyti savo javus nuo nepageidaujamų žolių.

Sodininkas pavasarį apžiurinėjo-aptupinėjo kiekvieną vaismedį, apvalė juos nuo visokių nesuskaitomų kenksmingų kirminų ir vabzdžių, bet, ilgainiui, jo triusas pasirodė neganėtinu — jo sodą pradėjo lankyti nepageidaujami elementai. Sodininkas stropiai ruošiasi į kovą su tais nenaudėliais.

Kitaip sakant, daug suaikvojame spėkų, pasišventimo ir energijos kovoj su neapkenčiamais ir nenaudingais mums elementais. Mat, norime blogą iš savo tarpo prašalinti. Tą atlikdami, manome savo gyvenimą padaryti laimingesniu, švaresniu ir žmoniškesniu. Tečiau toji kova su blogu ėjo, eina ir, galima sakyti, kad eis. Teisybė, šiandien pas mus nėra tiek silpnybių, kiek jų senovėje žmonės turėjo, bet, reikia prisipažinti, kad ir mes nuo jų neliuosi. Dabar taippat turime smarkiai kariauti prieš visokius blogumus, silpnybes, o ypač prieš nepageidaujamuosius draugijoj įsigyvenusius papročius bei palinkimus.

Kaip visur gamtoj randasi gera ir silpna pusė, taip jiedvi egzistuoja ir tarp žmonių. Tik čia turiu pažymėti, kad ne kas kitas jas šelpia, bet patįs žmonės. Kitaip sakant, viena žmonijos dalis palinkusi prie gero, antra — prie prasto. Aišku, kad negalima lygiai žiurėti į visus žmones, nes jie ne lygios svarbos, nelygių nuomonių, nelygių pasielgimų. Žinome, kad vieni žmonės yra apsišvietę platinti visuomenės tarpe meilę, dorą ir visus kitus gerus darbus. Jie su didžiausiu pasišventimu veikia žmonijos labui — delei to jie nesigaili savęs: jie yra pasirengę delei prakilnios idėjos paaukauti savo gyvastį. Kiek čia pasišventimo, drąsos ir žmoniškumo...

Kiti žmonės steigia mokslo įstaigas — pradedant nuo pradinių mokyklų ir baigiant universitetais bei akademijomis, kur jaunosios gentkartės lavina ir tobulina protą. Jaunieji mokyklose išmoksta plačiau permatyti pasaulį, dasižino, kaip atskirti ir apkainuoti prastą ir gerą, taip-gi išmoksta svarbiausio „amato" butent gyvenimo. Žodžiu, mokykla, pilnoj to žodžio prasmėje — augščiausia ir tobuliausia intelektuališka įstaiga, kurioj vien tik gero mokina. Tos gi ypatos, kurios remia ir platina panašios rųšies įstaigas, be abejo platina ir palaiko tarp žmonijos kilčiausiąjį daiktą apšvietą.

Da yra ir kiti draugijos nariai, kurie ar tai steigdami kningynus arba išleidinėdami naudingas kningas bei laikraščius, smarkiai kelia tarp žmonių susipratimą, apšvietą ir padorų gyvenimą.

Žiurint tik į draugijos kiltąjį sluogsnį, matome, kad čia vien tik dori ir kilti darbai apsireiškia. Rodos, kad čia neturėtų rasties tokio, kas priešintųsi progresui ir aplamam žmonijos gerbuviui. Tečiau... mat, jau kaip visur, taip ir čia, turi rasties ir tas nemalonusis draugijos sluogsnis, kuris visuomet priešinasi gerajam.

Yra silpnos valios žmonių, kurie gret apšvietos bei mokslo įstaigų įrengia visokius nežmoniškiausius ir niekingiausius urvus, kuriuose, galima tiesiog sakyt, neapšvestesnę draugijos dalį deda į karstą. Da gi atsiranda, atsiprašant, visokių „specialistų", „daktarų", „profesorių", etc., kurie garsinasi laikraščiuose, kad nė ant Marso nėra tokios ligos, kurios jie neapsiimtų išgydyti. Suka, plėšia, monija bėdinus žmonelius, bile tik patiems laimingais tapti. Matome, kad jiems geri darbai, visos draugijos gerbuvis, — tai niekas, tuščias dalykas. Jię esti visuomet pasirengę tukstančius balon nuklampinti, bile tik patiems gerai gyventi. Čia nenorint galvon veržiasi klausimas: ar jie žmoniškai elgiasi? ar verti jie gyventi tarp žmonių, kuriuos jie daro nelaimingais?

Da yra ir tokių draugijos narių, kurie tiesiog užnuodija žmogaus protą, o jau tada savaip su juo apsidirba, neatsižvelgdami ant visų blogų pasekmių. Be abejo, jųs suprantate, kad aš čia kalbu apie smuklininkus. Juk smuklės daugiausiai vargina draugiją ne tik medžiagiškai, pinigiškai, bet dar daugiau protiškai, intelektuališkai. Jau yra gerų-geriausiai išdemonstruota, kad girtuoklių tėvų tankiausiai buna girtuokliai ir jų vaikai — aiškiau sakant, vaikai įgimsta tąją gėrimo ypatybę. Reiškia, smuklės užnuodija da neesančią gent kartę. O kiek delei girtuoklystės šeimynose iškila vaidų, nesutikimų, persiskyrimų, kiek visur apsireiškia skurdo bei nelaimių, tai visai nėra galima to apskaityti...

Galima sakyti, kad mokyklos, kningynai, prieglaudos namai, laikraščiai, kningos ir tam panašųs dalykai nori padaryti žmones laimingesniais, o smuklės ir tukstančiai kitų nesuskaitomų lindynių, kurias smuklės išperi, kiek galėdamos griauna tas prakilnias įstaigas ir žemina visą draugiją. Ypač čia, Amerikoj, kiekvienas gali pastebėti ir persitikrinti, kad kur tik mažiau smuklių, ten visuomet rasime daugiau mokyklų, skaityklų ir kitokių įstaigų, kurios priparodo žmonių pakilimo ir pažangos laipsnį.

Vienok, ką gi turime ateityje daryti? Ar turime palaikyti šias blėdingas draugijai įstaigas? Atsakas vienas — ne. Kaip ukininkas saugoja javus nuo kenksmingų vabzdžių, valo juos nuo nepageidaujamų dirsių ir kitų blėdingų žolių, taip lygiai mes turime valyti draugiją nuo nepageidaujamų ir žmogų žeminančių įstaigų. Kaip sodininkas atidžiai daboja, ar ne lanko jo sodną nepageidaujami ir blėdį darantieji parazitai, taip mes turime saugoti, ar musų apielinkėje nėra tokių žmonių (jie tankiai net „mokytojais" bei „draugais" pasivadina), kurių pasielgimai, užsiėmimai stačiai puldo visuomenę. Mes žinome, kad veikimas tokių blėdingų žmonių, tokių niekšų yra ir tarpe musų. Tai dabar kįla klausimas, — ką mes turime daryti su tais netikusiais visuomenės sąnariais? Kokie vaistai galėtų juos išgydyti? Geriausias musų pasielgimas — ignoruoti juos, neduoti jiems paramos ir veikti, platinti mokslą, meilę ir dorą, o tada jie ir patįs ilgainiui išnyks... Manding, mes turime ypač smukles ignoruot, nes jos tarp lietuvių esti beveik daugiausiai prasiplatinusios ir stabdo musų visokį prakilnesnį judėjimą.

Pagaliaus, bukime gerais „ukininkais" savo kasdieniniame gyvenime, atskirkime prastą nuo gero, auklėkime savo vaikus pavyzdingai, — tada ir patįs jausimės laimingesniais, nes busime jau augščiau pakilusiais. Visokiais budais stengkimės iš savo tarpo prašalinti visą tai, kas žemina mus, kas naikina musų dvasiškas ir kuniškas jiegas. Težydi apšvieta, susipratimas, pažanga ir pavyzdingas gyvenimas!...

Zigmas Vitkauskas.

Peržvalga.

// Socialistų balsai apie Tautos Namus.

Ar gali ką-nors bendro turėti tikras progresivinis judėjimas su musų fanatiškais nesuprato mokslo pasekėjais, kurie nepažindami tikrojo mokslo svarbumo pasirengę viską sunaikinti bei sugriauti? Nič nieko. Kulturinis žmogus tokiuos gaivalus, kurie niekina mokslą ir dailę, kurie drabsto purvais kulturinių įstaigų steigėjus ir pačias įstaigas visokiais pramanytais vardais vadina, tinkamai apibudina pavadindamas juos — nekulturingais. Paduok tokiam nekulturingam-fanatikui, jeigu tik drįsti, pavyzdžiui, kadir Rafaelio, Michelangelo, Bochelino ir kitų dailininkų veikalus-tvarinius ir paregėsi kaip jie atsidurs kokian kampan. Pasak jų — visakas vieni niekai. Geras jiems tik jų fanatizmas. Įleisk tokiuos į dailės žinyčią, kur sienos nukabinėtos praėjusių šimtmečių dailininkų tvariniais, ir jie priteršę ją, apspjaudę dailės tvarinius išeidami idijotiškai nusikvatos ir pasakys: čia „tautiškai-prostitutiškas namas". (Žiur. „Kovos" N42 tulo J. W. Sweetro straipsnį „Kokia nauda bus iš Tautos Namų Lietuvos kaimiečiams ir miestų darbininkams").

Žinoma, kokią gi naudą gali duoti muzėjus, kuriame bus sudėtos tautos liekanos bei dailės tvariniai, žmogui-pilvui? Mes pilnai sutinkame su Sweetra, kad tokiam žmogui-pilvui muzėjus visiškai nereikalingas ir pasakome tai, ko Sweetra nepasakė: kad tokiai kreaturai geriausia tinka sklepas, kur pripilta bulvių, morkvų, batvynių ir daugybė kit. daržovių. Taip, ponai Sweetros ir kiti iš „Kovos"! Pagalvokite, ar nenaudinga butų aukos rinkti įkurimui didelio daržo, kur vasaros metu galėtume daržoves auginti. Tada bent turėtumėte sau tinkamą darbą ir neskleistumėte tarp žmonių nesąmonių. Ištikrųjų, juk gėda ir skaityti tokiuos neišmintigus straipsnius, kaip Sweetros ir daugelį kitų jau pirmiau „Kovos" skiltyse tilpusių.

Netoli nuo paminėtojo straipsnio bėgęs ir tilpusis „Pirmyn" N 29 p. V. Kapsuko straipsnis „Delei aukų rinkimo „tautos" namams". P-as K. labai nepatenkintas, kad lietuvių tauta sumanė įsikurti sau savus namus; jis norėtų ir bevelytų, kad lietuvių Tautos Namas butų paverstas į viešą kningyną, kurin butų sukrauta ir kitų tautų literatura, o ypač marksistiškoji. Pasak p. Kapsuko, lietuviai-darbininkai Tautos Name negalėsią įsitaisyti nei savo klubo, nei savo kningyno, nei skaityklos, nes jų kningyne ir skaitykloje pirmutinę vietą turi užimti darbininkų reikalams pašvęstos kningos ir laikraščiai įvairiose kalbose, o ne vien tik lietuviškoje.

Geriau p. K. butų padaręs, jei butų parašęs straipsnį rusų kalba nurodydamas, kad Vilniuje butinai reikalingas toksai viešas darbininkų kningynas ir pasiuntęs jį by kuriam rusų laikraščiui. Rusų tauta ir didesnė ir turtingesnė, negu lietuvių tauta, tad ji gal ir butų priėmus tokį p. K. sumanymą. Lietuvių tauta tik savo reikalais turi rupinties. Ir labai juokinga butų jei lietuvių tauta, kuri nesenai atbudo ir pradėjo judėti, pasiimtų dirbti tokiuos darbus, kurių nepadarė didesniosios tautos. P-as Kapsukas butinai turėtų atšaukti tokį neišmintingą savo straipsnį.

*

// Žemaitės raštai rusiškame vertime.

Kam nežinomi Žemaitės raštai? Kas nesigerėjo vaizdeliais, paimtais iš žemaičių kaimiečių gyvenimo? Manau, kad kiekvienas lietuvis, kuris šiek-tiek yra uostinėjęs lietuviškų raštų mažiau-daugiau yra susipažinęs su musų gabios rašytojos tvariniais. Kiek juose reališkų kaimo vaizdelių! Kiek gyvumo jausmų! Kiek medžiagos žemaičių psichikos ištyrimui! Skaitai jos raštus ir užmiršti, kad esi trukšmingame, dvokiančiame mieste — tartum su kunu ir dvasia persineši ant Ventos pakrančių ir stebiesi tiems stebuklingai gražiems Žemaitijos kampeliams, arba atsiduri žemaičių grįčioj, žemaičių burelyj ir kartu dalyvauji jų pasikalbėjimuose... Taip, skaitydami Žemaitės raštus mes jaučiame panašų užsiganėdinimą, kokį jaučiame skaitant rusų rašytojo Turgenevo „Zapiski ochotnika".

Dabar yra pradėtas leisti pilnas Žemaitės raštų rinkinys (išėjo jau 3 kningutės), taigi lietuvių visuomenė turės progą geriau susipažinti su ta talentuota žemaičių rašytoja.

Bet Žemaitės raštais gėrisi ne tik lietuviai, bet ir rusai, kurių kalbon liko išverstos dvi Žemaitės apysakaitės — **„Ties užverta langine"** ir **„Kunigo naudą velnias gaudo"**. Tos apysakaitės patalpintos viename storųjų rusiškų žurnalų, „Sovremiennik'o" š. m. 9 nr. Išvertė A. Bulotienė, kuriai „Sovr." redakcija, anot „L. Ž." žodžių, pranešė, kad tie jos vertimėliai — tai šio žurnalo numerio pagražinimas.

Prieš Žemaitės apysakaites esanti įdėta trumpa Žemaitės raštų charakteristika, Andr. Bulotos pagaminta.

*

// Delei dienraščio Lietuvoje.

Jau ištiesų matyti, kad dienraščio klausimas Lietuvoje pilnai jau pribrendo. Tą parodo net tas apsireiškimas, kad beveik vienu kartu manoma išleisti net du dienraščiu, t. y. „Viltis" ir „Lietuvos Žinios" greitu laiku virsta dienraščiais. Kiek laiko atgal buvo pranešta, kad „Vilties" bendrovės dalininkų susirinkime liko nutarta paversti „V." dienraščiu nuo spalio arba lapkričio mėn.

O štai „Liet. Žinių" 115 num. pranešama, kad komisijos dienraščiui leisti darbai einą gerai. Ypač subruzdę rašyties pajininkai nuo to laiko, kada „Viltis" paskelbė irgi virstanti dienraščiu ir kada buvo sužinota, kad ji maino savo pakraipą iš tautiškai-klerikališkos į griežtai-klerikalę. Toliau „L. Ž." praneša, kad jau esą prisirašę 71 pajininkas ir dar esanti eilė pasižadėjusių. Pradėti dienraštis leisti manoma nuo gruodžio 1 d. (s. k.) š. m. Spalių 21 d. (s. k.) busią pajininkų suvažiavimas, kuris galutinai nutarsiąs visus dienraštį paliečiančius klausimus.

Taigi, kas iš Amerikoj gyvenančių lietuvių nori ir išgali prisidėti prie pirmeiviško dienraščio pajinnkų skatliaus, tegul pasiskubina siųsti pajų, 100 rublių.

Reikia manyti, kad tų dviejų dienraščių sumanytojai bei rėmėjai yra užtikrinti, kad pradėtas

darbas pasiseks, kad po pusmečio-metų neprisieis atsisveikinti delei „kišenės džiovos'', anot „Žemdirbio''. Reikia manyti, kad dienraščių organizatoriai pasitiki surasti visuomenėje užuojautą ir parėmimą. Žinoma, jie turi sukviesti ir gerus sądarbininkus, kurie galėtų suteikti visuomenei naudingą ir užimantį pasiskaitymą. Čia juk dienraščių leidėjai tur turėti omenyje „Vilniaus Žinių'' (dienraščio) žlugimą — jiems reikia su visomis aplinkybėmis labai-labai rimtai apsirokuoti.

Vienok kaip-tai sunku suprasti „Vilties'' organizatorių pasielgimą. Juk „Viltis'' ikišiol buvo, galima sakyti, bepartijinis tautiškas laikraštis su mažu klerikalizmo atspindžiu. „Viltis'' buvo vedama rimtai, ir ji neįsileisdavo į jokius tuščius tikybinius ar kitus ginčus. Užtai „V.'' buvo užsitarnavusi lietuvių visuomenės pagarbos. Bet „Viltis'' taip pakilo žmonių akyse tik padėkavojant jos gabiems vedėjams, A. Smetonai ir kun. J. Tumui.

Dabar gi augščiau minėtame „V.'' dalininkų susirinkime dienraščio vedėjais bei redaktoriais išrinkti pp. Dovydaitis ir L. Gira. Reikia stebėtis, kad susirinkę 45 žmonės (iš 590) nutarė ne tik leisti dienraštį, bet ir paskyrė jo redaktorius. Kiek pasisekė sužinoti daugelis iš dalininkų yra tuomi neužganėdinti ir skaitė tą susirinkimą bei nutarimus netiesotais. Mat, „V.'' dalininkai pamatė, kad stojus redaktoriais tokiems klerikalams, kai pp. Dovydaitis ir L. Gira, dienraštis liks grynai klerikališku laikraščiu, panašiu dabar einantiems „Šaltiniui'', „Vienybei'' ir Ko. Net tuli amerikiečiai, „V.'' dalininkai, nori užprotestuotį tiems nutarimams. P-no Dovydaičio ypatoje mes matome karštą klerikalą, galintį tik rašyti tikybinius straipsnius, cituojant įvairių rašytojų (vokiečių, francuzų ar anglų kalbose) ilgas, skaitytoją alsinančias ištraukas. Priegtam, jis žmogus stovįs šalyje nuo visuomenės ir, reikia manyti, kad visai netinka užimti šitokią vietą. Vienok galima laukti, kad tą nutarimą pasiseks permainyti, o jei ne — tai tamsi dienraščio „Vilties'' ateitis.

Žinoma, tas išeis ant naudos „Vilties'' konkurentui, „Liet. Žinioms''. Jei tiktai sumaniai ir rimtai „L. Ž.'' dalininkai ves darbą, tai galima tikėties ant pasekmės... Kaip ten nebutų, bet vargiai iškart galės gerai gyvuot du dienraščiu Lietuvoje. Mes iš savo pusės velijame vienam ir antram kuogeriausios kloties.

Iš Visur.

DVI ORLAIVIŲ KATASTROFOS.

Berlinas, spalio 17 d. Visi sostinės gyventojai, o net ir visi vokiečiai, liko nustebinti ištikusia baisia orlaivių katastrofa Johannisthalyje. Naujausias ir didžiausias kariškas orlaivis Zeppelino „L. II'' sistemos, pakilęs augštyn 600 pėdų, staiga ekspliodavo apie 10-tą val. ryto. Žuvo visi buvę orlaivyje žmonės, skaitliuje 27 ypatų. Liudytojais tos baisios nelaimės buvo tukstančiai žmonių, kurie žiurėjo į orlaivį. Štai visi pamatė, kad orlaivis apimtas ugnimi. Minia mirte apmirė. Visi buvę orlaivio gondoloje žmonės taip buvo apdegę, kad jų paskui negalima buvo net pažinti. Tik vienas oficierius buvo dar gyvas, bet ir jis greit mirė. Kartu žuvo vienas iš gabiausių lakunų Europoje, F. Gluth.

Ta nelaimė labai sugriaudino net patį kaizerį Vilhelmą. Idant nors kek sumažinti baisų įspudį publikoje, karo ministeris paliepė, idant orlaivis „Hanza'' tuoj išlėktų augštyn; jis lakiojo kelias valandas.

Tą pačią dieną nukrito su orlaiviu trįs oficieriai, kurie irgi užsimušė negyvai.

Taigi, orlaivystės aukų skaitlius kasdien eina didyn.

BANDITAI CHINIJOJ.

Pekinas. Banditų gaujos vis dar nenustoja veikusios. Štai nesenai buvęs gen. Hwangliang su didžiu banditų buriu išžudė Tokien provincijoje gan daug žmonių ir sudegino mokyklas ir dvi bažnyčias amerikonų misijos. Misijonieriai prasišalino į Tutšan'ą. Valdžia pasiuntė daug kareivių sustabdymui tų piktadarysčių.

EMIGRUOJA BERLINO GYVENTOJAI.

Berlin, spalio 20 d. Daug rašo vietiniai laikraščiai apie smarkią emigraciją berliniečių. Kas mėnesį iščia išvažiuoja virš 2,000 gyventojų. Laike paskutiniųjų mėnesių emigravo virš 10,000 žmonių. Mat, perbrangus pasidarė Berline pragyvenimas.

ŽYDAI SKUBIAI APLEIDŽIA RUSIJĄ.

Londonas, spalio 20 d. Pranešama, kad pereitą savaitę labai daug išsidangino žydų iš pietinių Rusijos gubernijų per Odesą, Rumuniją ir Bulgariją. Daugiausiai jie bėga Amerikon. Mat, prasidėjus nagrinėt M. Beiliso bylą Kijeve, plačiai pradėjo kalbėti apie žydų skerdynes, panašias 1905—6 revoliucijos metams.

MILŽINIŠKAS GAISRAS.

Londonas. Pranešama, kad nesenai Chinijos mieste Šanghai'juje buvo milžiniškas gaisras, sunaikinęs didelę miesto dalį.

JUBILĖJINĖS IŠKILMĖS LEIPZIGE.

Leipzig, Saksonija. Spalio 18 d. buvo čia iškilmingai apvaikščiojamas 100 metų sukaktuvių jubilėjus nuo taip vadinamo „tautų mušio'' palei Leipzigą; kitaip sakant, šimtas metų atgal čia buvo galutinai sumuštas Napoleonas. Kartu buvo atidengtas jubilėjinis paminklas.

Iškilmėse, apart kaizerio Vilhelmo, dalyvavo apie 20 vokiečių valdonų, didis kun. Kirilius iš Rusijos, Švedijos sosto įpėdinis Vilhelmas ir Austrijos sosto įpėdinis Franciškas-Ferdinindas, mat, tų kraštų armijos, eidamos kartu sumušė Nepoleoną.

Apvaikščiojimas buvo labai iškilmingas. Iš įvairių Vokietijos miestų bei nuo kariškų ir civiliškų sąjungų buvo prisiųstos delegacijos. Visame kame apsireiškė patriotizmo dvasia. Visą tvarką iškilmėse vedė Saksonijos karalius.

PRIEŠ CANADIAN-PASIFIC KOMPANIJĄ.

Viena, Austrija. Paliepus augštajai Austrijos valdžiai, spalio 18 d. likosi uždaryti visoje imperijoje visi emigracijos kompanijos Canadien-Pasific biurai, o taipgi sukonfiskuoti jų dokumentai. Mat, visur buvo vedama baisi emigracijinė agitacija. Šiton aferon liko daug įmaišyta pirklybos ministerijos ir įvairių Galicijos valdininkų. Iš sukonfiskuotų C.-P. kompanijos dokumentų pasisekė sužinoti, kad kompanijos valdyba turėjo slaptą sutartį su valstijos valdininkais ir savotiškai elgės su emigrantais. Galicijoj sąryšyj su šituo skandalu liko suareštuota virš 100 žmonių.

BUVO SUSIRGĘS POPIEŽIUS.

Roma. Paskutiniu laiku buvo smarkiai apsirgęs popiežius Pijus X, vienok žinios nuo spalio 21 d. praneša, kad jis jau beveik visai pasveikęs ir vėl priiminėjąs piligrimus.

VOKIEČIAI — TURKŲ ARMIJOS ORGANIZATORIAI.

Konstantinopolis. Pranešama, kad Turkijon greitu laiku pribūva vokiečių kariška komisija, idant toliau vesti Turkijos armijos reorganizaciją. Komisijos vadu bus prusų generolas, kuris turės Turkijoj didelę galę.

KARIŠKAS LAIVYNAS.

Berlinas, spalio 21 d. Vyriausiasis Anglijos admiralicijos lordas Winston Churchill padavė projektą sustabdyti ginklavimąsi ant jurių laike vienų metų. Vienok šitas projektas nerado priejautos Vokietijos valdininkų tarpe, nors galimas daiktas, kad kancleris paduos tą projektą apsvarstyti parlamentui. Vokietijos kariško laivyno valdyba tvirtina, kad šitą projektą visai negalima vokiečiams priimti, nes sulig jo Vokietija 1914 m. negalėtų pastatyti nei vienò kariško laivo, kadangi Anglija pabaigtų statyti tris laivus.

PASILIUOSAVĘ ŽVĖRIS.

Leipzig, Saksonija, spalio 21 d. Susidaužus elektrikos tramvajui su cirko vežimu, kuris liko sumuštas, pasiliuosavo jame buvę 8 levai ir vienas tigras ir išbėgiojo po miesto gatves. Tiktai rytmėtyje pasisekė žvėris sulaikyti — 5 levus nušovė policistai, o kitus žvėris pasisekė sugaudyti. Per visą naktį miesto gyventojai buvo dideliame išgąstyje.

NESUTIKIMAS KAIZERIO ŠEIMYNOJE.

Berlinas, spalio 21 d. Pribuvus Vokietijos sosto įpėdiniui Friedrichui-Vilhelmui iš Muencheno į Berliną, jį tuoj pašaukė pas kaizerį. Ilgame ir gan aštriame pasikalėjime kaizerio su sunumi buvo svarstomas Brunswicko-Hanno vero klausimas delei iškilusio konflikto tarpe kaizerio ir kunigaikščio Cumberlandiečio. Sosto įpėdinis nenori užleisti savo tiesų kaslink Hanovero sosto.

DINGO DINAMITO VAGONAS.

Briuselis, Belgija. Čia pasklydo žinia, kad šiose dienose dingo čielas vagonas dinamito ir kitos sprogstančios medžiagos. Eina smarkus tardymai.

ITALAI TRIPOLYJE.

Roma, spalio 21 d. Paskutiniu laiku italų kareiviams pasisekė keliose vietose sumušti savo neprietelius Cyrenaikoj. Padėkavojant pasisekusioms operacijoms, dalis kareivių grąžinama atgal Italijon.

BRUZDĖJIMAS PORTUGALIJOJ.

Lisabonas, Portugalija. Pereitą savaitę, kaip praneša žinios nuo 20—22 dd. spalio, sostinėje apsireiškė respublikos priešų bruzdėjimas. Buvo padaryta keletas demonstracijų užsipulta ant policijos stoties ir respublikonų gvardijos skyriaus. Jie stengėsi net paliuosuoti politiškus prasikaltėlius. Vienok galų gale, energiškai veikiant policijai, viskas aprimo.

SERBIJA NUSILEIDŽIA.

Bielgrad, Serbija, spalio 21 d. Serbijos valdžia pranešė visoms Europos galybėms, kad ji tuoj pasistengs išvesti savo kareivius iš Albanijos iki rubežių, nustatytų sulig Londono traktato.

Taip pasielgti privertė serbus pasiųstas Austrijos ultimatumas, reikalaujantis, idant laike 8 dienų but išvesti Serbijos kareiviai iš Albanijos rubežių.

BALKANŲ KLAUSIMAS

Viena. Paskutinių dienų žinios aiškiai parodo, kad Bucharesto traktatas neužganėdino nė vienos iš kariavusių valstijėlių. Jų gyventojai stačiai kalba, kad greitu laiku reiks vėl jiems stoti kovon už savo teises. Pasiųstas Serbijai Autrijos ultimatumas rodo, kad Austrija vis dar nori pasipelnyti. Žinoma, tą matydama, Rusija daro savo planus.

SUAREŠTAVO MONARCHISTUS.

Lisabonas, spalio 23 d. Liko suareštuoti keli monarchistai, kuriuos kaltina suokalbyje ant premjero Costa gyvasties. Tas yra sąryšyj su anti-respublikonišku bruzdėjimu, apsireiškusiu Lisabone kelios dienos atgal.

NORI SUSTABDYTI EMIGRACIJĄ.

Viena. Kaip praneša paskiausios žinios (spalio 22-3 dd.), Austrijos valdžia svarsto dabar klausimą kaslink sustabdymo emigracijos, ypač iš Galicijos. Mat, paskutiniu laiku smarkiai padidėjo Austrijos bei Galicijos emigrantų skaitlius.

CHINIJA UŽTRAUKIA PASKOLĄ.

Londonas, spalio 23 d. Iš Pekino pranešama, kad spalio 22 d. atsibuvo kabineto konferencija, kurioje liko nutarta, pradėti tarybas su penkių valstijų valdžiomis kaslink paskolos $100,000,000 sumos. Paskola užtraukiama pakėlimui krašte industrijos bei pramonės.

MIRĖ ŽYMUS VOKIETIJOS TURTUOLIS.

Berlinas, spalio 23 d. Mirė vienas iš didžiųjų Vokietijos kapitalistų ir gerai žinomas ekonomistas, Ludwig Max Goldberg. Jis turėjo 65 m. amžiaus. Turto paliko virš $5,000,000. Kadangi jis buvo žydas, tai jam Vokietijos valdžia nesuteikė jokių oficiališkų pagarbų. Jis 1901 atsilankė Suv. Valst. ir paskui parašė entuziastišką kningą — „Kraštas neaprubežiuotų galimumų'', kuri suteikė jam europinę reputaciją.

RUSIJA SPAUDŽIA CHINIJĄ.

Londonas, spalio 24 d. „Daily Telegraph'' koresp. iš Pekino praneša, kad Rusija padavė Chinijai reikalavimus, butent: Chinija privalo pripažinti šiaurinės Mongolijos neprigulmybę, nesipriešinti apsaugai, kurią Rusija pastatys tame krašte ir pripažinti Rusijai tiesą tiesti Mančžurijos geležkelio šaką tarp miestų Aigun, Cicikar ir Kailar.

SERBIJA GAUNA PASKOLĄ.

Paryžius, spalio 23 d. „L'Intransigent'' praneša, kad Serbijos valdžia gauna Paryžiuje paskolinti $50,000,000 penktu nuošimčiu.

Iš Amerikos.

ATSIŠAUKIMAS Į BANKIERIUS.

Iš Washington praneša, jog Suvienytų Valstijų iždo sekretorius McAdoo išleidęs atsišaukimą į visus bankierius prašydamas, kad jie paremtų jiems nepatinkamą bilių. Jisai esąs asmeniniai įsitikinęs, kad šio krašto bankieriai, supratę to biliaus svarumą, „loališkai ir patriotiškai'' jį priims. Bereikalingai, sako jisai, bankieriai bijo naujojo piniginės apyvartos įstatymo. Tą baimę jie turėtų mesti į šalį ir, kaip ir kiti piliečiai, patriotiškai paremti valdžios pasiryžimą pagerinti klaidingą piniginės apyvartos sistemą.

DELEI ADMIROLO EATON MIRTIES.

Plymouth, Mass. Spalių 20 dieną praneša, jog Harvardo medikalės mokyklos nuodų ekspertai asmenyse prof. W. F. Whitney ir prof. W. Balch lošę svarbiausią rolę ponios Jennie May Eaton byloje. Ponią Eaton kaltina, buk jinai nunuodinus savo vyrą, kontr admirolą Joseph G. Eaton. Minėti nuodų ekspertai liudiję, kad jie velionio kune suradę tiek aršeniko, kad jo užtektų daugelio žmonių nužudymui. Tečiau, ponią Eaton ir jos duktė tikrina, kad admirolas labai daug gerdavęs ir buvęs įvairių vaistų mėgėjas bei vergas. Jisai nei dienos nepraleisdavęs, kad nevartotų šiokių ar tokių vaistų.

ANGLIJOS PASIUNTINYS APIE HUERTĄ.

Spalių mėn. 21 dieną Anglijos pasiutinys, Sir Lionel Carden, kuris gyvena Meksikos sostinėje, pasakęs, kad jis neatstovavęs savo valdžios tuomet, kai buvo duodami patarimai Suvienytoms Valstijoms, idant jos įsikištų į Meksikos vidurinius reikalus.

Sir Lionel priegtam paaiškinęs, kad jis visiškai nemano apie tai, jog svetimtaučiai turėtų sudaryti tam tikrą komitetą, kuris dabotų bei tyrinėtų vidurinius Meksikos reikalus. Ir taipgi išsireiškęs, jog jis nemanąs, kad jo valdžia kada-nors pasirįžtų atšaukti Huerto valdžios pripažinimą.

Pasak jo, Meksikoje jokios revoliucijos dabar nėra. Nes revoliucija — tai organizuotas judėjimas, turintis savo vadą ir nustatytus idealus. Meksikoje tuo tarpu gi visa to nėra. Dabartiniai Meksikos bruzdėjimai, tai tik paprasti sukilimai, kurie šen ar ten iškįla, kaipo abelno neramumo pasekmės.

Galų gale, kalbėdamas apie dabartinį Meksikos prezidentą pasakęs, kad jisai nematąs priežasčių, kurių delei reiktų prez. Huertą prašalinti, o jo vieton kitą rinkti, nes jis, kaipo prezidentas, iš priežasties nuolatinių bruzdėjimų ir abelno neramumo, savo gabumų dar neturėjęs progos parodyti. Sir Lionel asmeniniai tikįs, kad išgydymui dabartinės Meksikos situacijos vaistus galima rasti. Tegu esą tik visi geresnieji Meksikos elementai, nežiurint politikinių pažvalgų, susispiečia už valdžios nugaros, tegu paremia ją, tai bruzdėjimai ir neramumai greitu laiku pranyktų.

CHIHUAHUA PAVOJUJE.

Iš Terreono į Meksiko miestą gauta žinios, jog sukilėlių vadas, gen. Villa paliepęs surinkti nuo laukų visą bovelną ir išsiųsti ją į Suvienytas Valstijas pardavimui. Visa bovelna apčienijama 20,000,000 dol.

Toliau pranešama, kad gen. Villa su savo kariuomene traukia į šiaurę su tuo tikslu, kad paimti į savo rankas geležinkelio liniją, kuri yra tarpe Terreono ir Juarezo miestų. Jeigu tatai jam pasisektų paimti, tai į jo rankas patektų visa Chihuahua gubernija, priskaitant miestus — Jimeneza, Chihuahua ir Juarezą. Gen. Villa pasakęs, kad po dešimties dienų Chihuahua gub. bus jo.

Vėlesnės žinios praneša, jog miestas Jimenez jau užimtas.

Valdžios kareiviai, delei stokos amunicijos, negalį tinkamai atsispirti ir turėsią iš savo vietų pasitraukti.

SNIEGAS IŠKRITO.

Chicago, Ill. Spalių mėn. 21 d. Chicago mieste ir jo apielinkėje siautė vėtra ir prisnigo gana storą eilė sniego. Vėtra ir sniegas kaikuriose vietose net sustabdė susinešimą.

Aberdeen, S. D. Šiandien, spal. 21 d., šiaurinėje valstijos dalyje per visą dieną snigo sniegas.

Watertown, N. Y. Spalių mėn. 21 dieną, po pietų, pasirodė pirmutinis sniegas. Žmonės vaikščioja apsivilkę ploščiais arba skrandomis.

Cumberland, Md. Vakarinėje Marylando valstijos dalyje spal. 21 d. pasirodė sniegas. Temperatura nupuolė ant 25 laipsnių.

Atlanta, Ga. Visa pietrytinė Missisipi upės apielinkė bei visas plotas spalių mėn. 21 dieną pajuto šaltį, kuris visus sudrebino. Taip anksti tokio šalčio nebuvo buvę. Temperatura čia nupuolė ligi trisdešimts laipsnių. Viską nukandantis šaltis pereitą naktį pasirodė taipgi Tennessee, šiaurinėje Georgia ir Alabama valstijose.

EKSPLIOZIJA.

Livingston, S. I. Spalių 21 dieną, apie 5 val. po pietų Richmond ir Railroad kompanijos elektrikos stotyje truko katilas. Ekspliozija užmušė šešis ir sužeidė keturius žmones. Delei to visas miestelis neturėjo tą naktį šviesos ir visi tramvajai turėjo sustoti.

PERDAUG PATRIOTIŠKAS

Washington, D. C. Pereitą savaitę iš vieno vietos teatro, už tvarkos ardymą prašalino buvusį kareivį, J. F. Wahl, kuris, užgrojus orkestrai Amerikos tautinį himną, ėmė ir atsistojo.

IŠGELBĖJO SEPTYNIUS ANGLIAKASIUS.

Rockdale, Texas. Spalių 21 d. iš Vogel ir Lawrence kasyklų išgelbėjo septynius angliakasius, kuriuos užgriuvo pereitą ketvergą. Kitų dviejų, kuriuodu užgriuvo kitoje vietoje, dar nesurado.

EM. PANKHURST AMERIKOJE.

New York, spalio 18 d. New Yorko prieplaukon ant Francijos laivo pribuvo visiems žinoma Anglijos sufragisčių vadovė, poni Em. Pankhurst. Vienok generališkas imigracijos komisorius Caminetti ją sulaikė ant Ellis Island, ir buvo manyta grąžinti ją atgal Europon, nežiurint ant to, kad turtuolė poni Belmont, Suv. Valst. progresisčių vadovė, norėjo uždėti $100,000 užstatos. Galop kreiptasi pas prez. Wilsoną, kuris ir leido jai atsilankyti Suv. Valst. Ji keliose vietose kalbėjo New Yorke; ji mano apvažiuoti visus didžiuosius S. V. miestus.

Čia reikia pridurti, kad p. Em. Pankhurst, dažinojusi, kad ją manoma grąžinti atgal, štai ką pasakė: „Laivas, ant kurio aš grį-

šiu Europon, bus kartu ir mano karstu''. Mat, ji buvo pasiryžusi badauti.

PULK. ROOSEVELT'AS BRAZILIJOJ.

Rio Janeiro, Brazilija, spalio 20 d. ant laivo Van Dycke Rio Janeiro'n pribuvo pulk. Roosevelt'as. Jis tapo priimtas labai iškilmingai; šitoje iškilmėje dalyvavo Brazilijos prezidento reprezentantas, visi ministeriai ir daug kitų augštų vildininkų. Iškilmingesniam buvusio Suv. Valst. prez. priėmimui visur stengtasi prisirengti kuotinkamiausiai. Jis bus svečiu Brazilijos valdžios visą savaitę, jam pavesta valdiškas palocius Guanabara.

BAISI KATASTROFA.

Meridian, Miss., spalio 19 d., (vakare) ant gelžkelio Mobile, Ohio, arti stoties State Line, sulužus tiltui nupuolė daubon traukinis; katastrofos rezultatas: 20 kareivių užmušta ir apie 100 sužeista.

FEL. DIAZ. MEKSIKOJE.

Vera Cruz. Spalio 22 d. (rytmetyje) ant laivo Corcovada pribuvo gen. Felix Diaz, kurį manoma išrinkti Meksikos prezidentu. Vienok dabartinio prez., gen. Huertos, buvo geidžiama, idant iki rinkimų pabaigai (spalio 26 d.) prabutų Havanoje, bet F. Diaz nuo to atsisakė. Mat, sulig Meksikos konstitucijos, renkamasis prezidentas laike rinkimų tur buti Meksikoje. Fel. Diaz'o sugrįžimas vėl sujudino meksikonus.

KOLUMBUSO KAULAI.

Santo Domingo, spal. 22 d. Panamos-Pacifico visasvietinės parodos komisijonierius, kuris nesenai apsilankė į Santo Domingo, praneša, kad vietos valdžia sutikusi nusiųsti paminėtai parodai Kristopo Kolumbuso kaulus, kurie dabar padėti vietos ketedroje.

PAMINKLAS NAPOLEONUI.

Washington, D. C. Spalių 24 d. praneša, jog Massachusetts valstijos atstovas Peters įnešęs kongresan bilių, idant iš valstybės iždo paskirtų Napoleono Bonaparte'o paminklo pastatymui 500,000 dol.

NEPASISEKĖ IŠRINKTI PREZIDENTO MEKSIKOJE.

Pranešama, kad atsibuvusiuose spalio 26 d. prezidento rinkimuose delei stokos reikalaujamų sulig krašto konstitucijos balsų nepasisekė išrinkti naujo prezidento vieton dabartinio Huertos. Kiek vėliau atsibus nauji rinkimai.

Iš Lietuvos.

Plokščiai,
Naumiesčio pav., Suv. gub.

Rugsėjo 29 d. Plokščiuose buvo šv. Mikolo atlaidai. Kaip visada, taip ir per šituos atlaidus jaunimas surengė tarp savęs baisias muštynes; net visi takai buvo kruvini. Liudna darosi, matant musų jaunimą darant tokius baisius darbus. Tame pat laike vakaruškose, Žilių kaime, taip sumušė Vik. Adomaitį ir ranką jam sulaužė, kad Šakių daktaras, S. Staugaitis, neapsiėmė gydyti; sužeistasis tapo nuvežtas Kaunan.

A. Dėdynas.
(„V. L.'' koresp.)

Šiauliai.

Šiaulių pav. dvarininkas Nariškinas gavo leidimą tiesti gelžkelį nuo Žagarės miestelio iki gelžkelio stoties Benen. Ta naujo gelžkelio linija turėsianti 30 varstų ilgio.

Joniškėlis.
Panev. pav.

Tai mažutis, kaip retai Lietuvoje, gražus ir sulyginamai švarus miestelis. Parapija irgi neperdidelė, bet ukininkai turtingi, nes žemė — derlingiausis šlynas, kuriame neretai ir daugiau dvidešimties grudų kviečių uždera. Pačiame miestelyje, beveik nuo 19 amžiaus pradžios, yra dviklesę mokyklėlė, ligonbutis, aptieka, gydytojas, kame be jokio beveik užmokesnio parapijiečiai gali mokyties ir gydyties. Nesenai tomis pačiomis lėšomis, dvarininko Karpio paliktomis (1811 m.), buvo pastatyta netoli už miestelio ir žemesnioji ukio mokykla. Žmonėms, rodosi, galima butų puikiai tame tėvynės kampe gyventi, šviesties, ypač tais laikais, kuomet jau leidžiama draugijos, draugijėlės steigti ir tarties apie savo buvio pagerinimą.

Tečiau, nesant kam iš šalies patarti, žmonės čia, nors turtingi ir išsiskirstę į vienasėdžius, skursta dvasioje po senobės, vien aludėse ir traktieriuose nuraminimo jieškodami. Aludžių ir traktierių bene 4 mažame Joniškėlio miestelyje. Žmoneliai gi geria, skaldo sau galvas, tuština kišenes, į jokią pažangą neatsižvelgdami. Nei vartotojų draugijėlės, nei ukio ratelio, nieko Joniškėlyje nėra.

Jiezno apielinkė
Trakų pav.

Jiezno apielinkė — labai tamsus kampelis, laikraščių mažai kas skaito, užtai labai prasiplatinus girtuoklybė. Jokių vakarų mes čia nežinome ir nesuprantame, ką tai reiškia tie vakarai, nes jų niekad ir nematome. Nors yra pas mus keletas apšviestesnių ir, rodos, galima butų jiems pasidarbavus, surengti šiokį-tokį lietuvių vakarėlį, bet jie visi lyg užmigę. Pavyzdžiui, vargonininkas, tris metai atgal atvažiavęs Jieznan, rado didelį chorą, buvusio vargoninko išmokintą, o dabar tiktai šešios ypatos ir tos blogai moka, o musų klebonas to tartum nemato ir negirdi, kad vargoninkas taip apsileidęs. Per pamokslą klebonas šneka daugiausiai, kad žmonės neskaitytų blogų raštų. Butų klebonas geras, kad pasirupintų įstegti „Blaivybės'' skyrių ir sutvertų gerą kningynėlį; tada žmonės apsišviestų, paliautų degtinę gėrę, butų daug laimingesni ir pataisytų savo skurdų gyvenimą. **Plikis.**

Stanaičiai,
Marijam. pav.

Stanaičių kaimas nutarė eiti vienasėdžiais gyventi. Nutarimą išpildė ir vieni kitiems padėjo trobų perkelti ir pinigais primokėjo. Pavyzdinga tai kitiems. **Simanas.**

Šilavas,
Ras. pav.

Per šilinę čia buva dideli atlaidai. Žmonių suplaukia bent už 15—20 milių. Maldininkai buriais ateina, parapijų kunigų vedami. Daug moterų nuo pušyno, kurs čia dailiai miestelį apsupa, šliaužia prie stebuklingo paveikslo. Daug ir aukų suneša. Nors klebonas neduoda apyskaitų iš tų suneštų aukų, tečiau galima suprasti, kad aukų daug suplaukia iš tų vargšų maldininkų. **Girios paukštelis**

Viešintai,
Ukm. pav.

Visoj Kauno gubernijoj nerasi, taip, kaip pas mus; klebonas kun. J. Korsakas mėgsta visokias gražybes, taigi ir išmislija: štai turime apie ¼ dešimtinės gėlių darželį, fontaną, kuris dieną ir naktį ilsis, šulinį, į padanges iškeltą, kuris niekados, vandens nemato, oranžerėją, treti metai statomą, kurioje nei viena gėlelė nežiemavoja ir sodžialką, klebono rupesčių, o parapijonų rankomis iškastą, kuri pavasarį vandenio užlaiko; be to turime dar ir daržininką gėlėms apžiurėti. Ar tai ne stebuklai? Užtat pas mus nėra „nereikalingų'' draugijų, net ir „Blaivybės'', o girtuokliavimas puikiausia žydi. Mišios pabrango: pirmiau buvo „calunavos'' 2 r. o dabar 3 r., nes mat reikia daržininką užlaikyt, kuriam moka 15 rub. mėnesiui ir duoda užlaikymą, taigi ar čia ne parapijonų reikalas. Sunku žiurėti, kaip beturčio žmogaus prakaitu uždirbtą rublį vėjais mėto, o kur reikia, tai nėr; bažnyčios tarnai netur gyvuliams jokių trobėsių nė šulinio, iš ko turi didžiausį vargą, bet į tai klebonas neatkreipia atidos. Kiti šneka, kad gal už tat ir pamokslo apie artimo meilę niekados nesako. Priminsiu, jog mums parapijonams gaila buvusio kun. Tvarijanavičiaus, kuris budamas Viešintuose vikaru trumpu laiku daug kuomi atsižymėjo, net ir blavybe rupinosi ir jau buvo kelias-dešimtis blaivininkų surinkęs, bet, musų nelaimei, jį iškėlė. Jo taip-pat ir choras buvo palaikomas. **Buvęs Amerikoje.**
(„L. U.'')

Pušįs džiusta.

Vilniaus gubernijos giriose pradėjo pušįs dideliame skaičiuje džiuti, tarsi kokia liga užsikrėtusios viena nuo kitos. Susekta, kad esama tokio vabalėlio, kurs vaisindamasis po medžių toše, taip neišsakomai naikina pušis ir egles. Viriausioji žemės ukio ir žemės tvarkomoji valdyba išsiuntė Vilniaus gub. girių stovį ištirti ir pradėti kovą su naikintojais-vabalėliais girininkų korpuso inspektorių Nazarovą.

Naujas gelžkelis.

Kelių ministerija leido mirusio ministerių pirmininko broliui Stolypinui užsiimti jieškojimu tinkamiausios vietos, pro kurią galima butų tiesti gelžkelį nuo Kalkunų (Liep. Romn. gelžkelio stoties), per Ukmergę į Kauną. Kelio ilgis turėtų buti bent 200 varstų.

Vilniaus dvasininkų seminarija.

Šioje seminarijoje tarpe profesorių matome šiemet du lietuvius: kunigą Petrą Krajelį, prokuratoriaus vietą užimantį ir kunigą Teodorą Brazį-Freįį. — Auklėtinių esama šiemet pirmame kurse — 40; antrame — 46; trečiame— 33 ir ketvirtame, taip vadinamų alumnų — 26.

Vilnius.

Elektrika bus Vilniuje nuo lapkričio mėn. apšviestos visos mažos gatvelės ir skersgatvėliai. Lempelės bus pritaisomos prie trobų sienų.

Utėna.

Utėnos apielinkėje šią vasarą buvo kareivių manevrai. Nuo jų žmonėms teko daug vargo patirti. Priėjo iki tol, kad toje apielinkėje vasarojąs atstovas Januškevičius mušė telegramą karo ministeriui į Peterburgą, skusdamasis ant kareivių daromų vietos žmonėms įvairių skriaudų. Po to buvo atvažiavusi čionai kokia-tai komisija, pasitikusi keletą, žmonių, paklaususi, ar jiems padarę kokią skriaudą kareiviai. Šiems atsakius, kad ne, visas tardymas tuo ir pasibaigė. Atstovas Januškevičius net nepajutęs, kaip toji komisija „tardžiusi'', ir todel per tai jo skundas komisijai pasirodęs be pamato. Dabar atstovas renkąs iš nukentėjusiųjų nuo kareivių paliudijimus, parodančius, kad jo skundas tikrai teisingas buvo, ir, sugrįžęs Peterburgan, žadąs inteikti juos karo ministerijai.

Vilkaviškis,
Suv. gub.

Norint Vilkaviškis nevisai mažas miestas ir gyvena nemažas inteligentiškų žmonių skaičius, bet didesnio judėjimo nesimato.

Draugijų čia yra: „Žiburys'', „Blaivybė'' ir „Krikščionių Darbininkų'', bet apie jas nė žodelio negirdėti — matomai lokio miegu snaudžia...

Vilkaviškiečiai gali prieš kitus pasigirti — „Lietuvių automobilių daugija''. Automobiliai kursuoja jau pora metų ir puikiai tarnauja visai Suvalkų gub., vienydami Marijampolę, Vilkaviškį, Alvitą, Virbalį, Kybartus ir Vilkaviškio stotį. Vilkaviškiečiams gerai pradėjo kloties pastaruoju laiku, pašalinus iš valdybos neveiklias ypatas.

Visos draugijos rėdymas yra rankose inž. P. Vitkausko, p. Vabalo ir Vosyliaus. **Gručkas.**

Ministeris Kaso apie busimąji Vilniaus universitetą inteikė V. Dumai memorijalą.

Tame memorijale nieko neužmetama sumanymui steigti Vilniuje universitetą, vien pastebima, kad esama netoli Vilniaus nemaža miestų, turinčių jau universitetus, todeliai reikalingiau esą rupinties universitetą steigti Rusijos pietuose. Tas pats memorijalas išreiškia prijautimą rusų nacijonalistų sumanymui rupinties visoms mokykloms suteikti labiau rusiškai-tautinį pobudį.

Visuotinas mokinimas Vilniuje.

Miesto Tarybos visuotinojo mokinimo nutarimas skaitoma jau dabar teisotu. Netrukus šis sumanymas bus liaudies mokyklų direktoriui inteiktas.

Kaunas.

Kauno gubernatorius išleido naujus įsakymus apie ginklų laikymą. Tie įsakymai suteikę kauniečiams daug pelengvinimų.

Kaunas.

„Garnio'' redaktorė Jastrzembskaitė suimta ir pasodinta kalėjiman trims mėnesiams, nes ji atsisakiusi mokėti pabaudos 500 rub. Ši pabauda buvo jai administracijos keliu Kauno gubernatoriaus skiriama už vieną „Garnio'' atspauzdintą straipsnelį.

K. Šklero paveikslų paroda.

Nesenai Liepojaus prekybos salėje buvo K. Šklero, žinomo lietuvio dailininko, paveikslų paroda. Iš 44 išstatytų akvarelių daugelis tuojau buvę nupirkta. Paroda turėjusi tokį pasisekimą, kad reikėję ją laikyti atdarą, nekaip išpradžių buvo manoma.

K. Škleris esąs Liepojaus prekybos mokykloje piešimo mokytojum. Tai tas pats Škleris, kurs Peterburgo dailės mokyklos mokiniu bebudamas, buvo gražų kun. Strazdo, žinomojo „Pulkim ant kelių visi krikščionįs'' autoriaus medalijoną iš gipso padaręs.

Vilnius.

Lietuvių kalba bus jau penkiose Vilniaus vidurinėse mokyklose išguldinėjama: 4 gimnazijose ir realinėje.
(„L. Ž.'')

Iškasenos.

Vilnius. Bekasinėjant kanalizacijos reikalais miestą Zavalinės ir Rudninkų gatvių kryžkelyje užtiko senųjų Rudninkų vartų bokšto pamatus. Minėtieji vartai buvo pastatyti XVI amžiaus pradžioje; XVII amžiuje tie vartai buvę paversti moterų kalėjimu. Kaip nurodo senieji dokumentai, Vilniaus miestas buvęs tais laikais apvestas muro siena, kurioje buvę penki tokie vartai-bokštai.

Lietuvių liaudies dailė.

Varšuvos mėnesinis lenkų laikraštis „Wieś ilustrowana'' paskutinįjį savo numerį (9, rugsėjo) išleido visą pavestą lietuvių ir gudų liaudies dailei. Numerio turinys ir jo išleidimas suredaguotas ir prižiurėtas žinomojo lenkų dailininko vilniečio prof. Ferdinando Ruščico. Dailiai išleistas numeris prasideda gražiojo Vinco Krevės padavimo „Gilšės'' vertimu (vertė L. G.), kuris užima pusę numerio teksto. Drauge su „Gilšės'' tekstu baigiasi ir lietuvių liaudies dailės reprodukcijų skyrius. Toliau eina verstas iš gudų kalbos „Vestuvininkų palaiminimas'' (oracija), gana silpnutis iš gudų kalbos verstas literatinis vaizdelis, Maksimo Bogdonovičiaus eilutės ir jų vertimas „Sluckije tkaczychi'', straipsnelis apie gudų merginų rubus ir dar viena M. Kačkovskos suraššyta gudų legenda. Kaip matome, gudams pavesta net keletas straipsnių, tečiau „Gilšė'', kad ir pati viena atstovauja čia lietuvių literaturą, taip savo didumu, taip savo turiniu atsveria visus tuos dalykėlius.

Lietuvių liaudies dailę atstovauja net 40 reprodukcijų; matome čia lietuvių juostų, audimų motivus, verpstukus, kultuves, šaukštus ir k. musų kaimo dailės dirbinius daugiausiai iš Liet. Dailės D-jos rinkinių, tai-pat iš M. Brenšteino rinkinio, porą lietuvių tipų (nuometuota moteriškė nuo Ukmergės ir žemaitė prieš 50-tį metų (iš M. Brenšteino rinkinio), ukmergiečių lietuvių pirkia (iš St. Okuličo rinkinio) ir tt. Gudų liaudies dailės nepadėta nė vienos reprodukcijos; jas pakeičia įvairių gudų tipų fotografijos. Be to yra dar Strazdo „Pulkim ant kelių'' gaida. M. Čiurlionies balsams sutaisyta ir daina „Putė vėjelis'' (iš Paberžės par., Vilniaus ap.).

Iliustracijos padarytos kuopuikiausiai, kaikurios net spalvotos. Visos reprodukcijos parinktos taip-pat labai tiksliai ir pačios charakteringosios, taip kad ir be jokio paaiškinančio straipsnio galima įgyti supratimo apie musų dailę. Atskiro numerio kaina 1.20 kap.

Beje, neapsiėjo ir čia be politikos. Tekstą ir iliustracijas pradeda trumputis redakcijos žodis, kuriame ji paaiškina, kodel ir kaip ji leidžianti tą numerį. Redakcija, tarp kitko, sako išleidžianti tą numerį nusimanydama, kad jis išeinąs tokiuo laiku, kuomet „tautiniai ginčai esą visoje pilnumoje ir nesiliauja kankinti žmonių širdžių neapykantos sėjikų pasidžiaugimui''; betgi redakcija pasitikinti, jog tai vien antpludos, kurias valanda atnešė ir valanda vėl nunešianti užmaršos bedugnėn''. Delto, girdi, šis leidinys teeinąs pasaulin, kaipo „regimasai taikos ženklas'' ir tebunie liudijimu, jog, girdi, „lenkų tauta mokanti apkainoti ir suprasti tai, kas yra tikroji vertybė kitų''.

Žydų užpludimas Suvalkų gubernijon.

Lenkų laikraščiui „Narod'' rašo iš Seinų, kad pastarais laikais atvykę čia iš Rusijos keli žydai pirktų dvarų. Nupirktuose dvaruose žydai iškarto trigubai pakėlę algas visiems dvaro tarnams ir darbininkams; tokiuo budu, kaip patįs prisipažįsta, žydai nori priversti savo kaimynus dvarininkus parduoti ir savo dvarus. Žydai perka dvarus, matomai, ketindami čia nuolatai apsigyventi.

Pabauda rykštėmis.

Šiomis dienomis, pirmininkaujant gubernatoriui Veriovkinui, įvyko Vilniaus gubernijos tarybos posėdis, kuriame buvo svarstomas įstatymo sumanymas apie padidinimą pabaudos už chuliganiškus darbus. Susirinkimas pripažino, kad reikia padidinti pabaudą už chuliganiškus pasielgimus, o taip-pat reikalinga esą priedų įvesti ir pabauda rykštėmis — ligi 50 rykščių.

— „Viltis''. —

Iš Rusijos.

ŽYDŲ PERSEKIOJIMAS.

Prasidėjus Kijeve tardymui M. Beliso bylos delei užmušimo 1911 m. A. Juščinskio, sujudo žydai visoje Rusijoje. Rusijos valdžia irgi nesnaudžia — ji savotiškai dar buojasi. Tuoj Kijeve, Odesoj, Žitomire ir kituose pietinių Rusijos gubernijų miestuose prasidėjo nuolatiniai skaitlingi žydų arestai. Daromi formališki „oblavai'' ant beteisių žydelių. Visur apsireiškia baisi neapykanta, persekiojimas, priespauda. Taip, žydai Rusijoje perleidžia dabar blogus laikus.

V. DUMOS ATSTOVŲ ĮSPUDŽIAI.

Pribuvę Peterburgan V. Dumos atstovai dalinasi savo įspudžiais, išneštais iš tų vietų, kur jie praleido vasaros laiką. Taip, atstovas Nekrasov praneša, kad Mančžurijos klausimas Azijoje kasdien eina blogyn. Iš didesnių Rusijos miestų ateina žinios, kad pirklių tarpe apsireiškia neužganėdinimas dabartine tvarka. Tuli deputatai, kalbėję su premjeru V. N. Kokovcevu, praneša, kad jis kalboje išreiškė pageidavimą, idant pilnai but įkunytos 17 spalio (30 spalio) manifeste pažymėtos reformos; kartu premjeras pažymėjęs, kad visa eilė svarbių priežasčių trukdo jam veikti pageidaujamoj prasmėje.

BAISI KATASTROFA.

Iš Rostovo ant Dono praneša, kad kiek laiko atgal ant Vladikaukazo gelžkelio ištiko baisi nelaimė — ėjęs su greitumu 62 varstų į val. žmonių traukinys nupuolė nuo rėlių. Pirmieji 8 vagonai galutinai liko sulaužyti; visi kiti vagonai irgi pusiau sulaužyti. Beveik visi pirmųjų 5 vagonų pasažieriai liko užmušti, o visi kiti — sunkiai sužeisti. Užmuštų priskaityta apie 40 žmonių, o sužeistų — virš šimto. Ištyrimai parodė, kad ta baisi katastrofa ištiko delei špalų senumo ir perdidelį vagonų prilodavimą.

SKĖRDYNĖS.

Kaime Šachtachty, Erivaniaus gub., tarpe vietinių musulmanų delei tikybinių nesutikimų buvo nesenai iškilusi baisi pjovynė, laike kurios liko nužudyta 30 žmonių.

ARESTAI NESILIAUJA.

Paskutiniu laiku žymiai pradėjo kilti skaitlius suareštuotųjų

Rygoje, Liepojuje, Mintaujoje ir Peterburge. Nuolat daromos kratos. Policija deda visas spėkas, idant sučiupti į savo nagus visus jai „pavojingus'' žmones. Štai nesenai Rygoj policija užklupo konspirativišką social-demokratų susirinkimą. Liko suareštuota 22 ypatos, jų tarpe 4 moterįs.

14-kos DIENŲ BADAVIMAS

Nuteistas Saratove ant viso amžiaus katorgon sulig „miško brolių'' bylos tulas Serebriakov, skaitydamas save visai nekaltu ir norėdamas, idant jo bylą peržiurėtų antrą kartą, pradėjo badavimą. 14-tą dieną pas jį atėjo prokuroras. Ant visų prikalbinėjimų perstoti badauti Serebriakov atsakė, kad tik tada perstos, kada jam bus leista pasimatyti su jo apginėju. Kada apginėjas buvo įleistas jo kambarin, Serebriakov padavė prokurorui prašymą apie jo bylos peržiurėjimą, o paskui pertraukė badavimą.

MOKINIŲ SAUŽUDYSTĖ.

Kiek laiko atgal pakraštyje Kazaniaus miesto surasti kunai trijų gimnazistų, 3-ios, 4-os ir 5-os klasių, kurie nusišovė paeiliui su vienu revolveriu sulig pirmiau padarytos sutarties.

STREIKAS MASKVOJE.

Pradžioje šio mėnesio Maskvoje sustreikavo miesto tramvajų darbininkai. Pirmiausiai jie išstatė grynai ekonomiškus reikalavimus. Vienok streiko priežastis surišta su delegatų areštu. Mat, susirinkę 25 delegatai norėjo išdirbti tam tikrą peticiją delei tramvajų valdybos, bet apie tai sužinojo policija ir suareštavo juos. Apart to, sustreikavo centralinės miesto elektrikos stoties darbininkai, delei ko tulos miesto dalįs liko be šviesos. Sustreikavo taipgi virš 50 dirbtuvių ir 25 tipografijos; spalio 7-8 neišėjo nei vienas Maskvos laikraščių. Daugelyje vietų buvo surengiami mitingai su karštomis prakalbomis ir revoliucijoniškomis dainomis. Gan daug suareštuota darbininkų.

KATASTROFA DVINSKE.

Dvinsko geležkelio stotyje, susidaužus dviem pasažierių traukiniams, apie dvi savaites atgal liko užmušta 15 žmonių, o sužeista 28.

Korespondencijos.

NEWARK, N. J.

Spalio 12 d. šv. Jurgio svetainėje atsibuvo Lietuvių Imigrantų Draugijos direktorių tarybos posėdis. Apart direktorių posėdin pribuvo visa centro valdyba, o taipgi ir imigrantų reikalų atstovas, p. Trakimas.

Šis posėdis buvo sušauktas su tikslu sutvarkyti visus tos draugijos bėgančius reikalus, centro valdybos rinkimus ir rengties prie visuotino draugijos susirinkimo, kuris įvyks pradžioje vasario 1914 m.

Iš centro pirmininko raporto pasirodė, kad gana tankiai atsitinka labai **keistų** dalykų su musų ateiviais ne tik „kaslegarnėje'', bet ir slavų imigrantų name, kur yra ir musų atstovas, kuris kiek galėdamas ir patarnauja lietuviams-ateiviams. Pirmininkas ir musų atstovas pasakojo, kad slavų imigrantų namo užveizda p. Konkol perdaug šiurkščiai apsieina su lietuviais-ateiviais, kurie paklųva į tą namą. Taip, dar nesenai viena mergina atkeliavo pas savo draugus bei giminaičius, bet slavų im. namo užveizda, nežinia ant ko pasiremdamas ir nežiurėdamas į musų atstovo užtarimą, neišleido jos iki tol, kol tos mergaitės giminaičiai su advokato pagalba neišreikalavo jos per teismą. Kitą merginą irgi su teisėjo paliudijimu atsiėmė iš ten jos gentįs, nors jau ji buvo išsiųsta ant tarnystos.

Štai ką papasakojo musų atstovas: „Aš pasistengiau atlankyt nekurias vietas, kur lietuvaitės išsiunčiamos ant tarnystės, ir nuo vienos merginos štai ką išgirdau: „Ponuli, jeigu jųs mane iščia neišgelbėsite ir nišsiųsite ten, pas ką aš atkeliavau, tai aš iščia bėgsiu, nors pati nežinau kur, arba mirsiu, nes prie šitokio darbo negaliu ištrivot.'' Tuomet aš gelbėjau, kiek tik galėjau, nepaisant ant p. Konkol'io prieštaravimų. Mat, p. K. visuomet nori lietuvaites-ateives išduoti tarnystėn pas New Yorko turtuolius, kur turi dirbti gana sunkiai ir už mažą mokestį...''

Iš abelno apkalbėjimo pasirodė, kad ilgai su slavais vistiek nebus galima sugyvent. Liko išrinkta komisija, kuri pasiteirautų kitų tautų imigrantų istaigų, ar nepriimtų mus ir ant kokių išlygų.

Centro pirmininkas, p. S. Jankus, padavė apsvarstymui sumanymą—ar ne laikas mums įsteigt nuosavią imigrantų prieglaudą; jis pranešė, kad jau apėjęs net tinkamą namą gana geroj vietoj. Apžiurėjimui to namo ir apdirbimui to viso sumanymo paskirta tam tikra komisija. Vienok, kad savystoviai užlaikyt namą, tai reikia didelių pinigų, kuriuos visai negalima surinkti be platesnio visuomenės parėmimo.

Man rodos, kad mes anksčiau-vėliau, o turėsime įsteigt nuosavią imigrantų prieglaudą, nes tas yra neišvengtinas dalykas. Todel į šį reikalą privalėtų daugiau domos atkreipti musų didžiosioms draugijoms, SLA., SLRKA., LSS. ir visoms savišalpinėms draugijoms. Į Lietuvių Imigrantų Draugiją, man rodos, turėtų priklausyti kiekviena pašalpinė draugystė, visai nežiurint pažiurų, nes ateiviai atkeliauja visokių pažiurų, ir atstovas visiems lygiai patarnauja.

Viengenčiai, tik daugiau atkreipkime domos ant musų tautos reikalų, o, be abejo, greit žymiai pakilsime kulturoj bei apšvietoj!... **P. Sakatauskas.**

ALBANY, N. Y.

Šio miesto lietuviai taipgi trokšta prisidėti prie Tautos Namų pastatymo Vilniuje. Nors gerbiamieji svečiai, d-ras J. Basanavičius ir p. M. Yčas, neatsilankė pas mus, bet mes nutarėm rinkti tai prakilniausiai įstaigai aukas. Šiuom mes, Albany lietuviai, persiprašome gerb. svečių, d-ro J. Basanavičiaus ir p. M. Yčo, kad mes negalime priduoti savo aukų jiems Amerikoje esant. Mes norime iškolektuoti visus lig vienam, o, žinoma, kad tokį darbą negalima sparčiai varyt, nes tai but maža nauda, ypač tarpe mažai susipratusių lietuvių. Kitų reikia prašyt 2—3 kartus, išaiškinant visą dalyką.

Šv. Jurgio Dr-tė paskyrė $10.-50 ir išrinko porą vyrų, kurie rinks aukas. Jau surinkta virš 30 dolarių, bet dar ne visi apeiti. Pabaigus rinkt aukas, mes tuoj jas pasiųsime stačiai Vilniun ant d-ro Basanavičiaus vardo, kaipo L. M. Draugijjos pirmininko. Mes pasistengsime kuodaugiausiai surinkt aukų.

Šiose dienose sulaukėm savo klebono, kun. Malikaičio, kuris buvo išvažiavęs Lietuvon. Esame užtikrinti, kad kun. Malikaitis, jei nepaaukojo 100 dol. ar daugiau Tautos Namams, lankydamos Lietuvoje, tai jis dabar tą atliks, nes nenorės atsiskirti nuo kitų augštos dvasios lietuvių kunigų Amerikoje, kurie pasistengė likti L. M. Draugijos nariais-labdariais. Kun. Malikaitis, budamas Vilniuje, aplankė nupirktą Tautos Namams vietą, kuri jam labai pasidabojo. Jis ragina kiekvieną aukauti tam svarbiam tautos reikalui. Manome, kad musų klebono pastangos šitame dalyke dikčiai palengvįs aukų rinkimą.

Galop, mes, albaniečiai, velijame gerbiamiems L. M. ir D. Draugijų pasiuntiniams laimingai sugrįžti Lietuvon ir pasekmingai varyti tolyn tą šventą ir prakilnų darbą ant naudos motinos-tėvynės ir visos lietuvių tautos.

Mateušas Švilpa.

WATERBURY, CONN.

Po visų trukšmų, kuriuos waterburiečiai lietuviai perleido, didžiuma labai džiaugiasi, kad teko tokius svečius pas save turėti, kaip d-rą J. Basanavičių ir p. M. Yčą, kuriems pasisekė surinkti aukų tarpe waterburiečių virš 2,000 dolarių.

Union City ir Naugatuck, Ct. įteikė suvirš du šimtu dolarių. Visi, kurie aukavo, draugijos ir pavieniai, džiaugiasi išvien, kad toks da pirmas sutikimas tarpe waterburiečių tapo įvykdintas, nes visi be skirtumo pažiurų rėmė tėvynės reikalus. Tas susiartinimas vienon kruvon, matyt, tęsis ir toliau, ir labai geistina, kad jis ant visados pasiliktų tarpe šio miesto lietuvių. Del geresnio suartinimo draugijų bus sušauktas draugijų atstovų susirinkimas 26 spalio š. m. ant 883½ Bank St., Waterburio Šviesos Kningyno svetainėje. Bet tie, kurie niekuom neprisidėjo prie bendro darbo, dabar pradėjo šmeižti tas draugijas ir pavienias ypatas, kurios aukavo Tautos Namams Vilniuje. Ne tik jie šmeižia savo asmeniškuose pasikalbėjimuose, bet dar ir per spaudą... Taigi tokius darbelius atlieka 34 kuopos sąjungiečiai. Nors ir jiems buvo pasiųsta užkvietimas dalyvauti sykiu su kitomis draugystėmis ir kuopomis surengime bendro priėmimo gerbiamų svečių, d-ro J. Basanavičiaus ir p. M. Yčo, bet, kada nuvyko du pasiuntiniai į LSS. 34 kuopos susirinkimą su užkvietimu dalyvauti, tai vietoj prižadėjimo bei atsakymo, jie užsipuolė ant pasiuntinių prikaišiodami ikonus, carus ir carienės bučkius. Tik po valandos iškoliojimo poras tam pritariančių vyrukų pranešė, kad jie pritaria ir atjaučia, bet aukauti negali, nes kuopos iždas tuščias.

Spalio 16 d. naujai susitvėrusi „Aušros'' teatrališka draugija statė ant scenos „Nutruko''. Lošimas nekaip nusisekė, nes tuli lošėjai pirmą sykį dalyvavo lošime. Užtat dainos po vadovyste da jauno chorvedžio, p. Vinco Brazausko, pritariant p. J. Marcinkevičiaus orkestrui, atlikta gagerai. Tapo sudainuota šios dainos: „Jojo bernelis'', „Plaukė žąselė per Nemunėlį'' ir „Noriu miego''. Tarpe dainų buvo atliktos tris deklamacijos. Deklamavo: p. V. Ališauskąs — „Jaunime, kilk'', p. P. Šiugždinis — „Šiame sviete'' ir p-l Klem. Asadauskiutė — „Užia, švilpia — blogas oras'' (iš Vaičaičio eilių). Iš šių trijų deklamatorių butų geri artistai lošėjai... **J. Senutis.**

WILKES-BARRE, PA.

Spalio 15 d. atsibuvo prakalbos bažnytinėje salėje; publikos buvo apie 100 ypatų. Klausimas — kur buvo kiti? juk yra 3,000 suviršum lietuvių.

Pirmiausiai sudainavo jaunų mergaičių choras (nuo 8 iki 15 metų amžiaus) „Žalioj girelėj''. Kadangi choristės yra dar nepratusios prie viešų pasirodymų, tai buvo padarytos nekurios paklaidos. Toliaus deklamavo eiles Jurgelaičiutė. Vietinis klebonas Lepsinskas perstatė mums svetį iš Lietuvos, p. M. Yčą, ir ragino visus lietuvius prie aukų tam prakilniam dalykui. Gan plačiai apsakė jis apie Tautos Namo Vilniuj vertę. Toliaus kalbėjo p. Yčas; jo kalba buvo ankštai surišta su Tautos Namais; ji pilna gerų išvadžiojimų.

Vietinis klebonas Lepsinskas įstojo į narių labdarių skaitlių, aukodamas $100.oo, keletas pirko po sieksnį žemės. Iš viso Wilkes-Barre, Pa. surinko aukų $220.oo

Po prakalbų maišytas choras sudainavo keletą dainų. Užbaigė prakalbas Lietuvos himnu.

J. J. Nienius.

BOSTON, MASS.

Spalio 19 d. šv. Petro pobažnytinėj svetainėj atsibuvo šv. Jono Ev. blaivybės draugijos susirinkimas. Buvo prakalbos, deklamacijos ir dainos. Susirinkime dalyvavo, kaip draugijos sąnariai, taip ir pašaliniai žmonės. Susirinkimo tikslas — sudrutinti tą blaivybės draugiją, kuri kartu yra pašalpinė draugija.

Pirmiausiai kalbėjo užkviestas iš Worcesterio kalbėtojas; kalbėjo jis gan ilgai, bet kalba buvo labai aiški, rimta ir švelni. Vienok atsirado tokių vyrukų, kurie ne tik patįs neklausė prakalbos, bet trukdė kitiems, balsiai pakampiais šnekėdami bei strepiniuodami. Tas parodo, kad tuliems iš musų jaunimo dar vėjai galvoje laksto, ir užtai jie lošia kudikių rolę. Vienok viskas eina pirmyn, visi atbunda — tai reikia manyti, kad ir musų trukšmadariai greit susipras.

Paskiau vietinis bažnytinis choras po vadovyste vargonininko p. M. K. padainavo keletą linksmų dainelių. Dainas šį kartą choras atliko visai gerai—matyt, kad vedėjas ir choristai dikčiai pasidarbavo. Malonios dainos žavėte žavėjo susirinkusius, ypač jaunimą. Nebuvo galo delnų plojimams, kas irgi patvirtina, kad dainos visiems patiko. Reikia manyti, kad choro vedėjas bei patįs choristai nenustos veikę ir ateityje — panašus veikimas turi labai didžią svarbą sužadininme čion gyvenančio lietuvių jaunimo...

Po dainų prasidėjo deklamacijos. Pirmas deklamavo p. Jankauskas; paskui mergaitė Valentukė, kuri savo skaidriu ir švelniu balseliu yt lakštutė visus puikiai palinksmino. Taipgi deklamavo p-lė E. Višniauskiutė, kuri visados atsižymi savo puikiomis deklamacijomis. Jiedvi paskiau labai gražiai padainavo vieną puikią dainelę, kas labai patiko publikai.

Galop kalbėjo kun. Urbonas ir d-ras Matulaitis. Tuom ir užsibaigė prakalbos.

Susirinkimas buvo labai skaitlingas — buvo prisikimšusi pilna salė. Vienok vietiniam klebonui reiktų pasirupinti daugiau salėje pastatyti sėdynių, nes beveik pusė salės be suolų; tada galėtų ramiau visi užsilaikytų — but patogiau kalbėtojui ir nepavargtų klausytojai.

Draugijon prisirašė keletas naujų sąnarių. Reikia pasakyti ačiu tos draugijos komitetui už surengimą taip puikaus vakaro.

Tą pačią spalio 19 d. atsibuvo vieno bažnytinio choristo vestuvės. Visas choras bažnyčioje pagiedojo sujungtuvių giesmes, o paskui buvo nuėjęs į jo namą ant Balton gt., kur padainavo keletą dainelių, kaipo savo draugui—giedoriui, paskutinį kartą išsiskirsiant iš jaunimo tarpo. Vestuvių pasilinksminime visai nesimatė svaigalų —tai buvo pavyzdingos vestuvės. **Dainų Mylėtojas.**

MONTELLO, MASS.

Spalių 5 d. buvo vietinės socialistų kuopos debatai. Pirmiau nedėldieniais budavo diskusijos, kuriose galėjo dalyvauti kiekvienas iš publikos. Tada musų „socialistai'' negalėdami pasirodyti su savo mokslu bei „gudrumais''. Paskutiniame kuopos susirinkime liko nutarta įvesti debatus, kuriuose dalyvautų tik du „draugu'', sustoję prieš viens kitą.

Taigi augščiau paminėtą dieną ir atsibuvo pirmi tokie dviejų „draugų'' debatai. Debatų tema — „Ar literatura atneša naudą ar blėdį''? „Draugas''—aiškintojas, kad literatura atneša blėdį, atsinešė prisirinkęs „faktų'' kelis tomus (buvo daugiau, negu Kudirkos raštų) ir pradėjo skaityti „faktus''. Skaitė, skaitė — labai ilgai skaitė, apie keletą valandų; nu, ir išskaitė tikrai „įdomių faktų'' — duokim, kad ir apie rudus šuniukus. Didžioji publikos dalis jam beskaitant išsiskirstė. Debatų pirmininkas patėmijo skaitytojui, kad jis nukrypo nuo temos, kad perilgai skaito ir kad beveik visa publika jau apleido svetainę... Skaitytojas atsakė: „O tegul ji eina — ką aš kėrinu''? Ir vėl jis pradėjo skaityt; bet dabar jau dergė tautiečius. Skaitė vėl kokias dvi valandas visokias nesąmones. Neiškentėjo pirmininkas ir vėl užklausė skaitytojaus, ar jis dar nebaigia. „O da tik pradėjau'' — atkirto „debatuotojas''. Pirmininkas delei vėlaus laiko debatų užbaigimą atidėjo kitam kartui. Tai matot, kaip pas mus debatuoja „pavyzdingieji socialistai'' (taip jie save vadina).

Buvęs ant „debatų''

Reporteris.

LAWRENCE, MASS.

Šitame mieste randasi keletas lietuviškų draugijų, kurios pusėtinai gerai gyvuoja. Ypač savo veiklumu atsižymi „Birutės'' moterų klubas. Pastaruoju laiku tarpe to klubo sąnarių apsireiškia karštas tautiškų jausmų pakilimas. Visos klubo sąnarės stengiasi traukti lietuvius vienybėn ir kelti jų tarpe tautišką susipratimą bei platinti apšvietą, dorą, dailę... Musų jaunuomenė sujudo ir karštai ėmėsi už mokslo. Daug mums prigelbsti Y. M. C. A., kur vakarinėse mokyklose lankosi daug musų vientaučių; šiemet dukart daugiau, negu pernai.

A. Latkauskiutė.

CANTON, MASS.

Šitame miestelyje yra apie 100 lietuvių; draugijų jokių nėra, nors nemažai yra laikraščių skaitytojų. Gaila, kad musų lietuviai daugiausiai rupinasi apie rudį, o ne apie apšvietos dalykus. Paskutiniu laiku tarpe jų apsireiškia mažas judėjimas bei atbudimas — reikia vilties, kad lietuviai, galop, prasiblaivys ir imsis už tikro apšvietos bei pirmyneigos darbo.

Uždarbiai čia gan maži — nuo 7 iki 10 dolarių į savaitę.

L. Vaikas.

FELJETONAS

Etika.

Draugas. Tiek skurdo aplinkui, o Tamstėlė lyg niekadėjas dainuojate.

Sėbras. Skurdą mažindamas ir dainuoju.

D. Su verkiančiais reikia verkti.

S. Geriaus butų juos palinksminti.

D. Viskas savoje vietoje.

S. Taip, bet gimimui ar mirimui, bent musų gadynėje, duodama pirmystė.

D. Taip yra.

S. Manoma, kad pasaulyje kas sekundą žmonės gema ir miršta, o jųjų gentįs rauda, tai, anot Tamistos, rodos, visuomet reikėtų vaikščioti su nudribusia lupa. Matomai Tamista pats savų patarimų nepildote.

D. Aš Tamistai aiškinu etikos mokslą. Pasakau, ką žinau!

S. Gerai. Juk etika nepasibaigia vien su veikiančiais raudojimu?

D. Etika mokina, kaip viską atlikti priderančiai.

S. Tai pagal Tamistos moksliškosios etikos, kaip pridera verkti?

D. Jeigu neturėtum skarelės akis užsidengti — verkti negalima!

S. Tai tik etikos išmokinti taip gali padaryti.

D. Etika mokina, kaip reikia susivaldyti!

S. Ar ir kaip nori valgyti?

D. Etikos mokslas turi savo ribas. Kas tose ribose neužsilaikytų, tas vienkart nebutų etiškas.

S. Tai ir valgis, jeigu be lėkštės, peilio ir šakelės suvalgytas — butų neetiškas.

D. Etiką pripažįstantis, be peilio ir šakelės nevalgytų.

S. Valgytų, valgytų ir pirštus aplaižytų! Kaip žemės drebėjimas sugriovė San Francisko miestą, gyventojai išbėgiojo kalnuosna, tai kaip neetiški pagamino, ir etiškieji, podraug su neetiškaisiais, lašinius su pirštais valgė.

D. Tokiame atsitikime etika nereikalinga.

S. Tai kada ji reikalinga? Nepaisant visur įsikerėjusios saumylybės, aš tikiu į žmogaus dvasios prakilnybę. Tikroji prakilnybė nereikalauja jokių papuošimų nesuprantamais vardais. Prakilnybė įkvėpia pasišventimą tokiuose atsitikimuose, kaip „Titaniko'' nuskendimas kur kn. Montvilo tikrai didvyriškas savęs išsižadėjimas pagerbė musų visą tautą. Jį svetimtaučių laikraščiai labai pagyrė: „Su išskėstomis rankomis stovintis viduryje minios — visus raminantis baisiausioje valandoje...'' Mes turėjome didvyrių ir turime jų šiandien šimtais, tukstančiais. Tegul tik reikalas ateina, o jie pasirodys!

D. Tokius aš vadįsiu etiškais, ar Tamistai patinka ar ne.

A. K. Rutkauskas.

ROCKFORD, ILL.

Po ilgų vasaros karščių, po piknikų ir peštynių, stojus vėsesniam laikui pradėjome ir mes šįtą veikti — kaip katrie galime ir kaip katrie mokame. Tik ačiu musų „korespondentams", kad jie apie musų darbus nič-nieko nesako. Ar mes padarysime gerai ar blogai, jie apie tai nei šilto, nei šalto. Iš pradžių mes prie veikimo griebėmės gana smarkiai, net buvome pradėję lenktines varinėti. Lenktines mes varėme ne taip kaip kiti. Kiti lietuviai lenktiniuojasi geruose darbuose, pavyzdin: Jei vieni sulošė teatrą gerai, tai kiti stengiasi da geriau; arba jei vieni surengia moksliškas ir žmonėms naudingas paskaitas ar prakalbas, tai kiti stengiasi juos pralenkti ir rengia dar naudinges nias. Pas mus buva suvis kitaip; jei mes pamatome, kad viena draugija rengia kur tą ir tą vakarą, tai mes ilgai negaišuodami surengiame tą patį vakarą kitą „balių". Ačiu Simano Daukanto draugijos sumanymui, tas kelias tokios lenktynės laikui bėgant bus iš musų tarpo prašalintos. Mat, S. Daukanto Draug. sumanė suvienyti visas Rockfordo draugijas į vieną ryšį, ir tam sumanymui visos draugijos pritarė.

Šį rudenį turėjome jau porą perstatymų ir keletą paprastų vakarėlių. Jei musų „korespondentai" nieko apie tai nepranešė, tai ir aš geriau padarysiu, jei nutylėsiu. Tik štai apie vieną vakarėlį tai butų lyg nuodėmė užtylėti, t.y. apie TMD. 117 kuopos vakarėlį, kuris įvyko spalio 19 d. š. m. Šita kuopa ikišiol (nuo pereitų metų) buvo užsnudusi ir mažai ką buvo galima apie ją išgirsti. Nieko čia negali buti stebėtino iš „apsnudimo", nes jei pats centras miega, tai kuopai kur kas lengviau apsnusti. Bet šis vakarėlis galima sakyti sužadino ją prie tolesnio veikimo. Vakarėlio programas susidėjo iš prakalbų, dainų ir deklamacijų. Kaip kiekvienas žmogus nėra liuosas nuo klaidų, taip ir šis vakarėlis neišliko nuo jų. Bet vienok galima paskaityti vakarėlį nusisekusiu.

Pirmiausia vakaro vedėjas p. K. Miklas, trumpai, bet gana nusisekusia kalba, atidarė tą susirinkimą. Po tam „Kanklių" draugijos vyrų choras, vadovaujant vietinės parapijos vargonininkui, sudainavo Lietuvos himną, „Lietuva tėvyne musų". Paskui liko perstatytas kalbėti „Kataliko" redaktorius iš Chicagos, p. Pr. Gudas, kuris kalbėjo aiškiai, bet trumpai; tas, žinoma, publiką neužganėdino. Negalima kaltinti nei p. Gudo, nes buvo kviestas ir TMD. pirmininkas, p. Pr. Butkus, bet tas del nežinomų priežasčių čion nepribuvo. Potam p. Kalinauskas padeklamavo „Kol jaunas, o broli"; deklamacija nusisekė pusėtinai. Toliau p. J. G. Bacevičių, kaipo solistą. Potam p. J. kužė samanota"; dainavimas, galima sakyti, geriausis iš visų. Malonu but matyti ir tankiau p. Bacevičių, kaip solistą. Potam p. J. K. Guokas padeklamavo „Gražu matyt lietuvių burelį"; deklamavimas irgi nusisekė gerai. Prie pabaigos dar likosi sudainuota „Lietuva brangi" ir užbaigė vakarėlį tautišku himnu.

Galop buvo laikytas TMD. 117 kuopos susirinkimas; kuopon prisirašė keli jauni vaikinai. Per susirinkimą buvo daug kalbėta apie Centro valdybos „miegą".

„Kanklių" draugija sumanė atlošti „Švarkas ir milinė" ir visą pelną aukoja Lietuvių Tautos Namams; darbas remtinas.

J. J. P.

Lietuvių Laikraštininkų IV suvažiavimo protokolas.

Lietuvių Laikraštininkų IV suvažiavimas įvyko spalių 7, 8 ir 9 dienomis, 1913 m., Shenandoah, Pa., Tilman salėje. Delei ne visų atvykusių delegatų formališko po sėdžio spalių 7 d. nebebuvo.

Posėdis I.

Spalių 8 d. 11 val. iš ryto atvėrė suvažiavimą p. S. P. Tananevičia, Lietuvių Spaudos Draugijos Amerikoje pirmininko ingaliotinis.

Suvažiaviman pribuvo atstovai nuo šių laikraščių: „Lietuvos" — p. L. Šernas, „Kataliko" — pp. S. P. Tananevičia ir P. Brandukas, „Vienybės Lietuvninkų" — p. J. Širvydas, „Darbininkų Vilties" — p. V. Šliakys, „Tėvynės" — p. V. K. Račkauskas, „Laisvosios Minties" — Dr. J. Šliupas, „Moksleivio" — p. S. P. Tananevičia. Prie to „Tarka" rašė, kad dabar atstovo prisiųsti negali, bet ketina prie L. S. D. A. prisidėti.

Suvažiavimo tvarkai vesti išrinko: pirmsėdžiu — S. P. Tananevičią, I sekretorium — J. O. Širvydą, II sekrt. — P. Branduką.

Posėdį pradėjus, L. S. D. A. sekretorius, V. K. Račkauskas, perskaitė III-jo suvažiavimo protokolą, kurį po tam visi vienbalsiai užtvirtino.

Uždaryta posėdis 12 val. dieną ir nutarta susirinkti ant 2 val. po pietų.

II Posėdis.

Posėdį atvėrė pirsmėdis S. P. Tananevičia 2 val. po pietų.

1. Laiškų skaitymas.

Dr. A. K. Rutkauskas iš Chicago širdingai sveikina laikraštininkus ir duoda keletą patarimų, kurie atidėta į paprastą naujų reikalų programą.

L. S. D. A. pirmsėdis J. M. Tananevičia, draugiškai sveikina visus laikraštininkus, nurodo, kaip tai svarbią rolę musų gyvenime sulošė laikraštininkų suvažiavimai, visus ragina ir patsai pasižada iš visų jiegų del musų laikraštijos darbuotis.

2. Komisijų raportai.

a) Lietuvių Spaudos Draugijos Amerikoje sekretorius V. K. Račkauskas, perskaitė raportą. Draugijon priklauso šie laikraščiai: „Lietuva", „Katalikas", „Vienybė Lietuvninkų", „Tėvynė", „Laisvoji Mintis", „Darbininkų Viltis" ir „Moksleivis".

Pilnai užsimokėję iki 1 d. gegužės š. m. šie laikraščiai: „Tėvynė", „Lietuva", „Katalikas" ir „Vienybė Lietuvninkų"; jie įmokėjo po $25.oo.

Skolingi šie: „Laisvoji Mintis" mokėjo įstojimo $5 ir $1 mėnesinės (skolinga iki 1 d. gegužės š. m. $19). „Darbininkų Viltis" taip-gi skolinga $19. „Dagis" mokėjo $5 įstojimo ir $5 mėnesinės (dabar „Dagis" nebeišeina). Jei visi skolingi iki spalių š. m. sumokėtų, tai į L. S. D. iždą pareitų $68, butent nuo „Laisvosios Minties" $24, „Darbininkų Vilties" $24, „Tėvynės" $5, „Vienybės Lietunvinkų" $5, „Lietuvos" $5, „Kataliko" $5.

Buvo iždе pinigų $122.oo.

Iškaščiai: popiera ir konvertai L. S. D. laiškams $3; čekių iškolektavimas 30c.; sekretoriaus išleidimai $1.20.

Tą atitraukus, iždе lieka pinigų $117.50.

Raportas vienbalsiai priimtas.

b) Centralinio Kningyno komisijos raportas pranešė, jogei New Yorke Viešasis Kningynas mielai sutinka savo globon priimti ir užlaikyti lietuvių literaturos ir lithuanicos skyrių, tuotarpu visų slavių ir latvių literaturos salėje. Dabar yra spausdinama musų raštų katalogas. Šios redakcijos ir išleistuvės pasižadėjo savo leidinius Centralinin Kningynan siųsti: „Lietuva", „Vienybė Lietuvninkų", „Pirmyn", „Tėvynė", „Draugas", „Laisvoji Mintis", „Laisvė", „Katalikas", „Tarka", „Jaunimas", Tėvynės Mylėtojų Draugija, „Lietuvos Ukininkas, „Lietuvos Žinios", „Bendrija", „Varpas", „Viltis" ir J. Ilgaudo spaustuvė. Siunčiant Centralinin Kningynan kningas ir periodinius leidinius, reikia šiaip adresuoti:

E. H. Anderson, Director,
New York Public Library,
476 Fifth Ave., New York City.

Raportas priimta ir komisija palikta ta pati (V. K. Račkauskas ir J. O. Širvydas) ant toliaus Centralinį Kningyną tvarkyti. Be to suvažiavimas nutarė per laišką padėkoti New Yorko Viešojo Kningyno direkcijai už prielankų pagelbėjimą mums savo Centralį Kningyną įsteigti, podraug su palinkėjimu, kad lietuvį kningyninką tan skyriun įstatytų.

c) Statistikos komisija išdavė raportą žodžiu. J. O. Širvydas ir V. K. Račkauskas pranešė, kad medžiaga renkama, bet vistiek iki šio suvažiavimo dar nesutvarkyta. P. Brandukas pranešė, kad turi surinkęs medžiagos, kurią ir įdės „Kataliko" jubilėjinin numerin šiemet.

Raportas priimtas ir komisija palikta ta pati.

d) Panamos Parodos komisija (Dr. J. Šliupas, J. O. Širvydas ir J. Hertmanavičius) pranešė, jogei buvo vesta susirašinėjimai su parodos komitetu San Francisco ir galų gale pasirodė, kad visgi bus negalima lietuviams dalyvauti. Todel, raportą priėmus, komisija tapo nuo pareigų paliuosuota. To vieton išreikšta linkėjimas, kad lietuviai amerikiečiai verčiau pasirupintų dalyvauti Lietuvių Spaudos Parodoje, kuri atsibus Vilniuje ateinančiame pavasaryj.

e) L. S. D. A. konstitucijos komisija (L. Šernas, P. Brandukas, K. Jurgelionis) pranešė, jogei konstitucijos škicas jau surengtas. Neužilgo bus laikraščiuose išspausdintas, ir tada komisijos redakcija peržiurės, galutinai sutaisys ir perduos Sp. Dr-jai priimti. Raportas priimta ir komisija palikta ta pati.

f) Terminologijos Komisija (Dr. J. Šliupas, L. Šernas, K. Jurgelionis) pranešė maž-daug sekančiai, kad lietuvių terminologijai yra renkama medžiaga, kuri bus perduota terminologijos ir rašybos vadovėlio redakcijai, kuo met tas vadovėlis bus leidžiamas. Dabar gi laikraščiams patartina tik taikinties su terminologija ir rašyba musų pavyzdingesniųjų laikraščių, ypač Europoje einančių.

g) Apgarsinimų komisija (Dr. J. Šliupas, V. Šliakys ir J. M. Tananevičia) pranešė, jogei šiuom žygiu klastingųjų ir visuomenę suviliojančių apskelbimų klausimas tebėra atviras ir komisijos tinkamai neišrištas. Mat, nebuvo komisija ant tiek toli ingaliota, kad galėtų prigavikus paimti nagan. Todel šis suvažiavimas reorganizuoja komisiją ir išrenka jon: Dr. J. Šliupą, S. P. Tananevičią ir V. Šliakį. Prie to priima V. K. Račkausko sekančią rezoliuciją: „Nutarta ingalioti išrinktąją komisiją, kad atsišauktų į visuomenę ir rinktų skundus iš žmonių, kuriuos įvairi apgarsinimai prigavo. Surinkus tokią medžiagą, komisija turės surasti kelius, kaip priversti išleistuves, kad jos išmestų visuomenę klaidinančius apgarsinimus. Be to komisija atkreipia laikraščių domą, kad nuo šios dienos neturi rasti musų laikraščiuose vietos aiškiai šlykštųs apgarsininmai, pav. pajieškojimai merginų ir matrimonališki apskelbimai".

3. **Jaunuomenės fiziškas lavinimas.** Suvažiavimas plačiai apsvarstė ir rado labai reikalingu sekti kulturines tautas, kurios ypatingai rupinasi išauklėti kuniškai sveiką ir stiprią jaunuomenę. Todel suvažiavimas karštai pataria visiems laikraščiams, kad nuolatos rašinėtų straipsnius apie naudingumą gimnastikos. Taipgi, kad davinėtų patarimus lietuvių kolonijoms, kad statydamos savo viešas svetaines, visuomet įrengtų jose visas reikalingas gimnastikai prietaisas.

4. **Lietuvių opera.** Į posėdžius atsilankęs svečias, musų gerb. kompozitorius Mikas Petrauskas, pranešė, jogei jisai ketina įsteigti Amerikoje nuolatinę lietuvių operą. Suvažiavimas del šito priėmė V. K. Račkausko sekančią rezoliuciją: „Mes išreiškiame p-no Miko Petrausko sumanymui giliausią užuojautą ir visi laikraščiai pasižada busiančią lietuvių operą remti. Podraug išreiškiame musų gerb. kompozitoriui pagarbą **už jo darbus muzikos, chorų, scenos ir žaislų srityje".**

5. **Almanachas.** Sumanyta ir nutarta Liet. Spaudos Draugijai leisti kasmetinius almanachus. Pirmutinis toksai almanachas bus išleistas 1915-iems metams. Tam tikslui išrinkta administracijon: S. P. Tananevičia, V. Šliakys ir p. p. Mikolainis (jei jis neapsiims, tai A. B. Strimaitis). Almanacho redakcijon išrinkta V. K. Račkauskas ir J. O. Širvydas. Redakcijai pavesta pasiskirti sau sandarbininkus.

Posėdis III.

Spalių 9 d. 11 val. iš ryto posėdį atidarė pirmsėdis S. P. Tananevičia.

Perskaityta pirmųjų dviejų posėdžių protokolas ir, pataisinėjant, priimtas.

Laiškų skaitymas. A. B. Strimaitis iš New Yorko nuoširdžiai sveikina laikraštininkus ir duoda keletą patarimų.

Posėdis uždaryta 12 val. iš ryto. (Užbaiga bus.)

DRAUGAS.

(Seno aktoriaus atsiminimai.)

Jųs dažnai kalbate apie mandagumą.

Tiesa, pasitaiko visokių mandagumų. Aš, pavyzdžiui turėjau draugą, kuris jau miręs; jisai buvo svetingas ir idealiniai mandagus... Jis niekam nepripažino jokios nuosavybės, nepripažino jos nei sau ir dalinosi su savo draugu, kaip su tikru savo broliu, visu kuo: kningomis, protu ir — neturtu.

Jos priežodį „Tarp draugų", daugumas šiandien vartoja kaip-ir savo. Jis buvo taip mandagus, kad susitikęs tą, kuris jam paskolino švarką išeiti nat scenos arba tą, kuris nesykį jį asilu pavadino, apsikabindavo visu glėbiu ir širdingai spausdavo jo ranką. Jeigu už tokį mandagų jo pasielgimą suduodavo jam per žandą, tai jis paprastai pridurdavo:

— Tarp draugų, tamsta, **tout egal!...**

Turiu pasakyti, kad didžiausia jo silpnybe buvo sufrancuzėjimas... Nors francuziškai jis mokėjo tiktai keletą frazių pasakyti, bet reikalui atsiradus mokėjo naudotis jomis labai pasekmingai. Pats esu liudininku vieno atsitikimo, kuomet jis su savo francuziškomis frazėmis išsisuko restorane neužmokėjęs už vakarienę. Tai ačiu jo gudrumui ir drąsai. Buvo taip. Valgyklos savininkui įgrisus klausyti jo prašymų ilgesnio kredito, mano draugas apsisukęs ant vienos kojos, priėjo prie pono savininkó ir, apsidairęs, kad visi matytų ir girdėtų, garsiai pabėrė prieš restorano savininką virtinę francuziškų žodžių:

— Jonai le košonje! parle vu france? Vuse te kabatan de la koša e moa selle ta! Kape ne vu?.. Vargiai begu ir jis pats suprato, kad ponas savininkas nuo to visai apglušo ir tik noroms-nenoroms sumurmėjo:

— Na, gerai... Bet rytoj tamsta butinai man užmokėsi už penkerius pusryčius ir trejus pietus 8 frankus.

Po tam mano „draugas" mandagiai lankėsi jau į kitą restoraną.

Gyvenau su juom metus pas poną Visgaitį, bet netekęs kantrybės persikrausčiau pas poną Drazdą; mano „draugas" liko senoje vietoje. Už poros dienų po persikraustymo mano „draugas" Julius susibara už kokius tai menkniekius su Visgaičiu, gi aš išsikraustau iš Nancų. Pagaliaus ponas Visgaitis paliepia paprasčiausiu budu mano „draugui" išeiti.

Buvo jau vėlu nakties. Klausau — barškina kas tai į manò kambario duris. Atidarau — „draugas"!...

— Brangus **camarade!** — sušuko spausdamas mane prie savęs.

— Juliuk! kokių velnių tu čia atsibeldei?

— Nieko! Atvažiavau!

— Išvarė tave Visgaitis?

— Ne.

— Kaip ne! Tai ko atvažiavai?

— Kas su tavim pasidarė? Ko taip teiraujiesi apie mane, lyg koksai policijos viršininkas?... — piktai atkirto.

— Ne, tai ne... Bet kaipgi?... kur gyveni ir kaip gyvensi?

— Kur turiu gyventi? Niekur. Maža bėda su tuo. Argi tu neturi lovos ir dviejų pogalvių?

— Taip... turiu... bet...

— O užklodalų ar turi? A-a!.. kam man apie tai taip rupinties. Aš galėsiu miegoti ir švarku užsiklojęs....

— Taip!... gi ar turi švarką?

— Ne, aš neturiu, bet tu juk turi!

Kas daryti? Apsigyveno, nes „tarp draugų", tai paprasta... Ir gyveno taip per tris savaites

Kad tai butų vien tik apsigyvenęs, bet jo draugiškumai... tegul jį dievai!...

Vieną rytmetį pabudęs žiuriu — mano draugas jau atsikėlęs ir stovėdamas prieš veidrodį dedasi mano baltutėlę apikaklę.

— Ei, drauguži!... paėmei mano apikaklę, jei neklystu?

— Kasgi darosi? Juk negaliu nešioti neskalbtos apikaklės, kuri taip sujuodus, kaip čebato aulas!

Tardamas tai metė man savo neskalbtą, sujuodusią, sunešiotą, lyg mazgotę, apikaklę. Pažiurėrėjau — tiesa, kas gi gali nešioti tokią apikaklę?...

— Bet sugrįžęs neužmiršk atiduoti! — murmtelėjau jam.

— Žinoma, kad atiduosiu. Apikaklė ne uoga ir aš jos neprarysiu.

Kitą kartą vėl surukė visą mano tabaką.

— Kas čia dabar? surukei, drauguži, visą mano tabaką!

— Koks velnias?... Juk žinai, kad tuščios pypkės negalima rukyti!

Tiesa. Negalima...

Kartą atsikėliau anksti rytą ir jau rengiausi eiti į repeticijas. Lauke lyja, tarytum iš viedro pila. Mano draugas buvo išėjęs man dar tebemiegant... pasiėmęs mano lietsargį ir kaliošus.

Laukiau ligi vakaro, ligi penktos valandos... Sugrįžo.

— Bijok tu Dievo! Del tavęs nei į repeticijas negalėjau nueiti ir dabar turėsiu bausmę užmokėti... Tu paėmei mano lietsargį ir kaliošus.

— Koks vėl velnias! Juk taip lyjant negalėjau eiti be lietsargio ir be kaliošų. Argi nematai, kaip lyja? Nenaudėlis!...

Nenoroms pasisukau ir pažiurėjau pro langą. Tiesa: lyja, kaip iš maišo; negalėjo eiti be lietsargio ir be kaliošų! Tatai ir pasakiau tik tiek:

— Atiduok!

Taip visuomet. Pagaliaus jis man dar didesnį šposą padarė!... Pastebėjo jis, kad aš gretinuos prie Lucijos, savo šeimininko dukters. Žinoma, nesunku buvo tai pastebėti, nes aš to neslėpiau. Mylėjau aš tą merginą ir rodžiau jai savo širdies paslaptis. Ir buvo už ką. Jos tėvas turėjo krautuvę, pats buvo amatninkas — siuvo plėškes ir balnus, gi duktė vienturtė. Na, ji ir mane mėgo.

Lyg tyčia, susirgo mano tėvas ir aš turėjau namo važiuoti. Pasirgo tėvas keturias savaites ir mirė. Šermenįs, laidotuvės, palaikų reikalai, žodžiu sakant, kol viską apdorojau ir sutvarkiau prabėgo visas mėnuo.

Sugrįžau ir tuojau susitikau... Su kuo po perkunų? — Su draugu! O-o! Viešpatie!... Fi-fi.... ponas... Pasirėdęs, kad net baisu ir prieiti. Skrybėlė visai naujutėlė, drabužiai nauji... Viešpatie!... net ir pirštinės ant rankų..

— Sveikas-gyvas! — nenoromis į mane prabilo

— Ačiu! sveikas. O kaip tu tuo tarpu gyveni? Dar vis čia buvi? Bet kaip puikiai apsirėdęs! Ar šeimininkas dar gyvas? ar sveika Lucija?

— Aš pasitraukiau nuo teatro...

— Eik jau, eik! Ką gi dabar veiksi? Ir sakyk gi, iškur ištraukei tokius puikius drabužius?

Jis tuo tarpu išsiėmė iš kišeniaus piniginę, pilną pinigų ir parodė man norėdamas dar labiau mane nustebinti.

— Eisiu dabar į pramonę.

— Tu?... Į kokią?

— Dirbsiu ir parduosiu pakinktus.

— Ar ir apie tat tamsta išmanai?

— L'est legal! Motina tat prižiurės.

— Tavo motina? Ar atvažiavo?

— Ne... Mano pačios motina.

Šiurpuliai per mane perbėgo.

— Kvailioji, ar ką? Kokios pačios motina?

— Na, trumpai pasakius, gi Lucijos...

— Tu apsivedei su Lucija? Aš taip...

— Koks velnias! Ar gi ji galėjo laukti pusantrų metų, kol tu pabaigsi gėdulą nešioti?... Gi kad tu kartais neužsimanytum išsivežti Drazdienės vienturtę kur į tolimą šalį, tai aš pamąsčiau ir paėmiau ją sau už pačią. Perkalbėjau ją ir **i point de compliments....** žinai, tarp draugų. Lik sveikas. Servus!...

Kilstelėjo skrybėlę ir nuėjo. Ilgai stovėjau iš tos vietos nesijudindamas, kur mudu su draugu tik-ką kalbėjova...

Nuo pažįstamo kanceliaristo sužinojau, jog visa tai, ką jis man

pasakojo, yra tiesa.

Po aštuonių metų ir vėl su juo susitikau... Sudžiuvęs, kaip rukyta silkė, kad net baisu buvo pažiurėti.

— Kas tau yra? — paklausiau jo.

— Kas?... džiova, brolau! — atsakė kuone verkdamas. — Kad žinotum, nenorėjau pasiduoti, tai motina kartą ir paleido būteliu į nugarą... aš jai per sprandą. Sukilo visa šeimyna... sukulė mane, kaip miškinį obuoluką... turbut kad viduriuose ką tai atmušė...

— Viešpatie! Gi pati? Gi Lucija?

— Et, pati... Davė man, ant kelio, du franku, o pati sėdi namie ir pramonę daboja... Daktaras tikrina, kad vieną mėnesį tebegyvensiu... **Fin te vie!** Grįžšiu rytoj namo, tegul ta Drazdauskienė, ta nedorėlė, nors palaidos. **Homy soit qui mal y pense! Au revoir!** Gyvenimo galas! Žinai, kaip tarp draugų... ar neturi tabako?..

Parukėva.

Už mėnesio Drazdauskuose buvo šermenįs. Vertė **J. J. N.**

Tev. Myl. Dr-tes reikaluose.

Tyla byla — jaučio stovi.

Nuo tulo laiko, ypač vėlesniu laiku, kada visai nepasirodydavau TMD. organe, pradėta netik privatiškuose laiškuose į mane, bet jau ir viešai, per laikraščius, moralizuoti, mokinti, bauginti, pagaliaus kolioti, o vis už tai labiau, kodel aš, TMD. pirmininkas, nepaskelbiąs, kada šios Draugijos nariai gausią žadamuosius J. Jonilos raštus.

Tulų kuopų net tam tyčia nutarimai daryta, reikalaujant, kada gausią minėtuosius raštus.

Tulas Žemaičių Antanas (žiur. „V. L.'' N 33) mato tame nepaskelbime net gręsiantį TMD. pavojų, ir klausia: kodel Centro Valdyba tyli? Kas manoma daryti su ta garbinga Draugija?

Tvirtinti, kad Centro Valdyba tyli (tur buti, norėta pasakyti — neveikia) — tai tikras absurdas, arba pilnas nesupratimas C. Valdybos pareigų.

Centro Valdyba, ar jos nariai, nuo pat įkurimo TMD vienaip veikė ir taip pat tebeveikia. Centro Raštininkas veikia jam užbrėžtose ribose: įtraukia kningosna naujai įstojusius narius, priiminėja iš kuopų mokestis ir intraukęs į tam tikras kningas perduoda Iždininkui. Iždininkas-gi priėmęs pinigus, pasižymi savo kningose, sudeda bankan ir savu laiku paskelbia organe iždo apyskaitą. Kningius pardavinėja T. M. D. kningas ir išpildo užsakymus, gautus ar per C. Raštininką ar iš pašalinių pirkikų.

Tikiu, jog augščiau išvardytieji Viršininkai priderančiai pildo savo pareigas, nes ikišiol mano negauta jokis nusiskundimas ant kurio-nors jų. Taigi šie ponai savo ribose veikia — ne tyli.

Lieka išteisinimui paties svarbiausiojo Valdybos Viršininko, ty. pono Pirmininko. — Sulyg Draugijos konstitucijoj pažymėtų taisyklių Pirmininko pareigoj esti: žiurėti, kad visi kiti Valdybos Viršininkai pildytų priderančiai savo pareigas; žiurėti, kad TMD. nenukryptų iš kelio nužymėto jos konstitucijoj.

Taigi ir TMD. Pirmininkas gali jausties „all right''. Jis visą tą laiką žiurėjo, nors nematė ir negalėjo matyti, kaip tuli jo draugai-viršininkai veikia arba pildo savo pareigas.

Bet TMD. Redaktorius! Kur tas dingo? — Je, jis bus čia labiausiai prasikaltęs. Tinginys, per keturius mėnesius nieko į organą neparašė. Tiesa, tai labai bloga. Bet —juk jis galėjo sirgti, galėjo ir jis, kaip, anot „Lietuvos'' tuli lietuviškų laikraščių redaktoriai susirgo, o likusieji dar žada susirgti nervų liga.

Bet TMD. Redaktoriui ir kitiems C. Valdybos Viršininkams nevalia sirgti, jie turi dirbti, nėra „excuse''. TMD. nariai įmokėjo kožnas kapą centų, o už tai turi gauti kningomis vertės kelių dolerių, nes taip nutarta, prižadėta ir čia tur buti nors sprogk ar plyšk! Todel niekam TMD Viršininkų nevalia nei sirgti, nei pavargti, nei kokių palengvinimų jieškoti! Užsimanė ko — sirgti, tinginiai!

Kaslink pavojaus gręsiančio TMD. Draugijai. Čia irgi kalbos! Ir čia Pirmininko žiurėta. Ir viskas randama „O. K.'' — TMD. plaukia priekyn, kaip tas aržuolo lapas Nemunėliu prieš vandenį — visi nariai stovi ant vietos ir laukia, kada čia jie tas žadamą sias kningas gaus; daugiau jie nieko nenori nei girdėti, nei mąstyti, nei klausyti. Ir kai-kada susirinkdami užrėkia griausmingu balsu: „Mes jums ponai Viršininkai davėme kožnas po kapą centų, o kame jusų žadomosios dolerinės kningos!'' Ir liepia savo raštininkams rašyti grąsinančius laiškus į ponus Viršininkus.

Tiesą pasakius nebe visos TMD. kuopos prisilaiko ir tokios taktikos linkui savo Viršininkų ir tokių nusidėvėjusių principų: nieko neveiki nei savo, nei kitų naudai, o tik išsižiojus laukti žadomųjų kningų.

Iš šito atžvilgio tulos kuopos pradėjo visai krypti metais išmintu takeliu; tokios kuopos reguliariškai daro savo susirinkimus, parengia muzikališkai-vokališkus vakarėlius, paskaitas, prakalbas, steigia viešus kningynėlius, vakarines mokyklas, mėgina net padaryti iš savo kuopos lavinimosi kursus.

Puikiu pavyzdžiu visiems gali buti TMD. 28-ta kuopa Chicagoj; šitoj kuopoj beveik pusė (viso suvirš 200) yra moteriškos; anot jų pačių nupasakojimo musų sėdyboj nėra nei vienos bobos, kuri butų ne girdėjus apie TMD.; savo iždė turi į $300; susidėjusi su kita kulturiška ir pašalpine draugija „Lietuvos Ukininkas'' užlaiko viešą skaityklą ir kningyną. Ir šios kuopos nariai puikiai supranta, jog pastojo TMD. nariais ne vien tik delei žadomųjų kningų, bet ir bendrame susiartinime lavinties patiems ir nešti apšvietą, kulturišką naudą kitiems savo tautiečiams.

Pavyzdžiui vėlgi verta paminėti ir Rochester, N. Y. kuopą. Iš to miesto korespondencijų galima tėmyti, jog minėtoji kuopa irgi puikiai darbuojasi. Iš to miesto negirdėties, kad ateities „propoviedninkai'' butų keikiami delei negavimo į laiką žadomųjų J. Jonilos raštų.

Pavyzdingai darbuojasi ir Kensington, Ill. kuopa. Praeitais metais, tos kuopos buvo surengta netik vienas, kitas naudingas vakarėlis, bet turėjo ir keletą paskaitų. Šiemet, praneša man, jog turėsią 8 paskaitas. Ir kuopa auga nariais, nepaisant nei kieno bauginimų.

Kaip matome iš augščiau čia pasakyto išrodo lyg patįs TMD. nariai kalti, labiau tingėjo (norėjau pasakyti anot Žem. Antano— tylėjo, bet atsiminiau, kad tulose vietose net perdaug šaukė), negu Centro Valdyba, neišskiriant nei jos Pirmininko. Ir iš tiesų, jeigu butų atsiradęs bent vienas ar kelintas ir man prigelbėjęs. kada aš kalbėjau ir mėginau pajudinti organizaciją, privesti ją prie nuoseklaus, labiau tvarkaus, labiau naudingesnio ir gyvesnio veikimo, tai neabejoju, jog merdėdamas iš nuovargio, buč ėmęs plunksną rankosna ir butume įrėsįs pirmyn prie geresnės tvarkos, prie musų idealų.

Bet ne! Taip nebuvo! Kada pastačiau prieš Jumis, Gerbiamieji, tulus klausimus išrišti „visiems taip brangios'' organizacijos reikaluose, tai nei vienas — nei krust. Kada pareikalavau, idant kuopos laiks nuo laiko prisiųstų man bent kokias žinias iš savo veikimo, savo darbų, tai beveik nei viena to neišpildė. Tulas atsakydamas į mano statomąsias paklausas, pasityčiojo tik ir pajuokė: „ana va, Jurgis panorėjo pasinaudoti Jonų darbais ir jų garbe!'' Mat, jeigu, anot mano prirodymo, busią TMD. paskirstyta į apskričius su savais viršininkais, o Centro Valdyba vienoj kurioj vietoj, tai nieko gero nebusią. Ir iki šiam laikui nei vieno nei nemėginta rišti tada teiktieji mano klausimai. Tas parodo aiškiai, kad TMD. nariai visai nesirupina savo organizacijos likimu. Jiems nei ne galvoj, kas bus rytoj su ta Draugija. Jie nepaklausia savęs arba kitų, ar TMD. prie dabartinės tvarkos beįstengs rytoj, prie kitokių aplinkybių, naujų gyvenimo sąlygų paplaukti priekyn, nors tiek, kiek lapas prieš vandenį.

Tuli gal mano sau: tai niekis! Lietuvių tauta, tai tautą milžinų, susirasime sau milžiną, kad ir asmenyj gerb. B. K. Balučio; jis mums vėl iškels TMD. augštyn, lyg lapą kokį, o mes — štai ir turime keletą tomų kningų arba net enciklopediją.

Bet užklauskite šiandien p. Balučio arba kitų vyrų, mėginusių savo jėgas į TMD. kailį! Ką pasakys? Noriu labai tikėti, jog atsakys panašiai mano lupomis: Ne! Nebe ta gadynė, nebėra durnių, kad vienas pats išsižadėdamas viso liuoso laiko, pasikinkys dirbti del kelių tukstančių; visi gi kiti tik vėpsos belaukdami raštų, o nesulaukdami — kolios bei vagis tave!

Mažu žingeidavimu, mažu rupinimuosi apie savo Draugiją, o labiausiai apie gaunamas iš jos kningas, parodo ir šitai: Bėgyj šių tylos-bylos 4 mėnesių iš beveik 3,000 narių man prisiųsta vos trįs straipsneliai. Viename jų apie labai daug dalykų vienu sykiu kalbėta; nors neperdirbto ir neperrašyto negalima buvo pasiųsti redakcijon, tečiaus pasirodė bent žmogus, protaujantis, rupinantis Draugijos reikalais. Kitu du — vien tušti krykštavimai, kurių vėl-gi neapdirbus ir neperrašius negalima atiduoti spaudon. Buvo dar poras kuopų nutarimai ir keletas laiškų; visų reikalaujama vieno: kada gausime J. Jonilos raštus? Štai ir visa medžiaga. O čia kitų manyta, kad pas mane esą prikrauta nesuvartotos literatiškos medžiagos keli kiociai.

Tečiaus, baigdamas šį mano ilgą rašinį, noriu išreikšti savo viltį, jog šita mano 4 mėnesių tylabyla, bus bent jaučio vertės, ty., kad visa tai, ką patyrėte iš mano tylos, ką išgirdote iš mano bylos, verčia ir Jumis pačius, Gerbiamieji, prie darbo, protavimo ir rupinimosi savo branginamąja Draugija, o ne vien sudėti ją ant vieno asmens pečių.

Remti tokią organizaciją, kaip TMD. ant vieno asmens yra ne tik pavojinga pačiai Draugijai, kiek nekulturiška, kenksminga visai musų tautai; čia mes gyvename laisvoje šalyj, kame turime pilną progą ne tik supažindinti savo liaudį su demokratizmo principais, bet ir ištobulinti juos bent savose organizacijose.

Pranas Butkus,
TMD. Pirmininkas

KRASOS DĖŽUTĖ.

A. T.: Tamstos straipsnelio nebereiks garsinti, nes beveik į visus tuos klausimus yra atsakyta musų pirmininko straipsneliuose, kurie tilpo pereitame ir šiame musų organo numeriuose.

Jonui P. Ne. Buvo kitokios priežastįs, apie kurias Tamsta rasite išaiškinta šiame ir pereitame numeriuose.

ATSKAITA AUKŲ, SURINKTŲ PAŠALPAI LIETUVIŲ 54-me ir 58-me SKYRIUOSE.

(Iš generališko rubsiuvių streiko Didžiajame New Yorke pradžioje 1913 metų.)

Gerbiamieji aukautojai: pirm, negu prieisime prie atskaitos, turime jums paaiškinti, delei ko ji taip ilgai nebuvo pagarsinta. Pačią atskaitą reikia nušviesti taip, kad ji kiekvienam butų suprantama.

Dalykas štai kame: laike didžiojo rubsiuvių streiko, kuomet tapome ganą išvarginti, o streiko galo toli gražu nesimatė, tai nutarėme atsišaukti į Lietuvišką visuomenę, prašydami pašalpos. Tam tikslui tapo atspausdinta blankos ir išsiuntinėta po plačią šalį nekurioms ypatoms ir draugijoms, kad parankiau butų rinkti aukas; ant blankų gi buvo pažymėta, kad kiekviena blanka, su aukomis ar be aukų, butų grąžinama atgal. Vienok atsitiko kitaip.

Pasibaigus streikui, reikia dary ti atskaitą bei aukų pagarsinimą; daug blankų nėra. Prisiėjo rašinėti laiškus ir jieškoti blankų. Nekurie pasiaiškino, jogei jie nepatėmijo pasargos, kad reikia blankas sugrąžinti; bet kiti nė žodžio nepasakė, kur jie jas padėjo — tai jie patįs tik apie tai ir žino... Dar kiti, vietoj žmoniškų pasiaiškinimų, pribraižo visokių nesąmonių...

Blankos, kurios negrįžo ir kokius gavome atsakymus.

„Kovos'' redakcijai buvome pa siuntę 10 blankų: NN 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 ir 19 — nei vienos nesugrąžino; gavome atsakymą, kad aukų nerinkę, o blankas numetę gurban.

Blanką N 23 „Laisvės'' redakcija davė Bostono streikieriams pažiurėjimui, o su 24 bl. P. Geležinis rinko aukas; blanką per apsirikimą sudegino, o aukas prisiuntė Brooklyno streikieriams (aukas gavome — p. kom.).

Blankas NN 25, 26 ir 29 buvome pasiuntę „Keleivio'' redakcijai; gavome atsakymą, kad jie tas blankas išdalino kai-kuriems ištikimiems draugams parinkti aukų, tos trįs blankos irgi negrįžo.

Blankas NN 30, 31, 32, 33, 35, 36, 38, 39, buvome pasiuntę „Lietuvos'' redakcijai, gavome atsakymą, kad jie tas blankas taipgi išdalinę draugams ir draugijoms, bet nė viena iš minėtų blankų ne grįžo.

Blankas NN 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69 ir 70 buvome pasiuntę „Darbininkų Vilties'' redakcijai; išten negavomę jokio atsakymo ir nežinome, ką jie su jomis nuveikė.

Blankas NN 71 ir 134 paėmė Antanas Perevičia (preseris 58-to skyriaus), — nesugrąžino.

Blankas NN 171, 172, 174 buvome pasiuntę Žiugždai ir Kačergiui į Newarką, N. J.; visos trįs negrįžo.

Blankas NN 183 ir 184 buvome pasiuntę M. Tolubai į Exter Bow, Pa.; gavome žinią ,kad jis jas prapuldęs,

Blankas NN 185 ir 186 buvome pasiuntę J. Vasiliauskui į Baltimore, Md.; gavome žinią, kad jis tas blankas perdavęs vietinei rubsiuvių unijai, bet nežinom, ką jie nuveikę su joms — negrįžo.

Blankas NN 188 ir 189 buvome pasiuntę J. Riktoraičiui į Waterbury, Conn.; gavome štai kokį atsakymą: „blankas priėmęs perdaviau draugystėms ant susirinkimų; draugystės apsvarstę aukų neskyrė, sekretoriai blankas sudegino''.

Blankas NN 194 ir 195 buvome pasiuntę J. Jaroševičiui į Walpole, Mass.; atsakymo negavome ir nežinome, ką jis su joms nuveikė,

Blanką N 211 buvome pasiuntę Sinkevičiui į Ashley, Pa.; gavome atsakymą, kad jis perdavė ją į Sugar Notch, Pa. ir minėjo, kad aukas rinko ir prisiuntė mums, bet mes nei blankos nei aukų negavome.

Blankas NN 219, 220, 221, 222 buvome pasiuntę J. Šalčiunui į Baltimore, Md.; atsakymo negavome ir nežinome, ką jis su jomis nuveikė.

Blanką N 243 buvome pasiuntę „Lietuvos Sunų Draugystei'' į Waterbury, Conn.; gavome atsakymą, kad minėta draugystė aukoms rinkti įgaliavo M. Dambrauską, kuris surinko aukų $2.95, bet kad Brooklyno streikas buvo pasibaigęs, tai aukas ir blanką nusiuntę Bostono streikieriams per „Keleivį''.

Blanką N248 buvome pasiuntę švento Stanislovo draugystei; bl. N 247 — švento Jono draugystei ir bl. N245 — švento Juozapo drstei į Waterbury, Conn — negavome jokio atsakymo ir nežinome, ką su jomis nuveikė.

Blanką N 254 paėmė Bernadas Pauliukonis; pareikalavus sugrąžinti, paaiškino, kad aukų nerinkęs, o blanką sudraskęs.

Blanką N 268 pasiuntėme A. Kendrick'ui į Mahanoy City, Pa. — atsakymo negavome.

Blanką N 244 buvome pasiuntę švento Kazimiero draugystei į Waterbury, Conn., gavome labai įdomų atsakymą, kurį ir talpiname taip, kaip laiške buvo parašyta.

„St. Casimir's Society Secret.,
Geo Milauskas

Waterbury, Conn. July 8. '13.

Gerbiamas Tamsta A. Lelis: —

Pajieškai 1 blankos nuog Šv. Kazimiero Draugystės, blankos N 244. Taigi, duodu jums atsakymą vardan visos draugystės, kad Tamstų blanka pasiliko visai į gurbą įmesta ir sudeginta delei tos priežasties, kad draugystės vienas sąnarys, kuris buvo pas Jumis, matė, kam tos aukos buvo renkamos; kada kriaučiai gauna aukautų pinigų, tai begerdami ir užminga saliune pas barą. Taip pranešė draugystei parvažiavęs jos sąnarys, ir draugystė atmetė aukų klausimą į šalį, o Jusų blanką į gurbą.

Taigi, Tamsta gąsdini, kad tie, kurie nesugrąžino blankų, bus viešai garsinami per laikraščius. Meldžiamas gali sau garsint kur nori, vienok mes Tamstai iš gurbo blankos nesujieškosime.

Protokolų Sekretorius,
Jurgis Milauskas.''

Aukų įplauka:

Suaukauta per blankas	$1,183.27
Suaukauta be blankų	2,773.95
Aukos Brooklyno ir New Yorko draugystėių	420.00
Nuošimtis nuo darbininkų algų, kurie susitaikė su darbdaviais ir dirbo laike streiko	2,125.72
Per generališką valdybą paskirta pašalpos	3,100.00
Visokių aukų įplaukė laike streikų abelnai	$9,602.94

Tuomet streikierių radosi 1,673 ypatos. Tokiu budu kiekvienai ypatai pripuola aukų $5.74.

Išlaidos:

Pašalpos streikieriams nuo 17 d. sausio 1913 iki 22 kovo išmokėta	$12,002.00
Užlaikymas virtuvės	70.94
Advokatui užmokėta	505.00
Atmokėta streikieriams sėdėjusiems kalėjime	236.29
Bylos apeliacija D. Paškevičiaus	200.00
Išpirkimas drg. Luekaus iš kalėjimo	500.00
Įvairios bylos — popierius, krasa, kelionės, pikietos ir tt.	1,245.91
Šelpimas našlaičių	38.00
Spauda	9.20
Liudininkams už išlikimą dienos iš darbo laike užbaigimo bylų po streiko	18.20
Abelnai išlaidos siekia	$14,826.48
Iš iždo unijos 54 ir 58 skyrių išmokėta	$5,223.54

Mes, 54 ir 58 skyriaus rubsiuviai širdingai dėkojame visuomenei už aukas.

Iždavėme tokią atskaitą, kokią mes turime — tegul visuomenė sprendžia. Jeigu kas norėtų ką nors daugiau žinoti, galima atsišaukti, o bus paaiškinta.

Šelpimo komitetas:
Pirm. **J. W. Buchinsky,**
Rašt. **A. Lelis,**
Ižd. **P. Mačys,**
Kom. atskaitos peržiurėjimui:
W. Wichert,
J. Chižius,
Steponas Karvelis.

Baisi tragedija ant jurių.

Spalių mėn. 4 dieną Antverpo prieplaukoje sėdau ant laivo S. S. Kroonland, kuris plaukė į Ameriką. Išplaukus į plačias jures per ištisas tris paras oras buvo gražus. Seredos naktį, spalių 8 d., per miegus pajutau, jog pakilusi audra blaško ir siubuoja laivą. Laivas, tarytum supynė supasi. Apsiklojau galvą su užklodalu ir miegu savo kambaryje. Kuomet pabudau pro mažą laivo langelį į mano kambarį skverbėsi saulės spinduliai. Atsikėliau, šiaip-taip apsirengiau ir nuėjau maudytiesi, nes aš labai mėgstu maudyties jurių vandenyje. Sugrįžau iš maudynės ir pradėjau rengties. Besirengiant pastebėjau keistą ir nepaprastą apsireiškimą: kasrytas per mažą laivo langelį saulė siuntė mano kambarin savo gaivinančius spindulius iš kairiosios pusės, o šį rytą — iš dešiniosios. Pažvelgiau į laikrodį, buvo jau 8 val. ryto. Baisi audra siaučia ir blaško bei smarkiai supa laivą. Didelės jurių bangos taip ir lekia į laivą, bet atsimušusios į jo geležines sienas išsisklaido. Apsirengęs tuojau nuėjau pas šio laivo bevielinio telegrafo operatorių (Marconi kompanijos), su kuriuo susipažinau keliaudamas į Lietuvą. Bet randu operatorių užsiėmusį darbu, nuo kurio jis nei ant valandėlės negalėjo pasiliuosuoti. Tat vaikščioju vienas sau laivo viršumi ir stebiuosi: kodel šitas laivas plaukia į rytus, o ne į vakarus? Tai paklausas, į kurį aš niekuo budu nerandu atsako. Ir vėl vaikščioju, tečiau negaliu nurimti; bėgu pas bevielio telegrafo operatorių ir klausiu: „Kame dalykas, kad musų laivas plaukia atgal?'' Jisai man labai silpnai atsako, kad ant laivo „Volturno'', kuris veža 600 pasažierių, iškilo gaisras. Ir priduria, jog žinią gavo 7:30 val. ryto ir, jog musų laivas skubinasi pagalbon. Paskui pridurė, kad niekam nieko nesakyčiau, nes iškiltų tarp musų laivo pasažierių neramumas. Galų gale liepė ateiti pas jį apie

pietus — gal tada daugiau žinių galės suteikti.

Einu žemyn valgyti pusryčių. Įėjau į valgomąjį kambarį. Laivą vis dar audra blaško ir supa. Atsisėdau prie stalo, bet valgyti negalėjau: viena, kad laivą labai supa, o antra — mano mintis nulėkė, nuskrido ten, kur anas laivas dega, kur žmonės nebesumano, kas reikia daryti ir kaip nuo gaisro gelbėties.

Išėjau vėl ant viršaus ir vienas sau vaikščioju. Audra mėto musų laivą, lyg plunksną. — Pasiėmiau žiuroną ir mėginu įžiurėti berukstantį laivą. Bet nič nieko nematyti. Tiktai dangus ir įsisiubavusi jura.

Prisiartino pietų laikas, pirma valanda. Trubos garsu šaukia eitų pietų valgytų. Nueinu, atsisėdu pas stalą, betgi apetito kaip nėra, taip nėra. Štai ateina laivo kapitonas ir praneša žmonėms apie atsitikusią nelaimę ant jurių, paaiškindamas, kad delto ir „S. S. Kroonland'' taip skubinasi. Žmonės išgirdę tokią nelaimingą žinią, užsimąsto ir nebemano apie gardžius pietus, apgailestauja anų žmonių; moteris dusauja, aimanuoja; trumpai sakant, kiekvieno veidas nuliudo ir apsiblausė.

Vėtra šiek-tiek apsilpo, bet už tai bangos dar didesnės pasirodė — vilnis vilnį veja ir rodos kokį demonišką, viltvilingą šokį šoka. Rods, kad jos rodo žmonėms savo galybę ir juokiasi iš jų, kad jie drįsta plaukiti jų paviršiu, raižyti jas pusiau dideliais plugais.

Apie 4 val. po pietų aš ir vėl einu pas bevielinio telegrafo operatorių ir klausiu jo ar negavo platesnių bei aiškesnių žinių. Operatorius atsako, jog gavo, bet ne nuo „Volturno''. Kitas laivas, „Carmania'', Cunard linijos, išsiuntęs bevieliu telegrafu žinias, jog „Volturno'' dideliame pavojuje ir liepia kitiems laivams skubėti. Mat, laivas „Carmania'' pirmutinis pribuvo pagalbon. Tatai „Volturno'' kapitonas Francis Inch meldė „Carmanijos'' kapitono, idant bevieliniu telegrafu šauktų kitus laivus pagalbon. Laivas „S. S. Kroonland'' antras gavo žinią, kad laivas „Volturno'' yra dideliame pavojuje. Kaip tik gavo žinią nuo „Carmanijos'', tuojau ir paleido visą laivo pajiegą ir, kiek tik gali greitai, skubinosi degančiam laivui pagalbon.

Apie 5:30 val., vakaropi, aš ir vėl nuėjau pas bevielinio telegrafo operatorių. Su kaikuriais šio laivo oficieriais sulipome ant tilto pas kapitoną ir išsitraukę žiuronus žiurėjom per juos į visas puses, ar nepamatysime degančiojo laivo. Pamatėme ką tai dešinioje pusėj dunksantį. Kapitonas paliepė sustabdyti laivą ir per žiuroną pradėjo atidžiai į vieną vietą žiurėti. Ir vėl paliepė leisti laivą. Paplaukę galiuką, pamatėme rukstantį laivą, vertėsi juodi dumai kamuoliais ir mes pradėjome manyti, jog gaisrą bus jau užgesinę. Bet priplaukus arčiau, išgirdome ateinančius nuo „Volturno'' balsus, kurie šaukė: „''Kroonland''! gelbėk mus!'' Ant musų laivo pakilo aimanavimas bei dusavimas; moteris pradėjo verkti... Stinga žodžių, idant visą sujudimą tinkamai aprašyti. — Laivas „Carmania'' stovėjo apie 300 mastų nuo „Volturno''. Liepsnų ant „Volturno'' dar nesimatė, tiktai dumai ruko ir sklaidėsi į visas puses. Du mažesniu laivu stovėjo kitoje „Volturno'' pusėje, apie 200 mastų tolumo. Didelė vėtra neleido nei vienam jų artintis prie „Volturno'' ir gelbėti jo žmones.

Štai jau 6:30 val. vakaro. Vėtra vis dar duksta. Laivas „Kroonland'' apsuko kelis kartus apie „Volturno'', sustojo ir nuleido vieną valtį su dviem jureiviais, kurie smarkiai yrėsi prie pastarojo. Bet nepasisekė nei vieno žmogaus paimti. Prisiyrę prie „Volturno'' pamatė, kad nuo vandens iki laivo viršaus 15 pėdų augštumos. Jureiviai prašė žmonių, kad šoktų žemyn, bet žmonės bijojo tai padaryti. Virvės turbut buvo jau nudegusios, kad niekas jų neatnešė ir neleiďo žmonių žemyn. Sugrįžo jureiviai atgal ir pranešė laivo valdybai, kad nėra virvių žmonėms nuleisti. Tuo tarpu „Kroonlando'' kapitonas Kreibohm paliepė nuleisti dar dvi valti, kuriose buvo po 6 jureivius. Laivas dabar stovėjo 250 mastų nuo „Volturno''. Jureiviai yrėsi prie degančiojo laivo, bet juos trukdė milžiniškos bangos, kurios, lyg kalnai kįla į viršų ir mėto nedideles valtis.

Apie 8 val. vakaro nustojo lijęs lietus ir pasirodė mėnesėlis, kuris lyg tyčia iš-po debesų iškišo savo nosį ir viena akia pažiurėjo, kas čia darosi ant didelių vandenynų ir už valandėlės vėl pasislėpė. Dar du laivu pribuvo pagalbon — tai „Grosser Kurfuerst'' Bremeno laivas ir francuzų laivas „La Touraine''. Taigi, tuo tarpu jau apie „Volturno'' stovėjo 7 laivai. Reikia paminėti, kad laivas „Volturno'' stovėjo ant 48o16' geografiško platumo ir 35o 51' geografiško ilgumo, ty. 1456 mylios nuo Anglijos miesto Dover arba 1735 mylios nuo New Yorko.

Musų laivas atsisuko šonu ir artinosi prie degančiojo. Štai apie 8:30 val. ant „Volturno'' pasirodė milžiniška šviesa, liepsnos išsimušė į viršų, dangus prašvito ir jurių vilnis paraudo. Degė laivo prišakinis galas. Baisi valanda! „Volturno'' žmonių riksmas ir aimanavimas dar labiau sujudino musų laivo žmones. Ant šito laivo („Kroonland'') pirma klesa važiavo viso 70 pasažierių — 30 moterų ir 40 vyrų. Moteris iš didelio gailesčio pradėjo garsiai verkti bei alpti. Maldavo jos, idant gelbėtų degančiojo laivo žmones.

Kokiuo budu iškilo gaisras ant „Volturno''? To laivo kapitonas Francis Inch štai ką man pasakojo.

„Seredos anktį, spalių mėn. 8 d., 12 val. aš nuėjau gultų palikęs savo vieton vyriausią oficierą daboti laivą. Ketvergo rytą, spalių mėn. 9 d., 6:30 val. pakilo trukšmas ir pradėjo šaukti, jog laivas užsidegė. Apsiavęs kelinėmis aš nubėgau nuo tiltelio ir pamačiau, jog dega prišakinis laivo galas. Patyręs, kad laivui grėsia pavojus, paliepiau bevielinio telegrafo operatoriui duoti telegrafo ženklą „S. O. S.'', kuris reiškia didelį pavojų. Ir nieko nelaukęs sudariau burelį ugnagesių, kurie tuojau pradėjo laivą gesinti. Po poros valandų pasisekė šiek- tiek liepsnas prigesinti, bet visiškai užgesinti neįstegėme.

„Kadangi per tą laiką nei vienas laivas neatsiliepė, tai ir vėl paliepiau siųsti ženklus „S. O. S.'' Pirmiausia atsiliepė laivas „Kroonland'', kuris pranešė, jog skubinasi pagalbon. Neužilgo gavome pranešimą nuo laivo „Carmania'', kuris sakė taipgi, jog skubinasi pagalbon ir jog yra netoli nuo musų — tiktai 59 mylias tolumo. Truputį nusiraminome ir pralinksmėjome.

„Ir vėl pradėjome gaisrą gesinti. Be to, išleidome iš katilų vandenį, idant nedasigautų į juos surus jurių vanduo, idant neiškiltų eksplozija ir nesuardytų musų laivo. Toliau, užgesinę apačioje ugnį, išleidę iš katilų vandenį, uždarėme kietai apačią, kad nedasigautų vanduo. Tiesa, tuo budu apsaugojome laivą nuo ekspliozijos, bet nebeturėjome garinės pajiegos, kuri varytų pumpas ir nebegalėjome gaisro gesinti, t. y. gesino viršutinę laivo dalį. Liepsnų tuo tarpu nebesimatė — tik dumai ruko.

„Neužilgo pamatėme laivą „Carmania''. Buvo tai 1 val. po pietų. Laivas „Carmania'' pribuvo kaip tik į patį laiką, bet nieko nesistengė gelbėti; stovėjo ištolo ir žiurėjo į degantį laivą. Tiesa vėtra buvo taip baisi, kad mėtė laivą augštyn ir žemyn. Tuo tarpu pribuvo dar du laivu. Bet ir jie nieko negalėjo pagelbėti. Mes nuleidome nuo savo laivo vieną valtį, pilną žmonių; vėtra tuojau jį sudaužė ir visi žmonės nuskendo. Matydami šitokį atsitikimą daugiau nebeleidome, bet laukėme pagalbos nuo kitų laivų.''

Laivas „Carmania'', kuris pirmutinis pribuvo, per visą naktį iki 10 val. ryto išgelbėjo tik vieną žmogų.

Laivas „Kroonland'', kuomet gavo ženklą apie iškilusį gaisrą ant „Volturno'', buvo 108 mylias atstu. Be to, jam prisiėjo plaukti į nelaimės vietą prieš vėją. Kai pasiekė nelaimės vietą buvo jau 5:30 vakaro. Bet grįžkime dabar atgal prie „Kroonlando'' jureivių, prie 12 vyrų, kurie su dviem valtim išplaukė gelbėtų „Volturno'' žmonių.

Štai jau prisiartino 9 ir 10 val. vakaro. Apie augščiau paminėti valti nieko negirdėti. Kur dingo valtį nieko negirdėti. Kur dingo jiedvi su dvylika vyrų, niekas nežino. Girdisi tik moterų verksmai ir kliksmai, vienas „Volturno'' galas liepsnoja, o ant antro — susigrudę žmonės, kurie šaukiasi pagalbos. Prisiartino 11 valanda. Vėtra pradeda silpniau siausti. Debesiai vienas paskui kitą slenka iš šiaurių į pietus. Pasirodė išpo debesų mėnulis, visų veidai nušvito — manėme, kad dabar bus galima gelbėti nelaimingus žmones. Visi „Kroonland'' pasažieriai vaikščiojo laivo dėniu ir žiurėjo į jurą: argi nepasiseks pamatyti šio laivo jureivius, kurie nuplaukė gelbėti degančio laivo žmones? Bet niekur nieko. Girdėtis tik jurių ošimas, vandens pliauškimas ir žmonių šauksmai.

Apie 12 val., pačiu pusiaunakčiu, mus laivo bevielinio telegrafo operatorius gauna žinią nuo francuzų laivo „La Touraine'', kad „Kroonlando'' jureiviams gręsia pavojus. Musų laivas paleido savo švilpynę ir sušvilpė-subaubė tris kartus, priduodamas jureiviams energijos bei sakydamas: **kovokite!**

Ir vėl viskas nutilo ir vėl nieko negirdėt, neskaitant žmonių riksmo ir pagalbos šaukimo. Nuo 1 val. pamatėme ant jurių, retkarčiais pasirodantį, raudoną žiburiuką. Tai ženklas musų jureivių, kurie čia tarp vilnių pasirodo ir vėl pranyksta, pasislepia. Tečiau jie kaskart artinosi arčiau, narsiai kovodami su juros milžiniškomis bangomis.

Štai 1:30 val. šiaip-taip prisiyrė prie laivo viena valtis, kuri atvežė nuo „Volturno'' 11 žmonių — visi vyrai ir vienas 13 metų vaikištis. Tarpe tų buvo ir „Volturno'' bevielinio telegrafo operatorius. Tuojau nuleido virves ir visus užtraukė ant musų laivo; musų laivo žmonės linksmai juos pasitiko ir džiaugėsi, kad tiek gyvasčių išgelbėjo. Visus išgelbėtuosius tuč tuojau nusiuntė į ligonbutį, nes visi jie nuo išgasčio ir šalčio vos tik gyvi buvo. Musų laivo žmonės, matydami prieš save išgelbėtuosius pralinksmėjo ir apsidžiaugė. Džiaugėsi valandėlę, kalbėjosi, bet ir vėl nusiramino. Laukia dabar antros valties sugrįžtant. Po valandos laiko, 2:30 val. ryto, pasirodė ir antroji valtis, kuri vežėsi 9 išgelbėtus žmones. Ir vėl trukšmas ir vėl džiaugsmas ant musų laivo. Bet delei didelio bangų siubavimo valtis negalėjo prie laivo prisiartinti. Tarp valtyje sėdinčių jureivių buvo vienas oficieras, kuris komandavo jureivius ir neleido irtiesi pendaug arti prie laivo. Laikėsi jie apie 15—20 pėdų nuo laivo. Tuo tarpu jureiviai numetė nuo laivo dvi virvi, kurias valtyje esantieji pasigavo ir pririšo vieną prie vieno, antrą prie antro valties galo. Ant laivo viršaus stovintieji jureiviai laikė už virvių ir nedavė bangoms tos valties sudaužyti.

Po gana ilgos kovos šiaip-taip prisiyrė prie laivo taip palengva, kad vilnis nieko negalėjo padaryti. Išgelbėtuosius žmones pavedė daktarų priežiurai.

Tamsi naktis ir audra vis siaučia. Laivas „Volturno'' liepsnoja. Girdėtis žmonių verkimas ir aimanavimas. Delei nakties tamsumo ir vėtros dukimo nebesiuntė daugiau jureivių pas degantį laivą. Laukiame visi ryto, laukiame prašvintant. Laimė, kad tik vienas galas „Volturno'' užsidegė ir kad jis neskendo.

Vokiečių laivas „Grosser Kurfuerst'' stovėjo netoli nuo mus laivo, kuris smarkiai kovojo ir gelbėjo degančiojo laivo žmones. Tiktai „Grosser Kurfuerst'' turėjo šviesos prožektorius, kuris leido šviesą į visas puses ir rodė kelią plaukiantiems jureiviams gelbėti žmonių. Jeigu ir kiti laivai butų turėję šviesos prožektorius, tai daug lengviau butų galima žmones gelbėti.

Apie 3:30 val. pribuvo dar vienas laivas — buvo tai rusų laivas „Caras''. Tasai laivas sustojo ir nebuvo matyti, kad leistų žemyn valtis žmonių gelbėjimui. Po jo pribuvo laivas „Devonian''. Kaip tik tas laivas prisiartino, taip tuo jau ir leido žemyn valtis. Bet neteko sužinoti, ar jis kiek išgelbėjo, ar ne.

Pradėjus švisti ir vėjas šiektiek aprimo. Liepsnų ant „Volturno'' jau nebesimatė, tik dumai ruko. Žmonių riksmai taipgi aptilo. Rods, kad jau bus galima suteikti ano laivo žmonėms geresnę pagalbą.

Kaip tik pradėjo švisti, tuojau musų laivo kapitonas Kreibohm pasikvietė oficierius ir paliepė priruošti šešias valtis. Neužilgo nuleido tris valtis, kurių kiekvienoje buvo po 5 jureivius ir po oficierą. **A. T. Račiunas.**

(Užbaiga bus).

Šis-tas.

Persiskyrimai. Persiskyrimų skaitlius vis eina didyn. Taip Rusijoj 1901 m. buvo 761 persiskyrimas, 1902 — 998, 1903 — 1240, 1904 — 1365, 1905 — 1394 ir 1906 — 1679. Paskesnių metų skaitlinės nesusektos; jos papildomos skaitlinėmis Vokietijoj, kaslink to pačio dalyko. Tenai 1907 m. buvo 2,132 persisk., 1908 — 3,145, 1909 — 3,555, 1910 — 14,500, 1911 — 15,500.

Kiek kainuoja moteris. Čia eina kalba apie laukinius žmones, apie moteris nekulturingų tautų. Vienas Amerikos žurnalas padavė plačias skatlines apie įvairių laukinių giminių moteris, kaip kokį preiskurantą. Pasirodo, kad brangiausiai apkainuota Afrikos kafrų moteris: tenai už ją atiduodamas visas turtas — dešimtis jaučių. Užtai Ugandoj (taipgi Afrikoj) moters kaina, priešingai, labai žema: už vieną spilkučių dėžutę galima gauti puikiausia moterį. Dar žemiau apkainuota moteris Australijoj — už degtukų dėžutę. Ant Kamčatkos (pussalis Šiaur. Azijoj) už moterį mokama keletas briedžių. O Turkestane (Azijoj), pas tatarus, moters kaina lygi sviesto kainai — kiek svarų sveria moteris, tiek reikia svarų sviesto už ją užmokėti.

Nuskuręs ministeris. Vasario mėnesyje Ryme mirė senatorius Baggeli, kuris keletą kartų buvo teisių ministeriu. Velionis buvo stebėtinas originalas. Jis taip jau neatkreipė domos ant savo išvaizdos, kad policmonai tankiai ketindavo jį suareštuoti kaipo gatvinį valkatą ir nuskurėlį. — Susivėlę, niekad nešukuoti plaukai, užleista, į visas puses išsiskietusi barzda, kuri seniau buvo žila, bet laikui bėgant priėmusi įvairias spalvas, perdaug ertus ir apdriskęs žakėtas, nusmukusios ir įėjusios patarlėn kelnės, kurios apačioje baigėsi skurliais, purvini marškiniai, visados išlindę tarp kelinių aprumbo ir brusloto, kuriame visad stokavo kelių guzikų, priegtam purvinos rankos su stebėtinai ilgais nepjaustytais nagai ir kokios-tai savotiškos spalvos veidas, kurį vargiai kada dasilytėjo vanduo ir muilas, — tai išlaukinė išvaizda šito originalo. Juodą surdotą jis užsivilkdavo tik vieną kartą ant savaitės, kada jis su pranešimais važiuodavo pas karalių.

666 mirusių milijonierių. Sulig statistiškų žinių Francijoj 1911 m. mirė 666 žmonės, kurių turtas perviršija kelis milijonus frankų. Viename tik Sienos departamente, prie kurio priklauso ir Paryžius, nuo 301 ypatos paliko 357,-270,543 fr. Tarpe tų turtuolių pas 50 buvo nuo 10 iki 50 milijonų fr., pas 24 — nuo 5 iki 10 mil. fr., pas 89 — nuo 2 iki 5 mil. fr., pas kitus — virš milijono. Didžioji jų dalis ar visai neturi įpėdinių, arba jų ieško.

„Arklys — kareivio draugas.'' Tokis parašas uždėtas ant nesenai Livijoj (šiaur Afrika) atidengto pamenklo arkliams. Šitas pamenklas, formoje augštos marmuro kolonos su augščiau paduotu antrašu, pastatytas italų garnizono Bengazi miesto, apie kurį nesenai atsibuvo karės operacijos turkų su italais.

Štai delei kokios priežasties pastatytas šitas pamenklas. Livijoj, kurią ypač sunku buvo užkariauti italams, karės operacijas vedė kavalerija, pasodinta ant mažų, bet viską pernešančių Sardinijos arkliukų. Ir tik padėkavojant tiems „pagalbininkams'', kurių daug krito šituose kraštuose Afrikos tyruose, italai liko pilnais pergalėtojais.

Kada karė buvo užbaigta, Bengazi miesto garnizonas atsiminė apie Sardinijos arkliukus ir sumanė palikti amžiną apie juos atminį. Tada gi ir nutarė pastatyti tą marmurinę koloną. Jos atidengime dalyvavo visi garnizono kareiviai ir oficieriai. Apart parašo „Arklys — kareivio draugas'', ant kolonos yra dar kitas parašas: „Musų tikriems karės draugams''.

Japonijos nimphos. Japonijos pakraštyje, kurį plauna Ramiojo vandenyno bangos, nuo kelių šimtų metų stebėtina vieta, vienintėlė ne tik Japonijoj, bet ir visame pasaulyje — tai sodžius, apgyventas beveik tik vienomis moterimis; vyrai tenai lošia labai menką rolę. Tenai moteris ne tiktai šeimynos galva, bet ji rupinasi ir apie jos užlaikymą. Japonai tas moteris vadina „nimphomis'' (vandens deivėmis), užtai kad jos užsiima žvejojimu žemčugo Šim'os prieplaukoje, ant kurios kranto stovi patsai sodžius. Moteris praleidžia vandenyje vasaros laike apie 10 val., o žiemą — 2—3 val. Jos taip gerai narsto, kad nekurios gali išbuti po vandeniu apie 2—3 minutes. Vienok tuomi alsinančiu darbu jų veikimas dar neužsibaigia. Sugrįžus namon, jos imas už tvarkymą ir valymą namų ir apžiurėjimą vaikų. Vyrai gi dienas praleidžia visai dykai. Vienintėlis jiems nesmagumas, kad čia jų niekas negerbia. Užtaigi, jei gema vaikinas, tai laikoma už nelaimę, priešingai — visi džiaugiasi ir krikštauja. Jaunos „nimphikės'' jau nuo keturių amžiaus metų pradeda mokinties plaukti ir narstyti, kad, sukakus 13 metų, galėtų imties už tikro darbo. Ir tuoj ji pradeda taupyti piningus, ir Šimos vyrai, jieškodami sau žmoną, žiuri ne ant jos gražumo, bet ant vikrumo ir gabumo plaukioti ir narstyti. Šituo amatu moteris užsiima iki 40 metų amžiaus. Tame laike pas kiekvieną jųjų esta jau vaikų vaikai, ir jos pasišvenčia vaikų auklėjimui. Ant vyrų namuose žiuri, kaip ant tarnų — ir tam atsakančiai su jais elgiasi.

NAUJI RAŠTAI.

Tukstantis ir viena naktis. Arabų pasakos. Sulig Paryžiaus išleidimo vertė T. Ž. Knyga 5. L. Jakavičiaus spaustuvė. „Rygos Naujienų'' priedas.

Laisvoji Mintis N42. Turinys: J. S. Cowper — Krikščionybė ir moteris. Šis bei tas iš chromokos, Brieux (pagal John Polloek'o „Damaged Goods'', „Laisvajai Minčiai'' vertė Karolis Vairas) — Sunaikintosios gerybės, Kl. Jurgelionis — Padrikos pastabos, Dennis Hird, M. D. — Evoliucijos mokslas paveikluose, Karolis Vairas — Kalinys (eilės), F. Silbelus — Laiškas-atsišaukimas į lietuvius laisvamanius, Jul. Baniulis (pagal J. Asara) — Rusų beletristikos tėvas, Iv. Turgenevo (vertė Karolis Vairas) — Slenkatis (eilės prozoje).

Priedas: **„Jaunimo Sapnai''** N10. Turinys: Elnis — Pradedant naują akademinį metą, N. Valasinas — Sodui (eilės), Pranas Bajoras — Paveikslėlis, I. B. — H. Poincare.

Ateitis N8. Turinys: Mėlynasis Šilas — Ir vėl, A. Babalkšnis — Apleistas kapas (eilės), K. Žytkus — Akmenėlis (eilės), A. Vabalkšnis — Tėvynė (eilės), A. Vabalkšnis — Paskutinis vaidila (eilės), K. K. Lizdeika — Raulas Suskius, M. Reinis — Keletas minčių apie filosofiją, Tiesomylis — Katalikybė, konservatizmas, pažanga, Iš svetur, At-kas — Laikraščių apžvalga, Nekrologai, Bibliografija ir kritika.

Draugija, N79—80. Turinys: A. Busilas — Artabano dovanos. Simonas Griauža — Mėsa ir jos kenksmingas veikimas žmogaus kune. Vaikų auklėjimas. Juozas Purickas — Protestantizmo Lietuvoje žlugimo priežastis (tąsą). A. Žalvarnis — Į Grožę. K. Puida — Juozas Mikuckis. A. Maliauskis: Belgijos valstiečių sąjunga. Informacijų skyrius. Bibliografija ir kritika. Baniulis— musų rašybos klausimas. Lietuvių spaudos turinys. Svetimtaučių spaudos apžvalga.

Teatras N16—17. Vargovaikis — Kova su girtuoklybe. Trijų veiksmų ir vieno paveikslo drama. Pusl. 167.

Teatras N18—19. Kazys Puida — Gairės. Trijų veiksmų drama. Veikalas pagirtas Kauno „Blaivybės'' konkurso 1913 m. Kritika ir bibliografija. Liudas Gira — Pelėniečiai (Ist. tragedija 5-se aktuose — parašė V. Nagornoski). Pusl. 99+X.

Žiemos ledai — Vyturėlio. 3-jų veiksmų dabarties sodiečių gyvenimo dramos paveikslėlis. 46 psl. Tilžėje 1913. Jagomasto spaustuvė „Lituania''.

Žemaitės Raštai. Kninga 2. Marti. Topylis. Kninga 3. Sučiuptas velnias. Sutkai. J. ir P. Leonų leidimas . Vilnius, M. Kuktos spaustuvė. 1913.

Jaunimas — Rugsėjo 1913 m.

Tarka N21.

Šviesa N10.

Garnys N8.

Lietuvių Žurnalas N9—10.

Vietinės Žinios

Išleistuvių vakarienė. Spalių mėn. 25 d. vakare Knapp Mansion salėje ant 554 Bedford ave. ir kampo Ross gatvės buvo Lietuvių Mokslo ir Dailės Draugijų Pasiuntinių d-ro Jono Basanavičiaus ir Dumos atstovo M. Yčo išleistuvių vakarienė. Apie 8:30 val. prasidėjo musų gerb. kompozitoriaus-dainininko Miko Petrausko parengtas koncertas. Koncerte dalyvavo kompozitorius-dainininkas M. Petrauskas, dvi artistės — p-lės Karužiutės bei Lietuviškos Konservatorijos mokiniai ir mokinės. Visų-pirmiausia p. S. Pranckietis, sopranas, padainavo arią iš Gounod'o operos „Faustas''. Reikia pasakyti, kad p. Pranckiečio balsas žymiai pasitobulinęs ir kad tikimės iš jo susilaukti neblogo dainininko. Gerai padainavo žinomas vietos dainininkas p. P. Rimkus, tenoras, romansą iš Donizetti'o operos „L'Elisie'' ir dainelę iš Verdi'o operos „Rigoletto''. P-as P. Rimkus progresuoja ir tai žymiai. Ant piano skambino p-lė Laura Karužiutė iš Philadelphijos Godard'o „Valse Chromàtique'' ir p. J. Steponavičia iš Elizabeth'o, N. J. I. Paderewski'o menuettą. Tikrai nustebino klausytojus p. R. Šimelevičius, baritonas, padainuodamas prologą iš Leoncavallo operos „Pagliacci''. Dauguma klausytojų stebėjosi, kad p. Šimelevičius, gerb. komp. Petrausko mokinys, tokiuo greitu laiku taip toli nužengė. Galima pasidžiaugti p. Šimelevičiaus gabumu, energija, kuri taip aiškiai pasirodė jo dainavime ir, padėkoti p. Petrauskui, kaipo jo mokytojui, užu jo trusą. Technikos žvilgsniu gerai išpildė, gerai padainavo p-lė Marė Karužiutė, sopranas, iš Philadelphijos Tosti'o „Rytmetinę dainą''. Kaip sakėm, jos balso technika ištobulinta, bet viena technika tik juk ji negalima pasitenkinti; butinai reikia įdėti dainon nors truputį jausmo, kuris klausytojus sušildytų. Daina, kuri padainuota be jausmo, yra mirusiu dailės tvarinin, kuris nors ir gražus, tečiau yra negyvas ir šaltas. Galima tik pasigėrėti to tvarinio gražumu, pasidžiangti jo formos tobulumu, bet sušildyti tai nesušildo. Tatai jau antrą kartą mes turėjome progą pastebėti p-lės M. Karužiutės dainavime. P-lės Petronėlė Prisevičiutė, sopranas, iš Waterbury (Schubert'o serenadą „Savo dainą'') ir Ona Zigmančiutė, sopranas, iš Elizabeth („Pasakykit gėlelės'') iš Gounodo opr. ‚Faust', nors technikos žvilgsniu ir silpniau, betgi jausmingiau padainavo. Duetas iš Donizetti'o operos „Lucia'' — p-lė Marė Karužiutė ir p. Mikas Petrauskas. Klausytojai sujudo ir visą savo domą atkreipė dainaviman. P-as Petrauskas visuomet, visuose savo koncertuose turi dalį savo mylėtojų ir garbintojų, bet šį vakarą, kuriame buvo, taip sakant, rinktinė publika, visi juomi džiaugėsi ir daugiausia apie jį kalbėjo. Vis didesnė žmonių dalis pradeda suprasti p. Petrausko nuopelnus, pradeda jį gerbti ne vien tik, kaipo kompozitorių bei dainininką, bet kartu ir kaipo kulturos nešėją, kaipo didelį veikėją lietuvių visuomenės dirvoje, kuris visas savo jiegas pašvenčia lietuvių kulturos bei dailės pakėlimui. Dailė — kaipo kulturos faktorius! Taigi, p. Petrauskas, kaipo dailininkas, keldamas ir skleisdamas tarp musų dailę artina mus prie kulturos namo, rodo mums jį ir aiškina, kokie brangus turtai yra jame sukrauti. Duetas iš operos „Lucia'', tai geriausia atliktas šio koncerto dalykas. P-as Petrauskas savo jausmingumu, rods verste privertė ir p-lę Karužiutę jausmingiau dainuoti. Pagaliaus paskutinį šio koncerto programoje pažymėtą (9 iš eilės) dalyką — sextetas iš Donizetti'o operos „Lucia'' — padainavo Konservatorijos mokiniai ir mokinės. Užbaigdami apie koncertą pasikysime, kad tai puikiausia šio vakaro dalis, už kurią reikia širdingai padėkoti p. Mikui Petrauskui.

Po koncerto pradėjo sodinti prie stalų svečius. Vakaro vedėjas, p. V. Jankauskas, pirmų-pirmiausia nuvedė ir žymiausioje vietoje pasodino Liet. Mokslo ir Dailės Draugijų pasiuntinius gerb. d-rą J. Basanavičių ir Dumos atstovą M. Yčą. Potam kitus šio vakaro svečius pasodino paskirtose vietose. Visiems susėdus ir šiek-tiek užvalgius p. Jankauskas svečiams paaiškino, jog šis vakaras — tai gerb. svečių iš Lietuvos išleistuvės ir susirinkusiems juodu perstatė. Atsistojus d-rui Basanavičiui tuč tuojau užu jo prasiskleidė uždangalas ir staigu visus labai nustebino. Mat, žiurėtojai ant scenos išvydo didelį d-ro Basanavičiaus paveikslą, kurį nupiešė p. Strupas (fotografas iš Newark, N. J.) ir gerb. svečiui padovanojo. Tuo tarpu pastebėjo ir d-ras Basanavičius, kad susirinkusiųjų žvilgiai, kuriuose matėsi nepaprastas džiaugsmas bei linksmumas ir nusistebėjimas, nuskrido užu jo, toliau. Atsigrįžo, pamatė save ir susijudino. Dar malonesnis dar iškilmingesnis pasidarė jo veidas ir jausmingai prabilo į susirinkusius. D-ras Basanavičius paaiškino susirinkusiems svečiams apie savo tikslą, kuriuo jisai atkeliavo Amerikon ir jog Amerikos lietuviai labai gerą įspudį į jį padarė. Toliau perstatyta veinas šio vakaro kalbėtojų, p. V. K. Račkauskas, kuris pabrėžė, kad malonu dalyvauti tokiame vakarėlyj, kur yra dras Basanavičius, pirmutinio lietuvių laikraščio, „Aušros'' įkurėjas ir Lietuvos atgaivintojas. Kalbėdamas apie šį Lietuvos žadintoją apgailestavo, kad negalėjo atkeliauti labai daug Lietuvos labui pasidarbavęs d-ras J. Šliupas. „Tečiau'', sako p. Račkauskas, „jį atstovauja „Aušros'' bendradarbė Aglė, kuri sėdi šale d-ro Basanavičiaus, ponia L. Šliupienė.'' Toliau kalbėjo dar kun. Varnagiris, kaipir visuomet karštai ragindamas nesigailėti aukų Lietuvos, tėvynės, labui, ir pp. Širvydas bei Yčas.

Butinai reikia paminėti savo skaitytojų žiniai dar vieną malonų dalyką. Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Pildomoji Taryba (didumoje) nutarė suteikti Dr. J. Basanavičiui Susiv. Liet. Aerikoje **pagarbos narystę.** Vice-prezidentas, p. P. Mikolainis, prisegė d-rui Basanavičiui SLA. sąnarystės ženklelį. Centro Valdybos sąnariams, pp. Strimaičiui, Mikolainiui ir Skritulskui, pasveikinus pagarbos sąnarį visa publika trukšmingai suplojo delnais. Gi d-ras Basanavičius padėkojęs užu suteiktą pagarbą, apsidžiaugė ir bent keliatą kartų sušuko: Valio Susivienijimas! valio! Be to, d-ras Basanavičius, kaipir atsilygindamas už suteiktą jam pagarbą, padovanojo Susivienijimui savo paveikslą, apie kurį augščiau minėjome.

Galų gale reikia pabrėžti, kad šis išleistuvių vakarėlis-bankietas buvo labai gražus bei iškilmingas. Tai vienas puikiausių vakarėlių, koks kadai Brooklyne buvo. Svečių šin vakaran atsilankė apie pusantro šimto.

Dro J. Basanavičiaus ir p. M. Yčo prakalbos bei aukų rinkimas Tautos Namams Vilniuje. Spalio 26 d., vakare, McCaddin Memorial salėje atsibuvo gerbiamųjų svečių iš Lietuvos prakalbos bei aukų rinkimas. Jau 7 valandose buvo prisirinkusi pilnutėlė salė. Vakarą atidarė svečių priėmimui komiteto pirmininkas, kun. Varnagiris, ir tuoj suvienytas choras (susid. iš trijų chorų), vadovaujant p. Ks. Strumskiui sugiedojo tautišką himną, sustojus visam susirinkimui. Paskui kun. Varnagiris, perstatydamas publikai gerb. svečius, d-rą J. Basanavičių ir p. M. Yčą, laikė trumpą prakalbą, kurioje labai karštai ir turiningai papasakojo apie tėvynės meilę, apie kiekvieno lietuvio priedermes, apie tautišką susipratimą, apie apšvietą ir apie Tautos Namus Vilniuje; kartu jis ragino kiek kas išgali aukauti tiems Tautos Namams. Kalbėdamas apie tėvynės meilę, jis puikiai išvedžiojo apie įgimtus tėvynės meilės jausmus, apie svarbumą kiekvienam gimtosios vietos; tas prisirišimus prie gimtuvės apsireiškia, anot jo, net pas žemiau už žmogų stovinčius sutvėrimus. Labai svarbus privestieji šv. Augustino žodžiai, kurie maž-daug taip skamba: „Mylėsi Viešpatį Dievą už viską labiaus, artymą savo kaipo pats save, o tėvynę savo labiaus už save''.

Pabaigus kalbėti kun. Varnagiriui, prabilo į susirinkusius musų tautos didyvris visų gerbiamas d-ras J. Basanavičius. Jis savo labai turiningoj ir, galima sakyti, griaudingoj kalboj nupiešė svarbą Tautos Namų delei lietuvių tautos. Jis papasakojo, kaip panašus namai lošia didžiausią kulturinę rolę pas kitas Europos tautas. Tautos Namai, sulig jo žodžių, tarnus tiktai mokslui bei kulturos pakėlimui tarpe visų lietuvių. Toliau jis papasakojo, kiek tie namai kainuos, kokiu budu buvo renkamos aukos Lietuvoje ir kiek ten surinkta, kodel jie važiavo Amerikon ir kaip jiems čia sakėsi, t.y. kaip juos čia lietuviai sutiko ir kiek aukų sudėjo. Prisiminė jis ir apie lietuvių tautos išgamas, kurie kenkia, tai mokslo įstaigai, nežiurint ant to, kad Lietuvoj ją remia visi be skirtumo partijų bei pažvalgų.

Lietuvių Tautos Namai Vilniuje bus, anot d-ro Basanavičiaus žodžių, lietuvių kulturos centru, atspartimi prieš lenkus ir rusus, o taipgi vieta, turinčia didelę svarbą politiškuose dalykuose. Galop d-ras Basanavičius išreiškė visiems širdingą padėkėą už puikų jųdviejų priėmimą ir už surengimą šito vakaro ir prašė pagal išgalės dėti aukas. Jis išreiškė užganėdinimą, kad didžiuma Amerikos lietuvių yra karšti tėvynainiai, supranta tėvynės reikalus ir mokslą. Jo kalba — tėvo kalba į savo mylimus vaikus.

Paskui kalbėjo p. M. Yčas, o Basanavičius su keliais pagelbininkais ėjo rinkti aukų. Ponas M. Yčas savo prakalboje gan plačiai papasakojo apie Lietuvos atgijimą, apie dabartinį lietuvių tautišką susipratimą bei apšvietą, apie stebėtinai smarkų ekonominį kilimą, apie lietuvių veikimą politikos dirvoje, apie rinkimus atstovų V. Dumon, apie lietuvių-atstovų veikimą Dumoje ir apie išleistąjį manifestą vasario 21 d. (s. k.). Šiek-tiek jis užsiminė ir apie musų tautos išgamas, Amerikos cicilikėlius. Jo kalba taip buvo aiški, kiekvienam suprantama, logiška ir turininga, jog jį pilnai galima priskaityti prie gerų kalbėtojų, galinčių užinteresuoti minią. Reikia pasidžiaugti, kad lietuviai turi tokį atstovą Dumoje. Labai malonu, kad tas jaunas veikėjas su tokiu pasišventimu dirba tėvynės labui.

Labai karštai, aiškiai ir Jausmingai kalbėjo p. J. Liutkauskas. Jis taipgi išdėstė Tautos Namų svarbą, o daugiausiai kalbėjo apie niekšiškumą bei apjakimą tulos dalies musų lietuvių, butent cicilikėlių. Jis labai apgailestavo kad tie nesusipratę ne tik kad patįs yra sudemoralizuoti, ne tik kad patįs paskendę fanatizme, bet kad jie stengiasi aptemdinti akis musų mažai išsilavinusiems žmonėms ir kenkia mokslui ir tautystei.

Pertraukose suvienytas choras labai gražiai dainavo tautiškas bei liaudies dainas.

Labai malonų įspudį padarė Karalienės Aniolų parapijos vaikai, kurie suėję ant scenos įteikė d-rui J. Basanavičiui gyvų gėlių labai gražų bukietą, padavė auką $10.50 už sieksnį žemės ir kartu, iškėlę augštyn rankutes, prisiekė per visą savo amžių tikrai tarnauti Lietuvai ir buti jos ištikimais vaikais, prašydami d-ro J. Basanavičiaus, kaipo tėvo, priimti juos į lietuvių tarpą. Paskui visus labai sugriaudino mažyčių mergaičių, panelių Petrauskaičių deklamacijos; ypač vyresnioji stebėtinai gerai atliko ilgas eiles — tai nepaprasta mergaitė, iš kurios daug galima tikėties ateityje. Dar viena mergina padeklamavo „Kai du stos''.

Čia reik pridurti, kad ant scenos visą laiką sėdėjo choristai ir choristės. Svečiams ant scenos buvo parengtas tam tikras stalas, ant kurio apdangalo prieš publiką buvo padaryti iš rutų šakelių gerbiamųjų svečių inicialai.

Aukų salėje surinko $820. Nupirkta 20 sieksnių žemės. Su draugijų ir kitų atskirų ypatų aukų surinkta $1,409.15; su aukomis, įteiktomis pradžioj svečių atvažiavimo Amerikon Brooklyne surinkta $1,776.15. Reikia pažymėti, kad Brooklyno moterįs sudėjo Tautos Namams 157 dol. 20c. (Moterų Blaivybės dr-ja — 100 dol ir lietuvaičių Klubas). Taigi Brooklyno lietuvaitės „subytino'' kitų lietuvių kolonijų moteris, kartu ir Chicagos. Garbė Brooklyno lietuvaitėms! P-nas Matulevičius paaukavo Tautos Namams siuvamą mašiną, kainuojančą apie 30 dol.

Abelnai imant, Brooklyne mažokai surinkta aukų; mat, tulos draugijos nesusitarė ir arba visai neaukavo, arba pasikakino tik nupirkimu sieksnio žemės. Vienok girdėties, kad draugijos mano paskiau paaukauti tinkamesnes sumas ir pasiųsti stačiai Vilniun. Reikia tikėti, kad visgi Brooklyno draugijos atitaisys padarytą dabar klaidą. Tik vienas kun. Varnagiris savo didele auka nustebino visus — jis, taip sakant, apvainikavo gerbiamųjų Lietuvos pasiuntinių darbą čia Amerikoje. Galop buvo išvardyti visi pirkusieji sieksnius žemės ir įteikti jiems tam tikri paliudijimo diplomai.

Publika užsilaikė gan gerai, tik maži vaikai bei kudikiai truputį kėlė trukšmą; vertėtų motinoms rimčiau žiurėti, idant jų vaikai netrukdytų publikai.

Susirinkimas užsibaigė apie 11 val. nakties. Gerbiamųjų svečių prakalbos, kaip iš viso buvo matyt, padarė ant susirinkusių labai labai gilų įspudį...

Paaukavo 500 dolarių. Williamsburgo lietuvių parapijos klebonas, **kun. Varnagiris** „subytino'' savo milžiniška auka ne tik visus kitus kunigus Suv. Valst., bet abelnai visus to krašto lietuvius. Laike susirinkimo-prakalbų spalio 26 d. liko pagarsinta, kad gerb. kun. Varnagiris paukavo Tautos Namams Vilniuje 500 dolarių. Šita jo auka, visas jo veikimas ir agitavimas kaslink geresnio gerbiamųjų svečių iš Lietuvos priėmimo ir aukų rinkimo Tautos Namams Vilniuje, o taipgi vienur kitur laikytos jo karštai patriotiškos prakalbos, kuoaiškiausiai parodo, kad gerb. kun. Varnagiris yra tikras sunus Lietuvos-tėvynės, kad jis yra vienas iš karščiausiai mylinčių savo tėvynę lietuvis, kad jo širdis neperstojančiai liepsnoja augšta tėvynės meile, kad jis tėvynę-Lietuvą brangina už vis daugiau ant žemės, kad jis, galop, nieko nesigaili delei tos savo motinos-tėvynės... Labai linksma, kad tarpe Amerikoj gyvenančių lietuvių randasi taip prakilnios dvasios tėvynainis, taip karštas ir veiklus patriotas. Tegul jis tarnauja pavyzdžiu visiems kunigams, visiems kitiems lietuviams! Garbė Tau, brangus tėvynaini, — Tavo darbai, Tavo pasišventimas tėvynei bus branginami ir minimi amžinai!...

Paskutinę savaitę svečiai su mumis. Spalio 27 d. gerb. svečiai, d-ras J. Basanavičius ir p. M. Yčas išvažiavo iš Brooklyno, idant laike paskutinės savo buvimo Suv. Valst. savaitės atlankyti dar tulas Pennsylvanijos valstijos vietas. Spalio 31 d., pėtnyčioj, jiedu sugrįš Brooklynan, o lapkričio 1 d. atsisveikįs su Amerika, o kartu ir su Amerikos lietuviais ir išvažiuos atgal savo tėvynėn-Lietuvon. Išvažiuos apie 10-11 val. ryte. Geistina but, kad išleisti tų garbingų svečių pributų kuodaugiausia žmonių. Sėdant jiedviem laivan kinematografistas p. A. T. Račiunas ims krutomus paveikslus. Jei kas dar nepaaukavo Tautos Namams, tai pasistengkite įteikti aukas išvažiuojant svečiams — jiedviem malonu bus matyti, kad aukos tam prakilniam dalykui, delei kurio jiedu važiavo Amerikon, plaukia iki pat atsisveikinant su amerikiečiais-lietuviais...

Gerb. svečiai iš Lietuvos ant krutančių paveikslų. Spalio 26 d. ties McCaddin Memorial namą kinem. p. A. T. Račiunas nuėmė ant krutančių paveikslų gerb. pasiuntinius iš Lietuvos, d-rą J. Basanavičių ir p. M. Yčą, ir didelį burį susirinkusių čion lietuvių.

Nors truputį lijo, tečiau viskas nusisekė pusėtinai gerai. Dabar garbus svečiai, taip sakyt, visad bus su mumis, nes visad mes juos galėsime matyti ant krutančių paveikslų. Tie paveikslai, kaip buvo minėta, bus rodomi kartu su paveikslais iš Lietuvos visose Suv. Valst. lietuvių kolonijose; jie pateks ir Lietuvon. Tai labai puikus dalykas!...

Draugijų konferencija. Spalio 23 d., vakare, Tautiško Namo svetainėje atsibuvo Brooklyno ir apielinkės draugijų delegatų konferencija, kur galutinai liko pranešta, kiek kuri draugija aukauja Tautos Namams Vilniuje. Čia kiekvienos draugijos atstovas pranešė, kas ją atstovaus susirinkime Brooklyno lietuvių spalio 26 d. ir kas perduos d-rui J. Basanavičiui aukaujamus pinigus.

Nežiurint ant to, kad pirmiau draugijos karštai stvėrėsi organizuoties ir manė įteikti L. M. ir D. Dr. atstovams gausias aukas, tečiaus šiame susirinkime apsireiškė kas kita: daugelis draugijų neprisiuntė konferencijon net delegatų, o kurios ir prisiuntė, tai, išėmus vieną-kitą, užsiganėdino paaukojusios $10.50 sieksniui žemės. Buvo kalbama, kad draugijos paskiau galutinai nutars aukų klausimą.

Ponas Yčas Central Brooklyne. Spalio 23 d., 8 val. vakare, aplankė ir čion gyvenančius lietuvius L. M. Dr. pasiuntinis, p. M. Yčas. Dauguma šio kampo lietuvių dirba cukernėj naktimis, todel ir susirinkiman atėjo tik apie 100 žm. Vietinis kleb., kun. Kodis, perstatydamas p. M. Yčą, pasakė, kad visi dabar turės progą išgirsti apie savo gimtinę šalelę Lietuvą ir apie užmanytus L. M. ir D. Dr. Tautos Namus Vilniuje.

Ponas M. Yčas aiškiai papasakojo, delei ko jis su d-ru Basanavičium atvyko į Ameriką ir kas jiedu privertė tai daryti. Paskiau paaiškino apie L. M. D.

Aukų surinko 83 dol. su centais; 5 vaikinai pirko po sieksnį žemės; tuli net ir tikėti tam nenorėjo.

Po rinkimui aukų p. M. Yčas paaiškino apie Rusiją ir jos politišką gyvenimą; prisiminė apie manifestą ir padrąsino tuos, kurie yra pabėgę nuo kariuomenės, o negali dabar pasinaudoti iš šio manifesto, kad nenupultų dvasioje, nes ateis laikas ir visi galės ramiai sugrįžti Lietuvon, nes reikia spėti, kad Rusijoj, persimainant laikams bus suteiktas vėl koks manifestas. Galop padėkojęs už aukas ir atsisveikinęs su visais jis apleido svetainę.

Tai dar pirmą kartą Ct. Brooklyno lietuviai tokiame neskaitlingame burelyj sudėjo 83 dol. su centais — mat, suprato tikslo svarbą.

Rodos p. Mikolainis buvo atsilankęs ant mėnesinio susirinkimo D. L. K. Vytauto Dr., kuri turi arti trijų šimtų sąnarių, ir ragino, kad paaukautų Tautos Namams Vilniuje, bet draugija neprisidėjo; neprisidėjo taipgi nei draugystės šv. Antano ir šv. Liudviko, nors apie tai žinojo. Ir vis tai per nesusipratimą — tai vis girtuoklystės ir nesutikimų pasekmės. Garbė tiems, kurie suprato Tautos Namų svarbą ir nepasigailėjo savo sunkiai uždirbtų skatikų!...

J. Skudutis.

Lietuviška muzikos konservatorija jau pradėjo savo sezono mokslą. Laikas norintiems pasiskubint pastot pasilavinimui bile kurios muzikos šakos. Už 10 savai-

čių mokslo semestrą, kartą savaitėje lekcija, nuo 8 iki 10 dol. Kaina labai prieinama kiekvienam, nes nedaugiau kaip 1 dol. savaitėje kiekvienas savo mokslui gali surast ir už tą turėt sau smagumą ir naudą. (žiurėk apgarsinimą).

A. a. Andrius Anckaitis vienas iš seniausių SLA. narių (centro N. 610) persiskyre su šiuomi pasauliu 21 spalio, 7 v. ryte, turėdamas 60 m. amž.; sirgo suvis trumpai, ne pilnai 2 dieni, liga — dusulys (asthma).

Andrius Anckaitis paeina iš Šelmių kaimo, Vilkaviškio parapijos, Suvalkų rėdybos. Amerikon atvyko turėdamas 28 m., ilgą laiką gyveno Philadelphijoje, o paskutiniais septyneriais metais Brooklyn, N. Y. Užsiėmė rubsiuvyste. Velionis paliko našlę moterį Agotą, sunų Vincą ir 5-tą dukterų: Teresę, Oną, Marę, Florijaną ir Mortą. Keturios iš jų jau vedusios. Visi aprupinti atsakančiai.

Prie velionio grabo (karsto) buvo daugelis gyvų gėlių vainikų, tarp kurių vienas su parašu: „A. A. Andriui Anckaičiui, nuo 228 SLA. kuopos''.

Lai ilsis amžinai!

A. Steponaitis.

Spalio 20 d. atsibuvo vestuvės „V. L.'' agenturos skyriaus vedėjo, p. J. Šliko (31 Hudson ave.) su p-le Antanina Cechanauskiute iš Perth Aamboy, N. J. Geros kloties jaunai porai ateityje!...

„Žmogžudžiai''. Spalio 25d. McCaddin Memorial salėje LSS. 19 kp. sulošė 5-ių aktų tragediją „Žmogžudžiai'' (par. Tagobočnyj) ir vieno veiksmo komediją „Dvikojis katinas''. Dainavo „Aido'' choras po vadavyste p. L. Eremino.

$100 auka. Lint Rutcehr & Ross Real Estate and Co. (30 Church St., New York, N. Y.) parduoda lotus ir budavoja namus East New Yorke, Rohway, North Bergan ir Woodrage, N. J. Šita bendrovė atlieka viską kuoteisingiausiai, veda biznį ir su lietuviais, ir visi lieka užganėdinti. Ponas gi Lint visad prijaučia kiekvienam pažangiam užmanymui ir kiek galėdamas jį remia. Taigi ir šiuom atveju, kada jam p. A. M. Martus išaiškino apie lietuvių tautos kilimą, apie pasiuntinių iš Lietuvos atsilankymą Amerikoje ir jų tikslus, jis noriai paaukavo $50 Tautos Namams Vilniuje ir pavedė juos p. Andriui M. Martui, kuris pridėjęs savo penkiasdešimts dolarių liko Liet. Mokslo Dr-jos nariu-labdariu. Čia reikia išreikšti gilią padėką ponui Lint už gausią auką. Kiekvienas privalo atkreipti domą, kad net svetimtautis, p. Lint, neatsisakė prisidėti prie tos lietuvių tautos kulturinės įstaigos...

Prie protesto.

Rochester, N. Y. Mes, šv. Petro ir Povilo draugijos nariai savo susirinkime, laikytame pobažnytinėj svetainėj spalių 14 d., didžiai apgailėstaudami nekurių musų brolių nesubrendimą ir nesupratimą to, kas vadinasi kulturos darbu, vienbalsiai nutarėme protestuoti prieš „Laisvės'', „Kovos'', „Keleivio'' ir tam panašių laikraščių begėdiškus užsipuldinėjimus ant Mokslo ir Dailės Drjų atstovų, d-ro J. Basanavičiaus ir p. M. Yčo, kuriuodu pasišventę darbuojasi musų tautos pakėlimui. Savo protestą paremiame aukodami 100 dolarių Tautos Namams Vilniuj; dar pirkom sieksnį žemės ir padovanojome Mokslo Draugijai. Lai stojasi greitu laiku tie namai Vilniuje ir lai jie buva musų visos tautos mokslo bei kulturos šaltiniu.

Vardu šv. Petro ir Povilo draugijos pasirašo:

Pirmin. **J. Novikas,**
Rašt. **M. Ventis,**
Iždin. **J. Jokšas.**

KRASOS DĖŽUTĖ.

V. J. (Chicago, Ill.) Tamstos korespondencija netilps, nes ji perskista; patartume **švaresnį** dėti slapyvardį...

Vietiniam (Wilkes-Barre, Pa). Korespondencijos apie „Radikališkosios frakcijos'' trukšmingą susirinkimą nedėsime — nieko įdomaus.

J. H. Nieko svarbaus Tamstos korespondencijoje nėra; daug apie Montellos darbininkų streiką rašyta, o kalbėti apie cicilikų netaktiškumą irgi neapsimoka.

Marytei (Athol, Mass.). Tamstos korespondencijos netalpisime, kadangi apie svečių atsilankyną Athol'yje plačiai aprašyta „V. L.'' N41. Lauksime daugiau.

J. Giedraičiui (Škotija). Tamsta savo korespondencijoje daugiausiai rašai apie kelius trukšmadarius-girtuoklius, kurie kėlė „ermiderį'' laike atsibuvusių nesenai Glengarnock'e liet. vestuvių, o taipgi laike šliubo bažnyčioje; tas juk visai paprastas dalykas tarpe išeivių-lietuvių. Šitoki žinutė mažai kam įdomi — nedėsime. Rašykite tankiau, o rašyti, kaip matoma, galite gerokai.

Juoz. J. Strazdeliui (Detroit, Mich.) Jei Tamstos „eiles'' nereiktų skaityti, o tik ant jų pažiurėti, tai galima but jas patalpinti, bet juk „V. L.'' skaitytojai nori eiles skaityti ir jomis gerėties, kaipo dailės tvariniu. Tamstos gi eilės, ne tik kad nesužadįs pasigerėjimo jausmų, bet... Juk jas „rašant'' neprisilaikyta nei eiliavimo taisyklių, nei logikos, nei sątaikos tiesų. Geriau rašykite žinutes bei trumpučius straipsnelis, o kartu susipažinkite su geresniųjų lietuvių poetų poezijos tvariniais ir pastudijuokite plačiai apie eilių rašymą, jei turite, žinoma, palinkimą ir **gabumą** eiles rašyti.

An. Linkui. Ačiu už straipsnį „Aplinkybių rezultatas'' — sunaudosime.

Mikui Stakėnui. Tamstos straipsnio „XV—XVI šimtmečio fanatizmo atbalsiai'' „V. L.'' nedėsime, nes nėra reikalo nuolat kalbėti apie tulų niekšų darbus — juk jie patįs nežino, ką jie daro.... Kartą-kitą reikėjo paaiškinti bei nurodyti per laikraštį lietuvių visuomenei kame tikras dalykų stovis, bet perdaug tuomi užsiimti, visai neapsimoka. Didžiausias bus jiems smugis, jei mes visai juos ignoruosime. Čia reikia atminti, kad tie rėksniai, tie niekšai, tie „laisvės idėjos skleidėjai'', tie „darbininkų klasės užtarėjai'', tie šių laikų Amerikos lietuvių „draugai'' — tai tankiausiai tik siaurapročiai ir trumparegiai vaikėzai, neturį jokio supratimo apie praktišką gyvenimą, o dar daugiau neturį nuovokos apie gryno mokslo atskiras šakas. Vienok tie „draugai'' mano, kad jie viską supranta ir gali buti minių vadovais ir mokytojais — jie, mat, užsiganėdina perskaitę vieną-kitą brošiuraitę, parašytą kito tokio, tik kiek gabesnio „draugo'', kur, anot jų, viskas „aiškiai'', kaip ant delno išklota... Jiems delei savo „teorijų'' bei „išvadžiojimų'' nereikalingi nei mokslo dėsniai, nei nustatytos tiesos, nei logika, nei elementarinės švarumo taisyklės. Jie moka tik rėkti, kelti trukšmą, viską, kas jiems nepatinka, išniekinti, išjuokti ir dergti, žodžiu ir per „savo'' laikraščius tuos, kurie ištiesų veikia ir kurie žino, kaip reikia veikti. Mat, jiems geistina kuomi nors pasirodyti, kad ir jie „veikia'', kad ir jie „supranta''.... Kitaip ir negali — kaip moka, taip šoka. Žinoma, jiems laikinai-pasiseka suklaidinti trumpos pažiuros neišsilavinusius žmones, taip sakant, pritraukti prie savęs, bet kiekvienas, pamatęs kame dalykas, stengiasi iš tų „draugų'' tarpo pasišalinti. Taigi, mums reikia, tik pertarti visuomenė, parodyti kur teisybė. Juk ar galima vesti su tokiais „ponais'' rimtus ginčus ir ar apsimoka tas darbas?!... Tamstos straipsnį padėsime į „V. L.'' archivą. Vėliau prisiųstas straipsnis ir biografija tilps sekančiuose num. — Ačiu.

Žemaičių Antanui. Tamstos straipsnio „Kaip atrodo šviesoje'' netalpisime delei augščiau (atsakyme p. M. St.) paminėtų priežasčių.

Mulkiui. Tamstos korespondencijos nedėsime, nes nėra paminėta, kada atsibuvo lošimas „Mulkinė ir Mulkytojai'', o kaslink lošimo liepos mėn., tai jau pervėlu apie tai dabar rašyti. Reikia pranešti naujesnes žinias ir aiškiau, o taipgi prisilaikyti paskirtos temos.

Tam Kassales'ui. Negalima suprasti, ką tamsta norėjai parašyti: ar eiles, ar filosofijos „šmotuką'', ar korespondenciją, ar ką kitą — nedėsime. Malonėkitę rašyti **aiškiau** ir **turiningiau.**

C. P-ini (Ansonia, N. H.). Tamstos žinučių nedėsime, kadangi jos permenkos ir nepaminėta, kokios tautos veikiančios ypatos. Riekia rašyti suprantamiau ir rašyti ką nors svarbesnio.

„Vienybės Lietuvninkų'' kningyne gaunamos šios naujos kningos.

AR DAUG ŽEMĖS REIKIA ŽMOGUI? 1) Grudas kaip kiaušinis didumo. 2) Karalius Krezas ir gudrininkas Solonas. 3) Du seniai. 4) Malda Karma. Parašė gr. L. Tolstoj'us. Yra tai puikios apysakaitės, apie kurių vertę liudija jau patsai autoriaus vardas. Pusl. 48. 15 centų.

BLUDAS arba Lietuva buvusios Rusiojs revoliucijos mete. Romanas. Parašė I. Dobilas. Čia plačiai nupiešta, kaip jautėsi įvairi Lietuvos gyventojų sluogsniai pradžioje 1905 m. sukilimų. Nekurios vietos apie vidujinį klebonijų gyvenimą ir nekurie typai, kaip Dalba, nupiešti tiesiog artistiškai. Bludas yra vienas iš geriausių lietuviškų originalių veikalų. Tilžė 1912 m. pusl. 428. $1.25.

ČENSTACHAVOS klioštoriaus slaptybės, arba kruvini Damazo Macocho darbai Antra padidinta laida, su paveikslais. Labai užimantis aprašymas. So. Boston, Mass. 1913 m. pusl. 32. 15c.

KAIP PASIKLOSI, TAIP IŠSIMIEGOSI. Apysaka iš lietuvių gyvenimo. Parašė Dėdė Atanazas. Kaunas, 1908 m. pusl. 162. 30 centų.

KLAIDA. Apysaka. Parašė Lazdynų Pelėda. Apysaka piešiai lietuvių gyvenimą „laisvės metu''. Vilnius, 1910 m. pusl. 520. $1.00.

LIETUVA, TĖVYNĖ, aš tavę myliu ir už tavę žuvu. Novelė. Parašė Lietuvys. Vilnius, 1911 m. Psl. 30. 10c.

MEILĖS KARŠTLIGĖ. Mintįs ir priliginimai apie supratimą šiuose laikuose meilės. Parašė I. A. Cholodov. Vertė iš rusiško S. Stropus. So. Boston, Mass., 1911 m. pusl. 51. 20 ct.

MIŠKAS VIS SMARKIAU DEGĖ. Piešinys vieno iš žymesnių šių dienų rusų rašytojų Skitalec'o apie pradžią 1905 m. revoliucijos. Brooklyn, N. Y. 1911 m. pusl. 32. 10 centų.

NAKVYNĖ. Pasaka apie vieną mažesniųjų gyvenimo vargų, paprastai vadinamų bėda. Apysaka iš gyvenimo 15 amžiaus. Parašė R. L. Stevensas. Iš anglų kalbos vertė L. Juras. Chicago, Ill. 1911 m., pusl. 38. 10 centų.

PAGAL ĮSTATYMUS. Apysaka M. Konopickos. Iš lenkiško vertė Pr. Siulelis. Chicago, Ill. 1910 m., pusl. 158. 40 centų.

VAIZDELIAI. Parašė Lazdynų Pelėda. Telpa čia sekančios 7 apysakėlės: 1) Vienas už visus. 21 Prie laimės. 3) Kam, del ko? 4) Skriauda. 5) Mano draugas. 6) Fabrikantų protėvis. ir 7) Erškėt-Roželės. Gražios apysakaitės. Vilnius, 1911 m., pusl. 81, 20 centų.

70 GRAŽIŲ PASAKAIČIŲ. Jauniems škaitytojams. Surinko A. Musteikis. Tai yra labai tikę skaitymai del vaikų. Vilnius, 1912 m., pusl. 64. 15 centų.

VAIKŲ DRAUGAS. Apysakėlių ir eilučių rinkinys. Parašė M. Grigonis. Chicago, Ill., 1913 m. 25 centai.

ŽIUPSNELIS. Knygelė vaikams pasiskaityti ir pasimokinti. Sutaisė Ladislovas L. Kninga susideda iš 138 pasakų, istroijų, eilių ir mislių, turinti suviršum 40 paveikslėlių. Trečias išleidimas. Vilnius, 1911 m., pusl. 190.. 30 centų.

VYTAUTO SUNUS. Istorijos apysaka. Čia aprašyta, kaip kryžeiviai nunuodijo du Vytauto sunu. Parašė I. Kruk. Iš lenkiško vertė A. Vėgėlė. Vilnius, 1911 m, pusl. 64. 25 centai.

ŽVAIGŽDĖ. Rytų pasaka. Čia delei aštrios Rusų Valstijos cenzuros, allegoriškoj formoj raginama kovoti už geresnę ateitį. Pasaka daro labai malonų ispudį. Parašė V. Veresajev. Vertė iš rusiško I. Giela. Chicago, Ill., 1910 m., pusl. 17. 10 centų.

ŽIEMOS VAKARAS. Apysaka iš žmonių kaimiečių gyvenimo. Parašė El. Oržeškienė. Vertė K. Puida. Chicago, Ill., 1912 m., pusl. 32. 15 centų.

BLINDA—ŠVIETO LYGINTOJAS. Keturių veiksmų ir vieno paveikslo drama. Parašė Žemkalnis. Čia puikiai parodyta, kaip žiaurus ponų pasielgimai su baudžiauninkais sukeldavo pastarųjų širdies kerštą ir pagimdydavo įvairius Blindas, Raudonkrutinius ir kitus garsius Lietuvos ir Žemaitijos razbaininkus. Vilnius, 1908 m., pusl. 127. 40 centų.

BURTAI. Zigmanto Przybylskio vienaveiksmė komedija. Išvertė Liudas Gira. Vilnius 1909 m., pusl. 16. 10c.

KOMEDIJOS. I Čigonė arba tamsumas brangiai apsimoka. Vieno veiksmo vaizdelis su dainomis. II **Senvaikis** vienaveiksmis dramatiškas vaizdelis. III **Katorgininko atsivertimas.** Monoliogas. IV **Senmergė.** Vienaveiksmis dramatiškas vaizdelis. Parašė A. Baranauskas. Ryga, 1910 m., pusl. 56. 35 centai.

DRAUGAS. Vieno veiksmo drama, iš ponų gyvenimo. Parašė Marco Praga. Vertė A. Matutis. Chicago, Ill., 1913 m., pusl. 22. 10 centų.

DUMBLYNĖ. Penkiaveiksmė drama, parodanti, kaip tamsius žmones išnaudoja visokie niekšai. Pagal Oržeškienės apysaką „Niziny'', parašė Dvi Lietuvaiti. Vilnius, 1912 m., pusl. 44. 25 centai.

GAILA USŲ. Vieno veiksmo komedija. L. A. Dmuševski'o. Vertė A. Vėgėlė. Vilnius, 1912 m., pusl. 30. 20c.

DU KELIU. Drama trijuose veiksmuose. Parašė G. Gejerman's. Vertė M. Šleževičius. Tai yra žymiausias paskutinių laikų teatrališkas veikalas. Vilnius, 1912 m., pusl. 175. 75 centai.

GEDIMINO SAPNAS. Keturių veiksmų (5 paveikslų) istorijos drama. Parašė A. Fromas. Ryga, 1910 m., p. 52. 35 centai.

DEKLAMATORIUS, deklamavimui eilių ir monologų rinkinys. Su išguldymu, kaip reikia deklamuoti ir žaisti. Butinai reikalinga perskaityti kiekvienam, kuris tik nori dalyvauti prie surengimų vakarėlių, balių ir kitokių pasilinksminimų. Parengė K. J. Chicago, Ill., 191 3m. pusl. 164. 50 ventų.

GUMINIAI BATAI. I. Farsa viename akte. Parašė Mauley H. Pike. II. **Nuo ausies lig ausies.** Vieno veiksmo komedija Choriževski'o. Vertė Vaidevutis. Cihcago, Ill. 1913 m., pusl. 22, 10 centų.

IŠ MEILĖS, arba žydė perkrikštė. Drama penkių veiksmų, parašyta Togobočni'ko, su dainomis ir šokiais. Vertė Jaunutis. Muziką harmonizavo K. Diržis. Vilnius, 1911 m., pusl. 119. 60 centų.

KATRIUTĖS GINTARAI. Triveksmis vaizdelis, su dainomis ir šokiais. Parašė Halina. Vertė M. Grigonis. Chicago, Ill., 1913 m., pusl. 27. 15 ct.

KERŠTAS. Trijų veiksmų, keturių paveikslų tragedija iš senovės laikų. Parašė Liudas Gira. Vilnius, 1910 m., pusl. 64. 30 centų.

LIZDAS NAMINIO LIUTO. Trijų veiksmų drama. Parašė Br. Vargšas. Chicago, Ill., 1913 m., pusl. 30. 15 ct.

LINKSMOS DIENOS. Pagal K. Lukaszewicz, parašė M. Grigonis. Dviejų veiksmų, iš liaudies gyvenimo, vaizdelis, su dainomis ir šokiais. Chicago, Ill., 1912 m., pusl. 24. 10 centų.

MEDICINOS DAKTARAS. Komedija vienoje veikmėj. J. Korzeniowski. Sulietuvino Vaidevutis. Chicago, Ill., 1911 m., pusl. 41. 20 centų.

MIGLA. Vieno veiksmo komedija. Z. Przybylski'o. Vertė A. Matutis. Cheiago, Ill., 1913 m., pusl. 20. 10 ct.

MIRTŲ VAINIKAS. Drama keturių veiksmų. Parašė J. Žulavski. Vertė J. Jaunutis. Veikalas labai tinkąs kaip perstatymui ant scenos, taip' ir pasiskaitymui. Vilnius, 1912 m., psl. 102. 60 centų.

MONOLAGAI: „Blaivininkų pirmininkas''. Parašė Žemkalnis. „Ant vienų pečių''. Vertė M. Grigonis. „Šimas Oratorius''. Vertė Jurgis Kasiulaitis. Vilnius, 1913 m., pusl. 16. 10 centų.

NUMANĖ. Vienaveiksmė komedija. Parašė Vydunas. Tilžė, 1911 m., pusl. 30. 15 centų.

PERSKYRŲ TEISĖJAS. Vieno akto komedija. Parašė Miguelo Servantes. Vertė M. Rastenis. Chicago, Ill., 1911 m., pusl. 16, 10 centų.

PILĖNŲ KUNIGAIKŠTIS. Tragedija penkiuose veiksmuose. Sužėtas pagal Kraševski'o apysaką „Kunigas''. Parašė M. Šiaulėniškis. Antras išleidimas. Tragedijoj tikriausiai atvaidytas budas kovos krikščioniu-kryžeivių su pagonimis-lietuviais, doriškas augtšumas lietuvių nors ir pagonų ir doriškas žemunas kryžeivių, nors ir krikščionių. Ryga, 1911 m., pusl. 89. 30 centų.

PINIGŲ NĖR. Sceniškas veizdelis. I. S. Turgenevo. Iš gyvenimo janno dvarininko Vertė M. Grigonis. Chicago, Ill., 1913 m., pusl. 23. 10 centų.

PIKTOJI GUDRYBĖ. Komedija vienu veiksmu. Parašė Vydunas. Tilžė, 1908 m., pusl. 52. 20 centų.

PONO FELIKSO ATSILANKYMAS. Komedija vienoje veikmėje A. Bielcikovskio. Vertė Vaidevutis. Chicago, Ill., 1911 m., pusl. 40. 15 centų.

PRIEŠ VĖJĄ NEPAPUSI. Komedija trijų veiksmų. Parašė M. Palionis. Chicago, Ill., 1911 m., pusl. 52. 20c.

J. J. Paukštis & Co.,
120--124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

SURUGĘS MAISTAS.

Labai nemaloni aplinkybė yra maisto išrėmimas. Tai reiškia, kad jusų skilvyje yra surugusio maisto, kurisai turi buti išvalytas kaip galima greičiau, idant išvengus svarbio susirgimo. Geriausiu tokiuose atsitikimuose yra Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Eliksiras, gerai žinomas vaistas nuo skilvio ir vidurių susirgimo. Visokiose panašiose negalėse svarbiausiu dalyku yra išvalyt kuną, jo nesusilpninat. Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Eliksiras visuomet pilnai išvalys ir tuom pačiu laiku sustiprins kuną. Jisai yra labai geras, netekus apetito, silpnume, užkietėjėime, nerviškume, ligose iš priežasties netyro kraujo, silpno sudėjimo ir daugelyjje moteriškų ligų. Aptiekose. Jos. Triner, Manufacturing Chemist, 1333—1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Greitam palengvinimui skaudėjimų raumenyse ir sunariuose nėra niekо geresnio už Trinerio Linimentą. Jusų apietikininkas jums jį užsakys.

PARSIDUODA SPAUSTUVĖ!

Visiškai pigiai parsiduoda spaustuvė. Darbo kasdieną užtektinai del dviejų darbininkų. Parduodu greitai, nes išvažiuoju į Lietuvą. Klauskit informacijų.

J. J. Urbsza,
169 Elm Str.,
Lawrence, Mass.

Pajieškau Jurgio Gelgoto, švogerio, paeina iš Suvalkų gub., Gražiškių; pora metų atgal gyveno Benld, Ill., o dabar nežinau kur randasi. Jisai pats ar kas apie jį žino, meldžiu pranešti sekančiu adresu:

Jonas Arminas,
827 Bank Str., Waterbury, Conn.

Pajieškau Jono Juonuno, paeina iš Vilinaus g., Trakų p., Aleksandrovskos volosties, Duogų parapijos; trįs metai atgal gyveno Brockton,-Montello, Mass. Jeigu kas apie jį žino, malonėkite pranešti sekančiu adresu:

J. Sinkevičius,
Box 47, Bunola, Pa.

DIDELIS BALIUS!

Lietuvių Politikos Kliubas, Astorijoj, rengia didžiausį suvažiavimą Kliubų ir draugysčių, taipgi **Didžiausį Balių su perstatymu „Gudri Našlė''** ir **Lietuviškom Dainom** po vadovyste Antano Vismino. Taipgi bus labai užimančios prakalbos. Užkviečiame visus kaip čionaitinius taip ir iš apielinkės. Prasidės 7 val. vakare, 8 Nov. 1913 ant **Bohemian Hall,** kuri stovi ant kampo Woolsey ir 2-nd Ave. **Komitetas.**

(44)

KRAUTUVNINKŲ IR AGENTŲ ATYDAI.

Mes esame importeriai ir wholesaleriai ištisos eilės dalykų, kurie yra ypatingai įdomus lietuviams, kaip tai:

Gražus laiškai su lietuviškomis eilėmis
Atvirlaiškiai su lietuviškais tekstais
Kortelės gimimo ir varduvių dienai
lietuvių kalboje.
Lietuviškos maldaknygės
Paveikslai ir jiems rėmai
Ražančiai
Škaplieriai
Medalikai
Mukos
Bažnytinės lempelės (prie švenčiausiojo ir t. t.)
Šaltiniai šventintam vandeniui
Šventųjų stovylos
Apskelbimų kalendoriai tikėjimiško turinio
Brangakmenįs
Vaškiniai vestuvėms vainikai
Vaškiniai laidotuvėms vainikai su lietuviškais tekstais
Lietuviškos kortelės Kalėdoms
Lopšiai Kalėdoms
Nosinės skepetaitės su lietuviška ir Amerikoniška vėliavomis ir daugelis kitų daiktų, įdomių lietuvių vertelgijai.

PAREIKALAVUS BY KOKIAM KRAUTUVININKUI ARBA AGENTUI, PILNAS KATALIOGAS PRISIUNČIAMA UŽDYKĄ.

Mes varome tiktai wholesalinį biznį ir kataliogų privatiniems žmonėms visai nesiunčiame.

THE LIPMAN SUPPLY HOUSE,
527 S. Fifth ave., Chicago, Ill. Dept. 7.

Severos Gothadiszkas Aliejus

(Severa's Gothard Oil)

dabar parduodamas aptiekose buteliuose dviejų didumų: po 25 ir 50 centų. Jeigu turite skausmus bile kurioj dalyj kuno, jeigu jusų sąnariai ir muskulai yra sustirę ir aptinę jeigu kenčiat nuoskausmų nugaroj, šonuose ar krutinej jeigu jus vargina reumatizmas arba lumbago — pameginkit šito puikaus linemento. Busit užganedinti.

Severos Gydantis Odinis Muilas

(Severa's Medicated Skin Soap)

yra antiseptiškas muilas kuris ne tik nuplauna ir nuvalo lygią odą, arba plauknotą odą ir rankas, bet lyginai neleidžia užakti porams, kas paprastai buva priežastimi įvairių spuogu, odos subjaurinimų. Puikus skutimuisi—nesulyginamai geras kudikių maadymui.

Kaina 25 c.

Aptiekose. Raikalaukit kad jums duotu Severos. Neimkit kitų. Jeigu neturi—parsitraukit tiesiog nuo mųs.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

LIETUVĖ AKUŠERKA IR NURSĖ,

Baigusi Mokslą Columbijos Kolegijoj. Geriausiai prižiurių moteris palogo ir visokiose ligose, — už pigią prekę. Kalbu lietuviškai, rusiškai, lenkiškai, vokiškai ir angliškai.

Mrs. A. Hopp,
220 Mc Dougal St., Brooklyn, N. Y.
Telefonas: East New York 1643-W.
31—12—1f

FARMOS! FARMOS!

Didžiausia lietuvių kolonija Michigano valstijoje, Lake ir Mason county, kur yra 145 lietuviai farmeriai. Aš esmiu paėmęs parduoti toje apielinkėje iš anglikų daug gatavų farmų, ant derlingų lygių laukų su trobomis ir sodnais visokio didumo. Kaina nuog $20 akras ir brangiau. Anglikai, nenorėdami gyventi lietuvių apgyventose vietose, pavedė man parduoti savo farmas. Tai yra gera proga lietuviams įgyti gerų laukų savo žmonių tarpe Tojie pačioje apielinkėje turiu pardavimui daug derlingos žemės, lygios ir neišdirbtos, visokio didumo farmoms. Kaina nuog $8 iki $25 akras. Lengviausi išmokėjimai ant dos gelio metų. Galite pasirinkti žemės, kokios tik norėsite. Turiu palei upes ir žuvingus ežerus. Atvažiuokite tuo, kol tebėra ant laukų javai; tai matysite, kokia yra žemė, ir žinosite, ką perkate ir kaip kas auga. Ateinantį pavasarį žinosite kaip pradėti ant savo žemės gyventi. Turiu pardavimui farmas su gyvuliais ir apsėtais laukais. Kurie perka ir tuoj nori parandavoti galį atlikti tai per mane, nes aš turiu randauninkų, kurie gali tuoj nupirkti ar parandavoti; galite gauti geras randas. Atvažiuokite šią vasarą pas mane! Aš esmiu farmeris, ir galėsite pas mane leisti pas mus savo vakacijas sveikame ir tyrame ore ir išsirinksite sau geriausios žemės musų lietuvių kolonijoje. Kuomet liksite musų kaimynu, aš nurodysiu, kaip geriausia yra pradėti ant farmos gyventi. Pribuvę į Peacock, Michigan, telefonuokite man į farmą. Aš pribusiu su automobilium jus paimti ir apvežiosiu po farmas, kad galėtute išsirinkti kuogeriausią farmą. Rašykite, tai tuoj gausite kningutę ir mapą dovanai. Adresuokite:

ANTON KIEDIS,
Peacock, Lake County, Michigan.

LIETUVIŠKA MUZIKOS KONSERVATORIJA

101 So. 2nd Str. Brooklyn, N. Y.

Mokinama dainavimo, kompozicijos, piano, smuikos ir t. t.

Direktorius M. PETRAUSKAS.

BĖKIM GREICIAU!

Nes dabar yr proga užsisteliuoti Rudenines ir Žiemines drapanas ant orderio pos Lietuvę kriaučių už labai sumažintą prekę.

Moteriškus siutus siuvam už $12 iš gerų vilnonių materijų, o ką apie padarymą ir pritaikymą tai nėr ko klaust, nes jau senei yra visems žinomas kriaučius, kurio darbu visi gėrisi. TAIPGI SIUVAM IR VYRAMS drapanas ant orderio atsakančiai didžiausiam pasirinkime, nuo $18.00 ir aukščiau. Mųs dirbtuvė atdara kas diena ir nedėldieniais orderius priimam. Kreipkitės po adresu:

PETRAS SHERTVITES

370 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.

Pagal Willamsburg Tiltą.

Turiu už garbę pranešti draugystėms, kliubams, ir kuopoms kad išdirbam visokius ženklus, ,,badges,'' saloloido ,,botonus.'' Visokius ,,emblems,'' su antrašais ar paveikslais išdarom ant auksinių, paauksuotų, ar juodo metalo guzikų už labai pigę prekę.

Ant kožno pareikalavimo išsiunčiame prabas ,,sempelius'' ir jų prekes.

PAJIEŠKAU AGENTŲ.
REIKALAKIT KATALOGŲ.

A. STRUPAS, NOVELTY CO.
123 Ferry St., Newark, N. J.

KELIAUJANTIEMS EUROPON.

Dienos išplaukimo October ir November mėn., ir laivų vardai.

RED STAR LINE Į ANTVERPEN.
Laivakortės prekė $35.00.
Nov. 5. Finland.
" 12 Lapland.
" 19 Zeeland.
" 26 Kroonland.

RED STAR LINE iš PHILADELPHIA, PA. Į ANTVERPEN — $33.00.
Nov, 7 Menominee.
" 21 Maniton.

HOLLAND-AMERICAN LINE Į ROTTERDAM.
Laivakortės prekė $37.00.
Nov. 4 New Amsterdam.
" 11 Noordam.
" 18 Ryndam.
" 25 Rotterdam.

NORTH GERMAN LLOYD Į BREMEN.
Laivakortės prekė $37 ir 40.
Nov. 2 Bremen.
" 4 George Washingtton.
" 7 Kronprinzessin Cecilie.
" 14 Kaiser Wm. der Grosse.
" 16 Prinz Friedrich Wilhelm
" 21 Kaiser Wilhelm II.
" 23 Grosser Kurfuerst.
" 28 Kronprinz Wilhelm.
" 30 Friedrich der Grosse.

NORTH GERMAN LLOYD iš BALTIMORE į BREMEN — $33.00; trečia klasa $ 36.00.
Nov. 5 Neckar.
" 12 Main.
" 26 Rhein

HAMBURG-AMERICAN LINE Į HAMBURGĄ.
Laivakortės prekė $35.00 ir $37.50.
Nov. 1 Imperator.
" 1 Patricia.
" 6 Kaiserin Auguste Vict.
" 15 Pretoria.
" 19 President Grant.
" 22 Imperator.
" 27 Amerika.
" 29 President Lincoln.

HAMBURG-AMERICAN LINE iš BALTIMORES, MD. į HAMBURG.
Laivakortės prekė $33.00.
Nov. 11 Barcelona.
" 25 Bosnia

HAMBURG-AMERICAN LINE iš PHILADELPHIA į HAMBURG.
Laivakortės prekė $33.00 ir 35.00
Nov. 10 Prinz Adalbert.
" 29 Prinz Oscar.

HAMBURG-AMERICAN LINE iš BOSTON į HAMBURG.
Laivakortės prekė $33.00 ir 35.00.
Oct. 28 Cincinnati
Nov. 22 Cleveland.

RUSSIAN AMERICAN LINE Į LIEPOJŲ—LIBAVA.
Laivakortės prekė į Libava $33.00
Laivakort. prekė į Rotterdam $31.00
Nov. 1 Russia.
" 15 Czar.
" 29 Kursk.

CUNARD LINE Į LIVERPOOL, O PASKUI PER HULL Į BREMEN, HAMBURG, ROTTERDAM, LIBAVA.
Laivakorčių prekė:
į Liverpool $35.00 ir $37.50,
į Bremen, Hamburg ir Rotterdam $37 ir 40.
į Libavą—Liepojų $39 ir 42.
Nov. 1 Carmania.
" 5 Lusitania.
" 15 Caronia.
" 19 Mauretania.
" 29 Carmania.

CUNARD LINE iš BOSTON į LIVERPOOL.
Laivakorčių prekės:
į Liverpool $32.50,
į Bremen ir Hamburg po $35.00,
į Libavą per Hull $37.00.

CUNARD LINE iš MONTREAL į SOUTHAMPTON, O PASKUI PER HULL Į LIBAVĄ.
Laivakorčių prekė:
į Southampton $31.25,
į Libavą per Hull $35.00.
į Bremen $33.00,
Laivai išplaukia iš Montreal:
Nov. 1 Ansonia
" 15 Andania.
" 22 Ascania.

WHITE STAR LINE
į Liverpool, Southampton ir Libava per Hull.
Laivakorčių prekės:
į Liverpool $35.00.
į Southampton $33.75,
į Libavą $37.00.
Laivai išplaukia:
Nov. 1 Majestic.
" 6 Adriatic.
" 8 Oceanic.
" 13 Celtic.
" 15 Olympic.
" 20 Cedric.
" 22 Majestic.
" 27 Baltic.
" 29 Oceanic.

Mes parduodame laivakortes virš minėtų linijų į Europą ir iš Europos į Ameriką su geležinkelių tikietais į visas šalis.

Apie laivakorčių prekę į visas šalis pasiklauskite per laišką pridėdami už 2 et. markę atsakymui.

Pas mus keliaujantieji teiksis pirma parašyti laišką bent 10 dienų pirma iškeliavimo, kada ir kur pasitikti.

Pirkusus pas mus lavakortes, mes pasitinkame ant dypo, aprupiname bagažus, nuvedame ant laivo ir parupiname nuo konsulio popieras parėjimui rubežiaus. Išmainome pinigus — rublius į dolerius ir dolerius į rublius.

Mes parduodame tikietus ant Providence — Joy Line į šiuos miestus:
į Boston'ą $2.40,
į Worcester'į, $2.40,
į Fall River $1.75,
į Providence $1.50.

Ateikite arba rašykite ant šio adreso:

J. J. Pauksztis & Co.,
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ'' IŠLEISTOS KNINGOS.

Adomas Mickevičius 15
Ar socijalistas gali buti kataliku? 10
Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje 15
Apuoko sapnai 15
Anatemos kningelė 10
Apie kuno išlavinimą 15
Albumas lietuviškos parodos
Pryžiuje 1900 m. 40
Apie Dievų pavydumą 15
Baltrus Turazeris (Drama trijuose veiksmuose) 20
Dangus ir žvaigždės. Populiariška lekcija iš astoronomijos 10
Davatkų gadzinkos 10
Dangaus augštumas ir žmogaus senumas. Anykščių šilelis .. 20
Darbininkų Kalendorius 1904. 15
Eglė žalčių karalienė. (Drama 5-se apsireiškimuose 15
Emigracija. Apysaka iš emigrantų gyvenimo 20
Gyvenimas Genevaitės 50
Gudri Našlė. (Juokažaislė dviejuose veiksmuose) 15
Gegutė. (Eilės) 10
Girtuoklių Adynos 10
Graudųs Verksmai 10
Herbertas Spenceris. Trumpa peržvalga jo filosofijos ... 15
Istorija Septynių Mokytojų 50
Idėja ant mėšlyno. Apysaka mųsų dienų 10
Istorija apie gražią Katriuką 10
Iš po budelio kalavijo ir Kaijimas (Dvi apysakos) 30
Išgriovimas Kauno pilies. (Tragedija 4-se apsireiškimuose) 20
Iš bažnyčios istorijos 10
Iš kur atsiranda nusidėjėliai? 10
Įtekmė socijališkų sanlygų ant visų kulturos šakų 15
Įtekmė dantų ant žmogaus gyvenimo 10
Juozas Arch. Sodietis—deputatas Anglijoje 10
Jonas Krikštytojas (Penkiaveiksmė tragedija su prologu) 30
Joninės. 4-rių veiksmų drama 45
Jaunieji Skrauja. Medžioklės piešinys. 75
Kalabas 10
Kėkštų Simas. (Apysaka iš ukininkų gyvenimo) 10
Kainas. (Misterija trijuose aktuose) 25
Kunigija ir svietiška valdžia 15
Kaip Sicilijos kaimiečiai kovojo už savo tiesas 10
Kur musų išganymas? 25
Keletas minčių apie mirties bausmę 10
Kaip valstiečiai kovojo už žemę ir laisvę 15
Kaip apsivesti ir laimingai gyventi 15
Kaip darbo žmonėms išsiliuosuoti 10
Keletas žodžių apie lietuvius ir naudingi pamokinimai ... 15
Knygelė dėl lietuviškų kareivių Amerikoje 10
Laima ir planetos 25
Lietuvos Istorija. S. Daukanto Knyga I $1.50
Apdaryta $2.00
Lietuvos Istorija. S. Daukanto Knyga II $1.50
Apdaryta $2.00
Abi drutai apdarytos į vieną tomą $4.00
Lietuvių tauta. Tomas I $1.50
Apdaryta $2.00
Lietuvių tauta. Tomas II $1.75
Apdaryta $2.25
Abu tom. apdaryti į vieną $4.25
Lengvas budas pačiam per save pramokti rašyti 10
Mythai, pasakos ir legendos žemaičių 50
Musų Dielės. (Per ką Lietuva kenčia) 10
Mokslinčius Tvardauskas ... 50
Miškas vis smarkiau degė .. 15
Našlaitė (Apysaka eilėmis) 10
Pasikalbėjimas apie dangų ir žemę 25
Parsidavimas ir pelnas 10
Paveikslai. (Dvi apysakos) 15
Palemonas ir Giržduta. (Apysaką eilėmis) 20
Puota — Nuskintas žiedas. (Dvi apysakos) 10
Pagieža — Jurgis Durnelis. (Dvi apysakos 25
Pirmoje Gegužės Sapnas ... 15
Ponas Bartkus. (Eilės) 10
Pažvelgus atgal. (Sociališkas Romansas) $1.00
Palocius ežero dugnuose. (Trijų veiksmų drama) 15
Pamokinanti aprašymai iš gyvenimo žmonių 20
Rytojui Bežiurint 65
Rutų Vainikas, Mirga ir Undinė. (Trįs dramos) 30
Sausio devintą 15
Švedų liaudies švietimas ... 25
Senkaus Jurgis 15
Tamsybės Guolis 10
Užsistanavyk ant to gerai .. 15
Vargdieniai. (Apysaka iš baudžiavos laikų) 50
Vilius Tell. (Tragedija penkiuose aktuose) 30
Valkata 10
Vilkų Lizdas. (Apysaka iš Kryžiuočių laikų) 35

Rašykit
J. J. PAUKŠTIS & Co.,
120 GRAND ST.,
BROOKLYN, N. Y.

Sergančioms moterims.

Sesute.—

Aš esmiu moteria. Žinau kiek moteris turi iškentėti. Jaigu kenti nuo baltųjų andrapanių, nupuolimo arba attrukimo motės, esi nevaisinga turi skausmingus ir nereguliariškus periodus, reumatizmą ar kitokias ligas, pabandyk mano Naminį gydymąsi, kuriuo išsigydysi pati namie ir visai pigiai. Tuojaus rašyk aprašydama savo skausmus ir indėk 2c. marko atsakymui. Adresuokit:

MRS A. S. HON,
South Bend, Ind. Box L. V. 2

Ar matei kada-nors laikraštį

"DRAUGĄ"?

"DRAUGAS" yra 8-nių puslapių didžiausio formato, vedamas geriausių redaktorių. Rasi jame geriausių raštininkų raštų ir visokių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir iš viso pasaulio. "DRAUGAS" gvildena svarbiausius gyvuosius lietuvių reikalus.

"DRAUGAS" atsieina metams $2, pusei m. $1
Užsieniuose metams $3, pusei metų $1.50

Rašydami laiškus adresuokite

DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67th St. Chicago, Ill.

„Vienybės Lietuvninkų"
Keliaujantis Agentas
J. DIGRYS.

Tarptautiškoji Akušerių

MOKYKLA.

Moterįs, norinčios išmokti akušeriauti, dabar tu legališką mokyklą Scrantone, Pa. **Mokslas prasidės 2 d. Sausio,** 1913 m. ir trauksis per 4 mėnesius. Pasibaigiant kursui, bus duotas diplomas, valdžios pripažintas visoje šalije.

Instoti mokyklon gali moterįs, turinčios nemažiaus 20 metų amžiaus ir mokančios bent skaityti ir rašyti. Už kursą mokasi $100.00.

Mokyklon Lietuves priima „The Internationa College of Midwifery''.

DR. J. SZLIUPAS, Prezidentas.
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Telephonas: 6426—J—Market.

Daktaras
JONAS J. KAŠKIAUČIUS

VALANDOS: 8—11 ryte, 1— 3 po pietų, 7— 9 vak.
Seredomis 8—11 ryte.

152 Polk Str. prie Ferry Str.
NEWARK, N. J.

PARSIDUODA PIGIAI

naujos drukuojamos mašinos Typewriters. Rašykite šiandien, o gausite katalioga dykai. Knygos teipgi parsiduoda ir yra reikalinga Agentų.

Kreipkitės per laišką a t šio antrašo:

A. MALIAUSKAS,
687 3rd Ave., BROOKLYN, N. Y.

P. S. Teipogi parsiduoda naminiai rakandai (Furniture) ai t išmokesčio vietiniai kre pkitės pas mane.

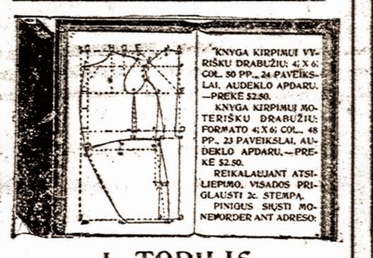

J. TOPILIS
120 Grand str.
Brooklyn, N. Y.

Ar Skaitei Kada Laikraštį "LIETUVA?"
Gal nežinai kur ją gauti?

"LIETUVA"

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėtnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik **$2.00,** pusei metų **$1.00.**

Rašyk adresu:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

LIETUVIAI, EIKIT PAS LIETUVI!

Pirk dziegorėlius, lencugėlius, šlubinius žiedus, šipkortes, daviernastis, siųst pinigus į Lietuvą, puikių popierių gromatoms rašyti, knygų. Jau 19 metų prie to užsiėmimo viską išpildau teisingai tai reiškia gerai.

Visiem velijam eit pas

Jurgi Jeszmanta,
6 So. Washington St.,
Cor. E. Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Dr. J. S. Message (Misevičia)
272 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
Tel. 595 Greenpoint
Specialistas širdies ir plaučių ligų.
OFFICE HOURS:
8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M

K. Labanas

Su geriausiais advokatais, kurie veda visokias provas, kriminalnas ir civilnas augščiausiuose teismuose. Nė viena prova jiems ne yra perdidelė nei permaža.

Išdirbu visokius dokumentus. Inšiurinu forničius ir gyvastį žmogaus su geriausiomis Kompanijomis. Parduodu namus, lotus ir farmas geriausiose vietose.

Duodu patarimą (rodą) dykai visokiuose reikaluose.

Su visokiais reikalais kreipkitės pas mane, o busite pilnai užganėdinti.

NEW YORK'O OFISAS: 55 Liberty Str., 19th floor, Room 1902. Tel. Cortlandt 3923. Valandos: nuo 9 ryte iki 5 vakare.

BROOKLYN'O OFISAS: 239 S. 4-th Str. Tel. Valandos: nuo 6 ryte iki 8-nių. Vakare nuo 6 iki 10-tai.

ORIGINALIŠKI ROZAVI ir KITOKI MILTAI.

Kostumieriai, reikalaukite Rugių Duonos iš Rozavų

M. ROSENFELD HEALTH PURITY 140 ROSOVE NATURAL HEALTH FOOD FLOUR MADE OF RYE PRODUCT

ir kitokių miltų. Busite sveiki ir stipryš!

DUONKEPIU ATYDAI!

Aš esu savininkas ir pardavėjas Suvienytose Valstijose ir Europoj **Originalinių Rozavų miltų** iš čysčiausių, sviežiausių ir geriausių **rugių grudų,** kuriuos tik už gerus pinigus galima gauti. **Rozavus miltus** turi vartoti tik **geriausi duonkepiai** šios šalies ir aš noriu atkreipti atidą tiems duonkepiams, kurie dar nevartoja **Rozavų miltų rugių duonai.**

Aš tiktai ir pasiskelbiu, kad maloniai kiekvjenam atsišaukusiam suteiksiu visokias informacijas, ypač **duonkepiams** ir visada užganėdinsiu atsišaukusius. Aš užtikrinu Jums, kad tai bus geras pelnas ir atgabens didelę pramonę, tik tuojaus paimkit plunksną ir parašykit pas mane laišką, reikalaudami platesnių žinių apie **Rozavus ir kitokius Miltus.**

Morris Rosenfeld,
G 4 and 5 Produce Exchange, NEW YORK, N. Y.

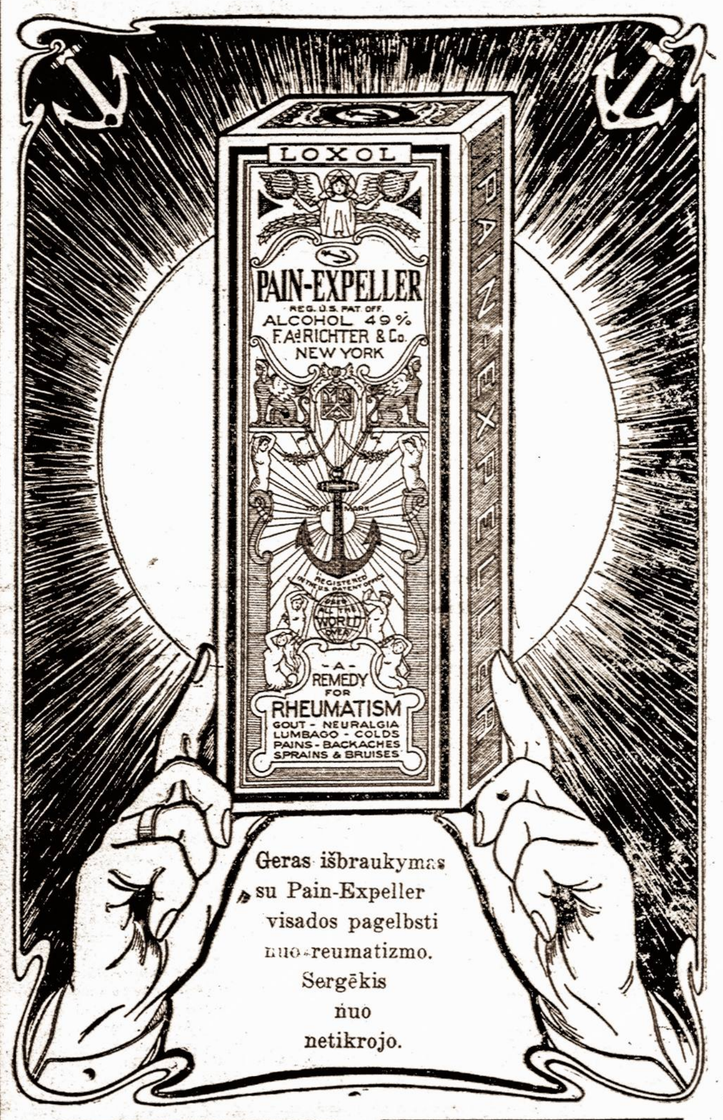

TAI SENIAUSI IR TURTINGIAUSI
AMERIKOS LIETUVIŲ PAŠALPINE DRAUGIJA
ĮSTEIGTA 1886 M.

Moka pašalpą ligoje po $6.00 sevaitėje ir turi keturis pomirtinės apsaugos laipsnius: $150.00, $300.00, $600.00 ir 1000.00.

Kiekvieno lietuvio privalumu yra dėties prie tos Organizacijos.

Iki 1 d. Sausio 1913 metų Susivienijimas išmokėjo: našlėms ir našlaičiams pomirtinių pašalpų — $72.469.33. Lietuvių apšvietos ir kulturos reikalams — $8.651.82. S.L.A. turtas išneša (1 d. Sausio 1913 m.) $52.517.97.

Tuojaus prisirašyk prie gyvuojančios tavo mieste S.L.A. kuopos. Jaigu kuopos nesiranda, klausk informacijų pas Centro Sekretorių žemiaus padnotu adresu, o gausi paaiškinimus kaip suorganizuoti kuopą.

A. B. Strimaitis, Centr. Sekr.
307 W. 30-th St. - - - New York, N. Y.

P A Š A L P A — A P Š V I E T A

V I E N Y B Ė

DAKTARAS A. BACEVYČE
GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
200 Marshall St., ir kampas Second St.
Ligonius priima:
iš ryto nuo 8—9 po pietų nuo 2—3
ir vakare nuo 6—8
Telephone 1537 R. Elizabeth.

Telephone: Greenpoint 8.
Daktaras A. S. Jankauckienė
Gydo visokias ligas vyrų, vaikų, moterų lanko prie palagų.
VALANDOS: Nuo 12—2 po piet, nuo 7—8 vakare.
265 Berry St., prie Grand St.
BROOKLYN, N. Y.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidaus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvio stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinas įgyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exempliorių. Šiuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

SAULE

Du-kart nedėlinis laikraštis
Smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.
IŠEINA kas UTARNINKĄ ir PĖTNYČIĄ

Prenumerata kaštuoja:

Amerikoj: Ant viso meto $2.50; Ant pusės meto $1.25; Ant ketverčio meto 65c.
EUROPOJE: Rosijoje ir Lietuvoje $3.50; Anglijoj ir Skotlandijoj 15 sh. Prusuose 15 markių.

MĖNESINIS RAŠTAS

Linksma Valanda

IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MĖNESIO.
Talpinasi visokių gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:
Amerikoje ant viso meto tik $1.
Rosijoje $1.50. Anglijoje 7 sh.
Prusuose 7 mk.

☞ Kas užsirašo "SAULĘ" ir "LINKSMĄ VALANDĄ" ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna per visą metą už $3 in Ameriką, in Rosiją $4.50, in Angliją 7 sh. ☞ Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ gražų Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.
520-522 W. South Al.
MAHANOY CITY, PA.

THE LACKAWANNA

Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų anglinių kelias).
Trumpiausis kelias į Buffalo.
Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.
Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:

Lackawanna Railroad

George A. Cullen,
Passenger Traffic Man'r
90 West Street, N. Y.

KINEMOTOGRAFU KRAUTUVE.

Pirmutinė Lietuviška Krautuvė Judančių Paveikslų Amerikoje.

Užlaikome visokių gatunkų APERATUS. Parduodam ir randavojam labai pigiai su visokiais Elektrikiniais ir Gaziniais intaisais naujausios mados. Į Stak užlaikome suvirš 2,000 rotų filmos. Importytų iš visų šalių svieto, specijališkai turime padarę daug Lietuviškų Illiustracijų dėl Dainų, Deklemacijų, Koncertų ir Pralekcijų, dirbam ant orderių labai pigiai. Kuris užsiimat arba norit užsiimti šiuomi biznių, reikalaujanti pagelbos kreipkitės prie:

American Film Exchange
A. T. Raćiunas Mgr.
630 Halsey Str., Brooklyn, N. Y.
Phone 3536 W. Bedford.

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) $1.00
Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo........ 15c
Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo........ 10c
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta)........ 35c

Viso $1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Vienybės Lietuvninkų" ir $1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis
Box 62 New York City

Konkursinis

Geografijos Vadovelis

Kaina 75c.
Apdaryta $1.oo.
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.
I. J. Paukštis & Co.

Teisingiausia

Lietuviszka Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užganėdintais.

SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaucija $30.000.)

Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.

PIRMOS KLIASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8—R)

A. OLSZEWSKIO BANKA

Chicago, Illinois

PRIIMA pinigus taupinimui nuo $1.00 ir augščiau ir moka 3 procentą už padėtus pinigus.
SKOLINA pinigus pirkimui ir statymui namų ir štorų Chicagoje.
SIUNČIA pinigus į visas dalis svieto ir parduoda šifkortes ant visų linijų.
IŠMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant ruskų.

Turint kokius nors reikalus į Banką rašykit šiuom adresu:

A. OLSZEWSKI BANK
3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

Kaip pasilikti Amerikos piliećiu.

Knygutė Lietuviškoj ir Angliškoj kalbose. Turinys: Įstatymai apie pilietystę, klausimai ir atsakimai kaip išsiimti popieras, Suvienytų Valstijų konstitucija, neprigulmybės deklaracija ir konfederacijos straipsniai. Amerikos Lietuvių Ukėsu Klubas, matydamas reikalą, išleido virš minėtą knygelę kurios čienia yra 25c. Užsisakydami knygą pinigus siųskite per Money Orderį arba krasos ženkleliais, ant šito adreso:

LITHUANIA . CITIZENS CLUB
372 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Sergantieji Lietuviai!

AR JAU NETEKOTE KANTRYBĖS JUSŲ LIGOJE?

Diena po dienai, savaitė po savaitei, mėnesis po mėnesiui, metas po metui gydau sergančius lietuvius. Pažiurėkite kiek sergančių jau išgydžiau, kiek sergantiems pagelbėjau jų ilgametinėje įkirioje ligoje. Kada jums gyvenimas įkirėjo nuo mėginimo visokių taip vadinamų liekarstvų, jaučiatės jog kas kartas jums esti aršiaus—tada vienatinė pagelba yra be užvilkimo kreiptis prie seno, garsaus specijalisto

DRO LEONARD LANDES

Jis jums be pinigų duos rodą ką turite daryti, idant gelbėti gyvastį ir išaiškįs jums ligą. Gydau jau per 20 metų kopasekmingiausiai visokias ligas, kaipo: Netekimą spėkos, užnuodijimą kraujo, tekėjimą kraujo, ligos skilvio, širdies plaučių, kepenų, žarnų, inkstų ir t. Del lytiškų ir inkstų ligų turiu didelius ir garsius aparatus Elektrikos ir X—Spindulių, per kurius matau jusų vidurinius organus. Ne kiekvienas gydytojas turi tokius aparatus, nes jie yra brangųs. Chemiškai ir mikroskopiškai ištiriu kraują ir šlapumą. Neatidėliokite ant vėliaus, bet tuojaus ateikite pas garsų

DRĄ L. LANDES

140 EAST 22nd St., New York, N. Y.
tarpe 3-rd ir Lexington Ave's.

Valdiškos valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakare; nedėldieniais nuo 10 ryte iki 4 po pietų.

Atsiųskite už 2c. markę, o gausite labai žingeidžią knygelę dovanai!

Telephone 854 W. Williamsburgh.

Williamsburgh BATHS.

F. TEITELBAUM, savininkas.

Rusiškos ir Turkiškos

PIRTYS

274 South First Street,
(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave)
BROOKLYN, N. Y.

Perėjo in naujas rankas ir viskas gerai prižiurima. Užeikite ir persitikrinkite. Moterims kiekvieną utarninką.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina $18.00

Bennett Typewrite yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universališkais, raktais, teip kaip mašinos už $100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirto plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

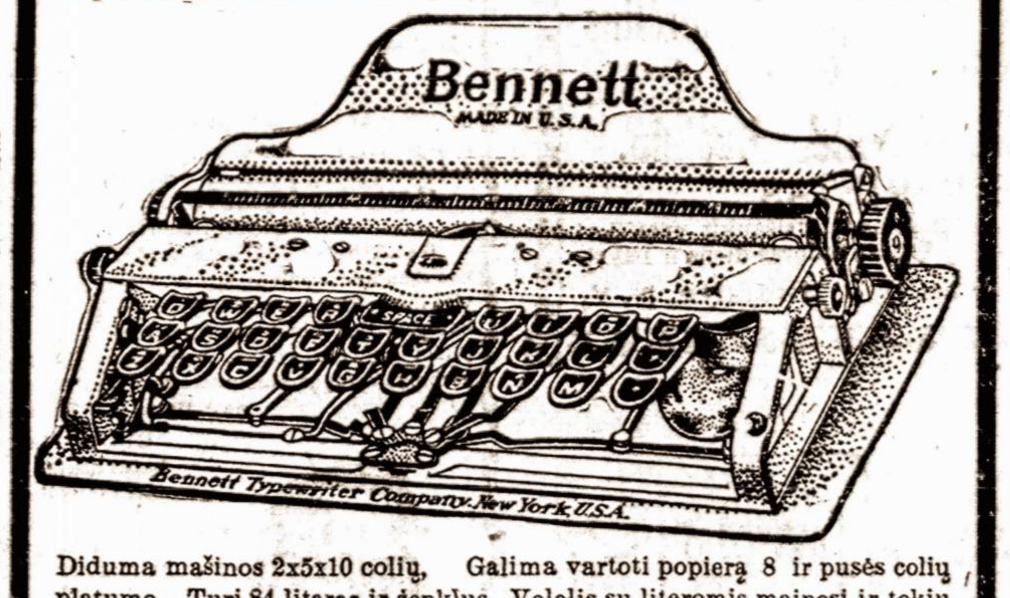

Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Paukształ & Co.,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Rusiszkai Amerikoniszka Linija.

Tiesiog tarp Maskolijos ir Amerikos plaukioja kodidžiausi ir puikiausi Maskolijos Ciesoriški Pačto laivai, dvigubais šriubais varomi.

Russia — 16.000 tonų, **Kursk** — 13.500 tonų, **Czar** — 13.000 tonų.

Į **Rotterdamą** į 9 dienas nestojant niekur, į 11 dienų nesimainant niekur į **Liepojų.**

$31.00	3-čios	klesos	$33.00.
$45.00	2-ros	klesos	$50.00.
$65.00	1-mos	klesos	$75.00.

Išplaukia kas antra subata.
Sekanti išplaukimai iš New Yorko:
Czar — August 23
Kursk — Sept. 6
Russia — Sept. 20

Dėl smulkesnių žinių kreipkitės in mųsų agentus ir centrališką kontorą Russian American Line—Pier 31-st Street, Brooklyn, N. Y. Telephone — 2850—2851 Rector.

A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.
27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

„ŠVYTURYS"

1913 metų.

Visas metraštis su įvairiais straipsniais geriausių rašėjų Europos ir įvairioms statistikom visos Lietuvos labai naudingas. Prekė 75c., męs parduodam po 50c.

Gaunamas pas J. J. PAUKSTIS & CO.
120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Telephone 1295 Greenpoint.

P. BUTKUS

LIETUVIŠKAS GRABORIUS
(Undertaker).

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, veselioms ir krikštynoms. Lietuviai, kreipkitės reikale pas lietuvį.

Mano gyvenimo ofisas atdaras dieną ir naktį.

213½ BERRY ST. BROOKLYN, N. Y.
Branch Office 48 Hudson Ave.

Tel. 279 Greenpoint.

Geriausia lietuviams užeiga pas

JONĄ KULBOKĄ

Skanus Alus,
Gardi Arielka,
Visoki Vynai,
Kvepianti Cigarai.

74 Grand Street
Kampas Wythe Ave.
BROOKLYN, N. Y.

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Kosciuškos Parodos už rupestingą ir artistišką išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAZDŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotinoms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus PIGIAUSIAI, TEISINGIASIAI IR GERIAUSIAI, nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausią praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

Žmijeczinikas yra tikrasis

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERŠALIMO, REUMATIZMO, STRĖNŲ SOPĖS, SAUSGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, neješkok rodos pas kokius nemokintus žydelius ar kryžiokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaudamas tikrų, grynų ir gydančių vaistų — pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ,
Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių", o persitikrinsi, kad neišskleisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tiktai randasi ant svieto teip dėl senų žmonių, kaip dėl kudikių, vyrų ir moter.

„Lenkiškai-Lietuviški" vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigailėsi. Adresas:

Albertas G. Groblevskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

Nepamirškit

Tautiško Namo!

Erta, daili salė mitingams, veselijoms, teatrams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanųs užkandžiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.
A. RAZUTIS
101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

PRIETELIAI LIETUVIAI!
12 dideliu ir 12 mažu,

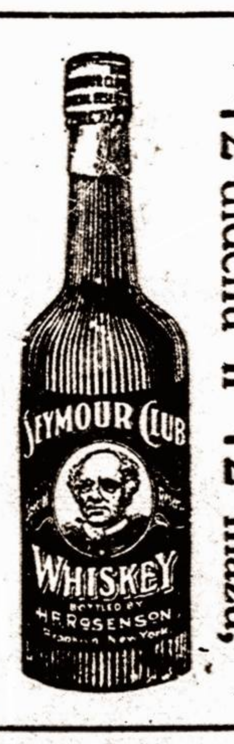

H. B. ROSENSON,
817-819 Grand St., BROOKLYN, N. Y.
Telephone, 1163 W'msburgh

ADVOKATAS

KAZIS KRAUČUNAS.

Buvęs 9 metus Skyriaus Viršininku, Inspektorium Suvienytų Valstijų Immigracijos; turi visas tiesas kaipo Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Councelor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir departamentų skyriuose. Gavimui patarimų, kreipkitės laiškais, įdėdami krasos ženklelį atsakymui. Vedimui svarbių bylų ir reikalų, pribuna ypatiškai į visas Valstijas ir miestus sulyg pareikalavimo. Adresas:

KAZIS KRAUČUNAS, Attorney-at-Law
403 Lyon Building, Seattle, Wash.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.

Offisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A.

Office Phone	Peoples 87
„	Bell 47
Residence	Peoples 1100

PIRMAS LIETUVIŠKAS

Fotografistas ir Maliorius

Geras darbas.
Vidutiniška čienia.

G. BENSON,
328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.